

KLEYNOTY

16

Stołecznego Miastá

KRAKOWA,

Albo

KOSCIOŁY.

Y co w nich iest widzenia go-
dneho yznácznego,

KROTKO OPISANE.

Do tego przydány iest Kátalog
Krolow Polskich, y Biskupow Krá-
kowskich.

*Powtore z pilnością przezyrzáne, y do
druku podáne*

Przez PIOTRA HIACYNTHA PRVSCZA
Alum: Akád: Krák,

Cum licentia Superiorum.

W KRAKOWIE,

W Drukárni Fránciřská Cezárego, I. K. M. Typographá. V.

Roku 3. Miłostíwego Látá w Rzymie 1650.

x. 16.

E. XXV 321

Memu wielce Mćiwemu Pánuy Dobrodźcieiowi,

I. M. X. ALEXANDROWI

Z BRZEZIA

BRZESKIE M V,

Kánonikowi Krákowskiemu, Archidyá-
konowi Závichostskiemu, Scholástykowi
Sendomirskiemu,

SEKRETARZOWI I. K. M.

*Ak stárzy Chrześcíanie Kościoły, y
mieyscá P. Bogu poświęcone w posá-
nonániu miewáli, mnie wielce M. Pá-
nie y Dobrodzieiu, że y dzieciom má-
łym blisko nich, á ná Cmentarzu po-
gotowiu, igrát nie dopuszczáli: iáko Pater Antiquita-
tum Lipsius świádczy, przywodząc o tym Obywátelom
Lowáńskich Státut ieden. Templis, ædibusque factis
honos esto, & ne quis pilam, neué trochum in areã,
aut circum illa ludito. A myśmy teraz do tákiey o-
ziembłości w nabożeństwie przysli, iż nie tylko o rze-
czách*

Przedmowa.

czach rozmaitych w Kościołach, iakoby w domach ną-
szych prostych, rozmawiamy; ale iuz y ukleknac Pacie-
rze mowiac, wstydamy sie. Ledwie co czapki wchodzac
ruszemy; y to raczey tym sie klaniac, co ich w Kościele
znaiomych widzimy, nizeli obecność Pánska y Dom
iego swietyśanuiac. W czym nas daleko Schismatycy,
y Poganie niemal wśyscy przechodza. Bo w Abissinow,
vel mucorem, vel sputum excreare in templis pro
insigni flagitio haberi, scribit Alpharesius. V Tur-
kow zaśie, y obezrzec sie nazad, nie tylko z kim rozmá-
wiac, abo sie glosno modlic w Meczeće, powiadacia nie
godzi. Y lubo by nikogo nie bylo w Moschei, przecie
gdy a. . . nie y wnidzie kto dzimowac sie, abo tez Rzemiesl-
nik naprawowac co, nie moze tednak glosno nic mowic;
bo tam Pána Boga obecnego byc rozumieia, y za miey-
sce swiete v siebie maia.

Zebyśmy tedy starych Przodkow nąszych swiatobli-
wych przykladem, Kościoły Pánskie w wiekszey uczci-
wości mieli, y prawdzin a pobożności a Odszczepieńcze
wśytkie, y głupie Pogány celowali; dla tego, Miastá tego
Stolecznego Kościoły wśytkie porzadnie spisawszy, y co
w ktorym zá Odpusty, abo Skarby duchowne znayduia
sie, iakie Reliquie śś. Bożych, y co zá Antiquitates wie-
dzenia

Przedmowa.

dzenia godne, ludziom nabożnym do czytania podać
wmyśliłem. Gdyz nie tylko odlegleyšy tey zacney Koro-
ny Obywatele, co w Krákovie nigdy, ábo rzadko kiedy
býváia, lecz teŝ y ti co w okolicy mieškáia, niemal ná
kázdy targ do niego przyjeżdŝáia, nie wšytko dobrze
wiedza, co sie w którym Kościele znáyduie, y iáko sie w
nich nabożeńštwo odpráwuie. Abowiem tylko przez
nie, dla ominienia błotá, ábo skrocenia drogi przecho-
dza, gdy do Kráková przyiáda, á coby w nich do wiádo-
mošci, y pobudzenia ku nabożeńštwu potrzebnego zá-
wieráło sie, nigdy nie ŝpytáia. A o inšych Košciolách,
ktore ná vstroniu stóia, y Káplicách mnieššych ábo od-
legleyšych, zgóła nic nie wiedza. Włoskiego tedy na-
rodu przykłádem, ktorzy w Prowincyách swoich budyn-
ki wšpániálše, y Košcioly wšytkie, wiedne ksiázke ŝpi-
sawšy, cudzoziemcom do wiádomošci podáia. Tego
Stolecznego Miáštá mieyšcá ŝ. ŝpisanwšy, wšytkiey Ko-
rony Polskiej narodóm do czytania y wiádomošci pre-
ŝentuiac, W m. ie swoiemu Mćiwemu Pánu y Dobro-
dzieiowi ofiáruie. Ktorego miłošciwey łáski y dobroczyn-
nošci, przez ták wiele lat doznawšy, iz poŝługami moi-
mi unizonymi odwdŝieczyć, y słowy doŝátecznymi wy-
powiedzieć nie moge, tedy tym przynamney máłym w-

Przedmowá.

pomineczkiem oświadczyć, pro acceptis beneficijs grati animi significationem, vmyśltem; pomniac náono, co ieden Poetá w tey máterey napisał:

Decet bonum meminisse grato pectore,
Si quid beneficij adeptus est à quopiam:
Nam gratiam quisquis benefactori suam
Studet probare, bene ad merendum hunc prouocat;
Quem verò obliuio capit affectum bonis,
Indignus ille nomine est viri boni.

Przy oddaniu przeto życzliwych moich postug y z działkami moimi, iáko Dobrodzieicwi swoiemu wielkiemu, życzę W. MM. Pánu ná ten nowy Rok wśelkiego błogostáwienstwá od P. Bogá, y szczególnego powodzenia, Máiestatu iego ś. pokornie prośac, áby W. MM. P. y Dobrodzieiá, vel cum inuidia eorum, quorum prauis moribus semper grauis est vita bonorum, przy dobrym zdrowiu, y pomnożeniu honorow w Kościele ś. swoim, iáko w naydłuższe látá, w protekcyey swoiey Boskiey chować raczył, ná počiechę Przechacnego Domu W. MM. Páná, ná ozdobę wśytkiey Oyczyzny náśey, y ná obronę nam służebnikom swoim życzliwym.
Datum Crac. Anno 1650.

Wm. mego M. Páná y Dobrodzieiá

Najniższy slugá

Franciszek Cezary.

Do Czytelniká Gościa.

Szele zacnych oboygá stanu ludzi przez Krá-
tow przechodza ná miyscá swiete / Kárwaryskie / Cze-
stochowskie y Gidelskie / Czytelniku láskawy; ták z ro-
żnych Prowinciy Krolestwa Polskiego / iáko teź z po-
gránicznych Krolestw / y Państw / á niewiedza o tákich zacnych
Kleynotách w Krákovie / o ták wielu (mowie) ciał Swietych / Re-
likwiách / Obrázách cudownych Kościolow wspománych / Opu-
stami od Naywyższych Pásterzow wprzywileiowaných / o Bráctwách
roznych Duchownych / w ktorých grzesny czlowiek wiele moze zy-
skác / y umárlým pomoc: dla tegoż Czytelniku láskawy / chce ábys
wiedzial o tych Kleynotách zacnych: to iest / o miyscách swietych
w Krákovie / y gdy sie do domu zwrócisz / bedzies wmiál drugim
powiedziéc / iákiegoś naboženstwa záżył / ná ktorýches miyscách
swietych byl / coś pochwały godnego widzial; to powiádaiac in-
szym / y sam w sobie wwažíac rzeczesz / że Krákov iest drugi Rzym /
bo nie máś żadnego dnia y godziny / w ktoraby czlowiek grzesny
Odpustow nie miał tám pozyskác / Kościoly y miyscá swiete ná-
wiedzáiac / á Pacierze mowiac. To gdy wstysz niewiádomy / tobie
doświádczonemu zdziwić sie musi: ále ty niebywálce

*Nie myśl, proszę, ogladay oczymá ostatek,
Zdziwiś się, iáko Swiętych ma Krákov dostátek.*

Przydźże tedy Czytelniku láskawy / ieslić prace y zabawy domowe
pozwalaiac / á ogladay / przyznas że ták iest á nie inaczey / ábo teź
pilnie w te Książeczke weyźrzy: wwierzyś temu / gdy rzetelnie
wszytko zrozumiesz z pociecha twoią. Já tym cie
Pánu Bogu oddaie.

Do Krákowa

Do Kráková Miásta Stołecz- cznego.

Co ma cna Pálestyná, y sławny Rzym w sobie,
To wszytko niemal znaydzie Cny Krákwie w tobie;
Relikwiy Męczennikow Krwia droga oblanych,
Y wielu Świętych z Rzymu do ciebie przystánych:
Cudownych Iezusowych, y z Mátka Obrázow,
Vprzywileiowanych z Odpusty Ołtarzow,
Kościołow, y Klasztorow, y Braćtw rożnych rożnie,
Ieno wierz, przeczytawszy, byś nie czytał próżnie.

Do tegoż.

Możesz się godnie z tego szczyć Cny Krákwie,
Iżes jest drugim Rzymem, iáko masz przysłowie:
Anie dżiw, gdy sławę twa masz miedy Świętymi,
Zwłaszcza Stolicę máiac Polska miedzy nimi:
Tych iák drogie Kámienie nośi Cna Koroná,
Przy ktorey wespół tobie stawa jest obroná.

Stołecznego

MIASTA KRAKOWA

KLEYNOTY.

PIERWSZA CZĘŚĆ,

W ktorey się opsuie Miasto, y Kościoły iego.

M iasto Krakow naystawniysze y nayprzed-
 niysze w Krolestwie Polskim / ktore jest Głowa Ko-
 rony wszytkiej / założone od Krakusa Monarchy / iesz-
 cze Poganią / Roku 700. od ktorego to Miasto ma
 swe imie. Jest zbudowane na miejscu pięknym / rozłożystym / w
 gruntach dobrych / nad Wisła Portowa Rzeka / przy skalach / mu-
 rami dwiema mocnymi / wieżami y bastami / przetopą murowaną /
 wałem grubym / y rzeką Rudawą obtozione. Ma Zamek twierdzy
 mocney / wielki y wspaniały / Pałacami przesławnych Krolow Pol-
 skich znaczny / na Gorze Skalistey Wawel nazwanej / w ktorzym jest
 Katedrałny Kościół / tedy Koronacye y Pogrzeby niezwoyciezeni y
 swietostawni Krolowie Polscy swe odprawia. Mieszczanow Krá-
 kowskich Lesko Czarny w sztych nobilitował / y wolnościami ná-
 dal / Roku 1285. Na to Miasto w sobie ludzi wżonych stanu ro-
 żnego dosyc / Obywatelow swych bázro wiele / Cudzoziemcow ze
 wszelkiego narodu dostátkiem / w Kupiectwa y Rzemiślniki bogá-
 te: w żywnosc x selaká y potrzeby obfite / Cnoty rostkofne / ze
 wszytkich stron Przedmieścia wielkie. Já Herb używa trzech Wic-
 oiedney Bramie / á w nięj Orła białego z rozszerzonymi skrzydłami.
 Są też przyległe temu Miastu dwie Miesćcie známienite / Rázi-
 mierz y Kleparz / ábo Florencyá / od swietego Floryána nazwany.
 Rázimierz Miasto / ktory Rázimierz Wielki od swego imienia zá-
 lożył. Te Miasta praw swych y rády używają: jest y trzecie Miá-
 sto

sto przeklętych Zdraycow wszytkich Chrzescian Zydowskie / a tych
 iest wielkosć niemala / zaraz przy Miescie Kazimierskim / ktorych
 takowa wielkosć iest / iz sie w s'm miescie zmiescienie mogz / y le-
 dwie nie w czarta czesć miasta Kazimierza wdarli sie. Co w sobie
 te Miasta maia / porzadnie czytay w Inue Panskie / poczynając na
 przod od Káthedrálneho Kosciola.

Kościół Káthedrálny w Zamku I.

Słusnie od tego Kosciola poczatek sie wziac ma / ktory miedzy
 Koscioly Korony Polskiej / y Paistwo do mey nalezacych / przod-
 dek po Gniezmienskim zdawna otrzymal. Ten iest na wysokiej
 Gorze nazwanej Wawel, w Zamku kosztownie y pieknie / mocnie y
 kstaltne zmurowany / hoynie nadany, nakoniec / wiela swietych
 Patronow Polskich / Cialami y Relikwiami dostatnie w bogacony.
 Zalozony iest z tytulem Arcybiskupim od Miecyslawá / Pierwszego
 Kiazęcia w Polsce / na czesć y na chwale Panu Bogu / y Mecz-
 nikowi iego swietemu Wacławowi / Roku Panskiego / 866. po-
 tym od Boleslawá Krzywousteg Krola Pierwszego w Polsce roz-
 przeszczeniony. Naostaték / gdy ogniem zepsowany byl / za star-
 niem B. Nauklera Biskupa Krak. z domu Oksa / y Kapituly iego
 tym kstaltem iako teraz iest / zmurowany; Roku 1320. a potym
 wieku teraznieyszeg od Biskupow slawney pamieci / Bernata Macie-
 iowskiego / Kardynala y Biskupa Krakowskiego / Piotra Tylickie-
 go / Marcina Szyskowskiego / Biskupow Krakowskich / Cmentar-
 rzem y posadzka na nim odedzwiami kamiennymi y marmurowemi /
 y sam Kosciol wszytek werwnatrz wielkim kostem odnowiony; O-
 brázami / Historyami s. Stánislawa / y s. Waclawá / do kola bazy-
 30 kosztownie przyozdobiony / od Krolow / Ksiazat / y Panow o-
 boygá stanow dostatnie w bogacony / z przyczynieniem Kaplanow
 y z przymnozeniem chwały Bozey. Jest przy tym Kosciole Biskup
 Suffragan / Pralatow hesc / Kanonikow trzydziesci / Togami
 farby siolkowey zwierzchu / a ze spod karmazynowey barzo pozoro-
 nie

nie przyozdobieni / z konsensu y nadania Najwyższego Pasterza
 VRBANA VIII. Wikaryow trzydzieści / Mánfionarzow pie-
 tnaście / Psalterystow szesnaście / y innych; tak / iż w każdy dzień
 niemal sto Mszy odprawuie sie. Jest też y Szkoła / która ma swego
 Mistrza / Bakałarza / Kántora / Młodzience / y zaki do spiewa-
 nia kościelnego. W tey Szkole iest Káplića / w której Sacrum
 odprawuia ná czasy pewne / dla chorych Studentow / y inszych
 szkolnych. Sa też przy tym Kościele Swiatnicy ábo Poddani do
 dzwonienia / y inszych posług kościelnych. Jest ich záwsze czterey /
 á ná swietá wielkie bywa ich ósm. W tymże Kościele iest Oltar-
 zow kilkadziesiąt / z nadaniem od roznego stanu. Przeto w tym
 Kościele chwala Pánska we dnie y w nocy w spiewaniu nie wstáie /
 Godziny de Tempore, o Naświetszey Pánnie Máriey / y o swietym
 Krzyżu odprawuia. A gdy to odprawia / nástepuia záraz Psalterysto-
 wie we dnie y w nocy spiewáiac / oprócz tego času / gdy Mše y Go-
 dziny spiewáia / ktorých Mšey spiewanych dziewięć ná każdy dzień
 sie odprawuie / okrom czytanych / á dziesiąta w Sobote o Pocz-
 ciu Pánnny Máriey.

Pierwsza Mša spiewána o ś. Troycy / w Káplicy tegoż imienia
 y przezwiska / od Krolowey Zophiey żony Jágielowey / Mátki Ká-
 zimierzowey / fundowána; te Seminárystowie spiewáia. W tey
 Káplicy iest Grob ozdobny Piotra Tylickiego / Biskupa Krák.

Wtóra Mša o ś. Krzyżu / w Káplicy tegoż imienia y przezwi-
 ska / fundowána od Kázimierza Trzeciego / y Helzbiety Malzontki
 tego Rodzicow wielu swiatobliwych / to iest / ś. Kázimierza / Ja-
 ná Ołbrychtá / y Zygmuntá Pierwszego / Krolow Polskich / y Fry-
 deryká Kárdynalá.

Trzecia Mša zá Umárte / która spiewáia Psalterystowie y gro-
 bu Jágieloweg / który iest między filarami po lewey stronie / idac do
 Grobu ś. Stánisláwa / od Krolowey Jádwigi żony iego nadána.

Czwarta Mánfionárska o Pánnie Máriey / w Káplicy Krolá
 Stephána / od Zawisze Biskupa Krákowskiego fundowána.

Piąta w Káplicy Krolowskiej / pod tytułem Zwiástowania

Naswietfey Panny / rzeczona Rorate, od tegoż słowa poczynając /
fraktem odprawia. Fundowana od Krola Zygmuntá Pierwsze-
go / y Anny Krolowey Corki iego.

Szosta v Grobu s. Stánislawa / w Poniedzialek o ss. Anjo-
lách / we Szode o s. Stánislawie / w Piątek za Umarte. Fundo-
wana od s. pamieci Marcina Szyskowskiego Biskupa Krak.

Siodma, we Czwartek tylko w Kaplicy / gdzie stoi Naswietfey
Sakrament / o Naswietfym Sakramencie / ktora Wikaryowie so-
lenniter zawsze z Prozą spiewa. / z Fundacyey J. M. E. Lukasa
Dabkiego / Kanonika Krakowskiego.

Osmá w Kaplicy tytulu Naswietfey Panny Sniezney / o po-
czeciu Naswietfey Panny we dni Sobornie spiewana. Fundo-
wana od Kiedza Garwalskiego / Kanonika Krakowskiego / Jánmu-
znika wielkiego.

Dziewiatá Rána Misa / v Grobu s. Stánislawa / ktora spie-
wa na kazdy dzien Wikaryowie.

Dziesiatá Misa v Wielkiego Oltarza w Chorze. W tymze Chor-
rze Magister Capella z Muzyka swa / tak Wokalistow / iako In-
strumentalistow rozných / w kazda Niedziele y Fest Misa s. y Ties-
spor odprawia. Fundowana od Piotra Tylickiego / Marcina
Szyskowskiego / Biskupow Krakowskich ; takze y od Przesacney
Kapituly Krakowskiej. Przy tym wielkim Oltarzu nie godzi sie
Misy odprawowac inszym Kaplanom / tylko samemu J. M. E.
Biskupowi / Suffraganowi / y Kanonikom Krakowskim.

Kaplice w tymze Kosciele Katedralnym.

Pierwsza v dzwi zachodnich po lewey rece / pod tytulem swie-
tey Troycy / fundowana od Krolowey Zophiey / ktorey cialo
tu odpoczywa w grobie kamiennym. Jest tu w tey Kaplicy
Relikwiy Swietych Bozych dosyc / Apparaty kostowne / dostatec-
cznie sprawione od teyze Krolowey. Jest y grob wielce bogoboy-
nego Piotra Tylickiego / Biskupa Krakowskiego / defensora y Ján-
muznika

mużniká Spitalow/ Klastorow/ Ráplánow vbogich/ dawce szco-
drobliwego/ ktoremu Pan Bog niech odplaca/ ten byl po wielkiej
części pierwszym ozdobićielem tego Kościola.

Wtóra Káplićá pod wschodem/ tytułu śś. Młodzianków/ gdzie
jest grob PP. Synzew z Rogozná/ Fundatora tej Káplicy/ w tej
Káplicy są znaczne Reliquie śś. Niewinniatek.

Trzecia Káplićá nád taz Káplićą ś. Stánisláwá/ do ktorey po
wschodách chodzić/ w tej Głowá ś. Stánisláwá bywa wystáwiona
ná swietá iego.

Czwarta przed Kápitularzem swietego Mikoláia/ gdzie grob
jest PP. Moskorzewskich y Kámienieckich/ ná koniec Oltárzem no-
wym przez F. Adámá Szyskowskiego/ Kánoniká Krákovskiego/
przyozdobiona.

Piata Mácielowskich / tytułu Pánny MARIÉY Snieżney/
krata mosiężná z áwártá. W tej jest grob Sámuelá Mácielow-
skiego/ Biskupá Krákovskiego/ y Bernátá Mácielowskiego/ Kár-
dynálá y Arcybiskupá Gneznienskiego/ nád ktorym Kápelusz Kár-
dynálski wiśi/ przed Oltarzem srebrná lámpá wstáwnie goráiąca jest/
támże Obráz S. MARIÆ MAIORIS dla przytomności láski Bozey/
y póciech/ ktore od tegoż ludzic odnośá/ piéknymi y kosztownymi
wotámi ozdobiony.

Szosta swietego Máciéia/ z gruntu wymurowána od Andrze-
já Lipkiego/ Biskupá Krákovskiego/ y iego grobem ozdobiona
mármurowym y Fundácyą.

Siodma swietego Wáwrzynicá/ wśytká ozdobiona przez F.
Stánisláwá Szkarzewskiego/ Szkolástyká Krákovskiego/ między
Káplícami swietego Máciéia y swietego Wáwrzynicá. Jest Obráz
Chrystusá Páná/ státure iego iáko nayspilniey mogło być wymálo-
wány: ma swe Odpusty wprzywileiowáne/ kto tu odmowi pieć Pa-
cierzy/ y tylož Pozdrowienia Anielskiego/ te Odpusty otrzyma/ dla
wielkiej wczciwości swiece przed nim zápaláią ludzic naboźni.

Osma śś. Kosná y Dámiáná/ PP. Żebrzydowskich/ krata mo-
siężná z áwártá. W tej jest grob Andrzejá Żebrzydowskiego/ Bi-
skupá

Stupa Krakowskiego/ y Mikolajia Woiewody Krakowskiego/ Fundatorá Kálwaryey przy Żebrzydowicach. W tey Káplicy w świątyni wroczyście wkládują pulgwozdziá/ ktorzym bylo ciało Chrystusa Páná do krzyżá przybite/ w teyże Káplicy Szkoła Zamkowa Saluc oddawnie nákazdy dzień. Ziedney strony tey Káplice iest grob Tomáśa Serzempínskiego/ Biskupa Krakowskiego/ z drugiey Janá Rzeszowskiego: przeciwiey po prawey stronie ku Oltarzowi wielkiemu iest grob Władysława Lokietka Krolá Polskiego/ przy ktorym iest grob kamienny. Przy drzwiách Zakrystyei iest Oltarz/ Obrazem Umeczenia Chrystusa Páná sławny/ przez cudá czeste y wielkie/ ktorych nabożni ludzie doznawáją. Trádyca pewna iest/ że do Błogosławioney Jádwiigi Krolowej Polskiej/ żony Jagiellowey/ Cortki Ludwiká Láisá Krolá Polskiego y Węgierskiego/ miał: y ręce do niey ściągáł iáktoby ná błogosławienstwo/ gdy się modliłá przed nim. Tey nabożney y świątobliwie żyjącey ciało oddawnie poczywá przed wielkim Oltarem po lewey ręce. Wspomináją iey wczynki dobre/ miłosierne/ y cudá/ Crom: lib: 16. fol: 3 2 8. Biellcius: lib: 3.

Tenże Oltarz Krucifixá iest wprzywileiowany od Stolicy Apostolskiej zá Umártłych/ z wybáwieniem iedney dusze z Czyszcá/ zá ktorą się Misa odpráwi. U tegoż Oltarzá sam Obraz iest struktury wyborney/ snyderzka robotą zrobiony/ y świetnie pozłocony. Tablicá szeregobna wielka/ ná lokci w zwyż siedm/ á w szerz półczwártá/ á ná tey iest wyrobiona Historya Meki Pániskiej/ zá stárániem y nákládem J. M. K. Woyciechá Serebrynskiego/ Ránoniká Krakowskiego. Przed tym Oltarzem w ziemnym sklepie odpozywa ciało wielkiej pokory/ życia świątobliwego/ miłosiernych wczynków/ prac Koscielných pełnego/ Wielebnego K. Thomáśa Oborskiego/ Biskupa Láodickiego/ Suffragáná Krakowskiego/ zmártłego Roku 1 6 4 5. dnia 4. Lipcá.

Dziwiata Káplicá ná wschod stoncá s. Kátháryzyny Meczenniczki/ kratá mosiężná záwártá; w tey grob mármurowy/ Piórtá Gámratá/ Arcybiskupa Gnieźmienkiego/ oraz y Biskupa Krakowskiego.

skiego. Ktora J. M. K. Jerzy Grochowski / Ránonik Krákowski /
odnowił mármurem y Obrázami przyozdobil.

Dziesiąta zá wielkim Oltarzem Mánsonianá / w ktorey z daw-
ná Anna Gránowska z Pilze Jágielová żoná pochowana jest /
także Jan z Rádlíc Biskup Krákowski. Potym grobem Krolá
Stephaná z wielu miar tá Kápliacá byla ozdobiona. A znowu
w Roku Pánstkim 1649. z szczerobliwosci s. pámieci J. M. K.
Woyciechá Serebrzynskiego / Ránoniká Krákowskiego / srebrem/
mármurem / y kratá mosięzną ozdobiona / do ktorey Tabernacu-
lum Venerabilis Corporis Christi, także Antepedium bárzo ko-
strowne szczeroszebrne do Oltarzá sprawil. W ktorey Káplicy trzy
srebne lámpy wisá / ogień w sobie wstawnie máigae / z Koroná /
z Jábtkiem / y Berlem Krolewskim. Tegoż Roku J. M. K. Lu-
kas Dabski Ránonik Krákowski pare lichtarzy wielkich srebnych do
teyże Káplice sprawil. Miedzy tymi Kápliacami są Oltarze bárzo
piékne / s. Agnieški / s. Wincentego / y s. Anny / z obu stron przy-
wesciu do Káplice / są Oltarze bárzo piékne y nabożne / sprawione
kostem K. Jákobá Ostrowskiego / Ránoniká Krákowskiego / a prze-
ciw tymże tegoż ciáło w grobie odpoczywa / przy tym nie dáleko w
tyle wielkiego Oltarzá jest grob Janá Choinskiego / Biskupa Krák.

Jedenasta tytułu s. Thomášá / Biskupa Kántuariyskiego /
Piotrá Tomickiego / Biskupa Krákowskiego / mosiężná kratá zá-
warta / grobem mármurowym dostátkiem kostownych Appara-
tow tegoż Biskupa przyozdobiona y w bogácona.

Dwunasta tytułu s. Janá Ewángelisty / Janá Grotá / tu
poludniowey stronie / czelá swiatobliwego / w ktorey ciáło tegoż
B. Biskupa odpoczywa; także Wálentego Debinskiego / Kástel-
laná Krákowskiego; przy tey Káplicy leży ciáło Stánisláwa Bor-
ká / Dziekana Krákowskiego / Jálmuzniká wielkiego / ktory ná 30.
Studentow jálmuzne zostáwil z pewney fundáciey / y dom Wiká-
ryom (Borek názwany) porzadnie zmurowác dal.

Trzynasta Kápliacá SS. Corporis Christi, Janá Olbráchtá
Krolá Polskiego / ktorego tu jest grob: Na tá Kápliacá Relikwiy
swietych

świątych piękny dostatek / między innymi jest cienie z tej Korony
 cierniowej / którą Chrystusowi Panu na głowę wtłoczono / tegoż
 Pana Krwią przegradzająca skropione / w tej też Kaplicy Sakra-
 ment Ciała y Krwi Pańskiej przez Oktawę tegoż święta bywa /
 przeciw tej tu gorze wielkiemu Oltarzowi jest grob Różmierzca
 Wielkiego Krola Polskiego / y z Oltarzem dobrze fundowany.

Czternaśta s. Jana Chrzciciela Różnodzięyska / Panow Ro-
 ścieleckich / w tej leży ciało Jakuba Żądziłki / Biskupa Krak. czleki
 we wszelkie cnoty ozdobionego / który Bursę Jeruzalem reformo-
 wał / y fundusz na 30. Studentow uczynił. Tą Kaplicą za staro-
 niem J. M. K. Alexándria z Brzezia Brzeskiego / Kanoniką Krak.
 iako Eksekutorem tegoż Biskupa / kosztem niemáłym w koło / marmu-
 rem czarnym y różnym / pięknym sádzona y sporządzona kształtem.

Piętnaśta Poczecia Świątyskiej Panny Penitencyarska / w tej
 jest grob Jana Konárskiego / Biskupa Krakowskiego / ten Peni-
 tencyarze Pisma śś. Doktorow fundował / ciało jego odpoczywa
 w kamiennym grobie.

Szesnaśta tytułu Wniebowzięcia Świątyskiej Panny / rzeczos-
 na Rorate, Krolewska / wedle drzwi południowych / złościstym dą-
 chem w karpiowa łuske zrobionym nakryta / odpoczywa tu ciało
 Krolow Polskich / Zygmunta Pierwszego / Anny Córki / y Augusty
 syna jego. Także Zygmunta Trzeciego / y Małżonki jego / wespół
 z potomstwem / Władysława IV. Monarchy / w boiu y w pokoju
 wielce sławnego ; ktorzym niech Pan Bog da wieczny покой / ozdobi-
 ona jest grobem marmuru czerwonego tych światobliwie zmar-
 łych Panow. ma Oltarz srebny / z konterfetem żywota P. Jezusa /
 jest y Relikwii Świątych Bożych niemáły dostatek / kleynoty dro-
 gie / Apparaty kosztowne / a fabryka sama przez sie wspomiana y po-
 zorna / Krolewskie dzieło pokazująca / ma swe wielkie Odpusty
 czasow swych.

Siedmnaśta Kaplicá / w druga stronie drzwi południowych / w
 tej przedtym było Ciało s. Stanisława / wkładza tu Reke jego z pier-
 ścieniem we dnu wroczyście y Stącye. Przy tejże Kaplicy jest grob
 starszy

stary s. Staniślawá / kořtownie niegdy przez Zbigniewá Oleśni-
ckiego / Kárdynalá y Biskupá Krákovskiego sprawiony. Tu w tey
Káplicy odpozywa ciało B. Janá Prándoty Białóczewskiego /
Biskupá Krákovskiego / podniesione Roku Páńskiego / 1639.
dná 7. Czerwcá / zá stárániem tego Biskupá / Kánonizácyá s. Stá-
niślá wá sie sřlá / y on cudem wielkim wřlawniony.

Ořmnásta Szářtáncowska pod dzwonámi / tá do Collegium
Iuristarum iest inkorporowána od teyże Šámiliey Potomków. W tey
odpozywa ciało Máciá Máechowity / Kánoniká Krákovskiego /
Medyká y Zistorká / cžeká we wřem nie nágánoniego žywotá /
Jálmuzniká wielkiego / zmárlego Roku 1523. w teyże odpozywá-
ia ciała wielu y wielce řwiátošliwych Doktorow / Professorow Aká-
demiey Krákovskiey.

Dziwiewnásta Káplícá Tytulu Wzřysćienia Náswietřey Pán-
ny / Máriey Pánow Rožycow / krata mořieřná záwártá / od Philis-
pá Padnirowskiego / Biskupá Krákovskiego grobem iego ozdobia /
w tey teř Káplicy Chreřt řwiety odpráwiá.

Dwudziesta Krzyřá řwiatego / podle drzwi zachodnich po prz-
wey rece; w tey iest grob mármurowy Kázimierzá Trzeciego Krolá
Polřkiego / y grob Helźbiety Kákušáňki Šundatorki tey Káplice ;
ma tá Káplícá Reliquiy řwietych obřitořć niemála / y áppáratow
kořtownych dořtátek.

Dwudziesta pierwsza Káplícá Wládyřláwá Jágiellá Krolá Pol-
řkiego / miedzy filarámi krata řelářná záwártá / leży tu w grobie ciało
tegoř řwiátošliwego Krolá / Oltarz ma nowy od Š. Jákušá
Táymáná I. V. D. Kánoniká Krákovskiego zbudowány: námálo-
wano ná nim / iáko Krol Jágiello Litwe przywodzi do Chřtu řwie-
tego / y Jádwigá Krolowa / ktora tákže teř Litwe do Korony ie-
dnoczy / Akádemia Krákovřká y Psalterystow funduie / řć.

Dwudziesta wtóra Káplícá řwiatego Stániřláwá w poysřzodku
Kořciolá / napřzod od Krolá Žygmuntá Pierwřego zbudowána / y
y řtebnym Oltarzem / ná ktorym řywot y řmierć s. Stániřláwá w
řigurách sie reprezentuie / ozdobia. Tu teř ciało Przewieřbne-
go Meczene

go Meczenniká swietágo Floriána odpoczywa. W tey jest grob
 s. Stánisláwa / tá potym zástáraním J. M. X. Marcína Szyp-
 skowskiego / Biskupá Krakowskiego / nowo z gruntu wielkim ko-
 stem y struktura przedziwnie pietná wystáwiona (że też y záledwie
 w Chrześciánstwie temu podobna moze byc widziana) Naprzód
 tedyma graduse z czarnego mármuru / ná ktorých oblistwowanie
 ná balásách stoi : w rogách zaś cztery Postumentá / káždy z nich oraz
 slupy w sie Koryántowe bierze / ieden mármurowy / á dwa mosięzne
 zlociste : te trzymáią Kems mármurowy bázio oz dobiony / ná kształt
 Kátáfalku / wysoko áz pod samo sklepienie kóścielne wyniesiony / ná
 Kemszem Kopolá ábo dách tey Káplice w kárpiowa luske z miedzi
 zlotnicza robotá pozlociony : w rogách slupow Kemsowych ná wierz-
 chu dáchu są obrázy mosięzne zlociste odlewáne Pátronow Polskich /
 nád tymi zaś wyzey we czterech rogách tákze dáchu / są czterech
 wángelistow Obrázy / tákiegoż wizerunku pod Kemszem frámbugi-
 cerklowe / w ktorých kraty zelázne / smelcem lázurowym kwiatami
 zlocistemi / tákze y Herbami Biskupow Krakowskich ozdobione są
 okolo tego grobu : jest listwa mármurowa z mosięznymi balásami /
 w poyszrodku czerwonym mármurem sádzona : stol ábo Oltarz z
 czerwonego mármuru / ná ktorým Aniolow cztery z odlewánego
 srebrá nowa trunne szzerostebna trzymáią : te spráwił s. pámieci
 Zygmunt Trzeci Krol Polski / á w tey druga srebrna y trzecia szzerost-
 zlotá / w ktorey iuz ciálo Przewielebnego Chrystusowego Meczenni-
 ká s. Stánisláwa / Biskupá Krakowskiego odpoczywa. Przy tey
 trunni ná Oltarzu stoi Obraz odlewány srebrny tegoż swietego z
 Obrazem / tákze srebnym Piotrowiná wskrzefonego. Nád Oltar-
 zem zaś y po stronách są wotá zlate / srebrne / y insze rożnych ludzi
 stanu wśelkiego / ktorzy w potrzebách swych osiárniać sie do tego
 swietego / pociechy odnósił / y záwsze prośacy odnósił. Są też po-
 stráwione przed tym Oltarzem lichtarze srebrne / kształtem chodogim
 y kóstem wielkim spráwione / ná cześć y ná chwale Pánu Bogu / y
 wśelkim Swietym / od X. Woyciechá Serebrystkiego Ránomiká Krá-
 kowskiego / dáne. Tu Krolowie Polscy / y Hetmáni waleczni cho-
 ragwie

Wszystkie z nieprzyjaciół / Turczyń / Wołoch / Tatarszyn / y z innych /
 Zwycięstwo otrzymawszy za przyczyną tego świętego / zostawia. Sa
 też y lampy srebrne na ozdobe y wczciwość temu świętemu swia-
 tlem opatrzone. Pierwsza od Wincentego Rádlubka / Biskupa
 Krakowskiego. Druga od Władysława Czwartego / koronowanego
 Krola Polskiego / ozdobnie kostrem niemáłym zrobiona. Trzecia od
 P. Stánislawa Gárwastiego / Kástellana Plockiego / Stárosty Go-
 slynskiego / y innych wiele. Pod tym Grobem s. Stánislawa jest grob
 ziemny / ktory gdy otwierano Roku 1630. náleżono ciało z wonią
 wielką w trumnie kamienney. Tradicya pewna jest / że to ciało jest
 Błogosławionego Narona Opata Tynieckiego / siódmego y ostat-
 niego Arcybiskupa Krakowskiego: przy tym jest grob podle filaró
 z nagrobkiem / żelazną kratą obwarowany / J. M. X. Marcina
 Szykowskiego / Biskupa Krakowskiego.

W Chorze Oltarz wielki Meki Pánskiej / naprzód od s. pámie-
 ci Krola Zygmuntá I. ozdobnie y kostownie oddany; potym od J.
 M. X. Piotra Gebickiego / Biskupa Krak. de noua radice ozdo-
 bnie y wydatnie wszytek złościsty wystawiony / przed ktorym Lichtarze
 srebrne wielkiey ozdoby y kostu od X. Andrzeia Lukomskiego odda-
 ne / ná cześć y ná chwale Pánu Bogu wszechmogacemu / sa y lám-
 py kostowne srebrne: także też y Koroná kostowna srebrna od X. A-
 lexándra z Brzezia Brzeskiego / Kánoniká Krak. przed tymże Oltar-
 zem jest zawieszona. Wiszą też y Kápelusze czterech Kárdynalow
 y Biskupow Krakowskich; Fryderyka / nád grobem mośiadzowym /
 ze stopniow wypuszczonym. Zbyska Kárdynala / także nád iego
 grobem. Jerzego Rádzwiła / ktory w Rzymie umarl Roku 1600.
 y Dycow Jezuitow al I E S V pogrzebiony jest. Jana Olbráchtá
 Krolewica przed wielkim Oltarzem / przy Oltarzu (iáko sie wyżej
 rzeklo) Káplani postronni nie celebria / tylko Arcybiskup Gniez-
 nienski / Biskup Krakowski / y z Kánonikámi swemi. Jest ná tym
 Oltarzu szereg srebrny Oltarz / przeniesiony z stárego Oltarzá s.
 Stánislawa / jest y innych Oltarzow po roznych mieyscach y filar-
 ach niemáły dostátek / á wszytkie ochedożnie / kostownie / y dostá-
 tecznie

tecznie fundusami opatrzone. Odprawia sie w tym Kościele Sta-
 cye siedmiu Kościolow Rzymskich / 3 Odpustami tymi co y w Rzy-
 mie / ktore są aplikowane siedmiom Kościolom Krakowskim. Te
 wprosil naprzod s. pamięci X. Marcin Szykowski / Biskup Krak.
 w Należyjszego Pasterza V R B A N A VIII. Roku 1 6 2 1. dnia 14.
 Lutego / a powtore znowu od tegoż wzywz mianowanego Oycá s.
 V R B A N A VIII. są prolongowane / za wprosheniem y staraniem X.
 Jakuba Zádžiká / Biskupa Krak. y ludziom opowiedziane Roku
 1 6 3 8. dnia 22. Lipca: ktore to 7. Kościolow / y w nich Oltarze /
 są ná koncu tey ksiąski specyfikowane. Jest też przy tym Kościele
 dostátne fundowane Seminarium dla mlodych Káplanow / od
 Jerzego Rádžiwilá / y Bernatá Máciejowskiego / Biskupow Krak.
 kowskich y Kárdynalow: tym rzadzi Kápituła Krakowska. W
 skarbce Kościelnym jest też co widziec ku podziwieniu / iáko Krzy-
 żow złotych / srebrnych / w ktorych dzewo Krzyżá s. jest / y inšych
 Relikwiy swietych wielki dostátek: a te Krolowie Polscy / Książ-
 tá / Biskupi / temuż Kościolowi sprawiwszy / dostátne y ozdobnie
 opráwne w kleynoty dárowáli: są y Insuly Biskupow Krakowskich
 rozne y bogáte / miedzy tymi jest stára / ktora s. Stánislaw ná glo-
 wie swej miewal / gdy Ofiare Przenaswietšá P. Bogu oddawal:
 druga kosztowna / od J. M. X. Andrzejá Lipskiego / Biskupa Krak.
 kowskiego dána / k temu Relikwie ss. y godne widzenia w tym Ko-
 ściele Káthedrálnym te są:

S. Andrzejá Apostotá 30. Listop.
 S. Albiná Meczenniká 1. dnia
 Márcá swieto iego.
 S. Augustiná Doktorá Kościelnes
 go / 28. Sierp. swieto iego.
 S. Alexego Wyznawce 17. Czer-
 wca swieto iego.
 S. Agáty Meczenniczki 5. Lut.
 S. Antonini Mecen. 17. Wrzes.
 S. Barchłomiejá Apostotá Kéká /
 24. Sierpnia.

S. Bernardá Wyznawce 20. Sier-
 pnia swieto iego.
 S. Barbáry Pánni y Meczennicz-
 ki 4. Grudnia.
 S. Bonifácego mecz. 14. Máiá.
 S. Brigidy Krolowey Szwedzkiej
 8. Pázdzierniká.
 S. Brykcego Kéká.
 S. Chryzogoná m. 24. Listopada.
 Cierniez Korony Pánskiej w Wielk
 ki Piątek.

S. Cyryl

S. Cyrylka meczen. 8. Sierpnia.
 S. Konstantego meczennika.
 Drzewo Krzyża s. 3. Maja y 14.
 Wrzesnia.
 S. Doroty Panny y meczenniczki 6. Lutego.
 SS. Chryzanta y Sariusza meczennikow 1. Sierp.
 S. Ewstachiego meczennika.
 S. Lubrego meczen. 28. Listop.
 S. Kumeniego meczennika 12. Wrzesnia.
 S. Egidiego Wyznawce 1. Wrze.
 S. Floriana meczennika ciato/Patrona Brolestwa Pol. 4. Maja.
 S. Felicjaryusza 13. Listopada.
 S. Felicjusa meczen. 30. Sierp.
 S. Faustyna meczennika 19. Lipca.
 S. Wodz Pafiski w Wielki Czwartek
 Krolowi Wladystawowi od Wz-
 sina Kardynala darowany.
 S. Gereona meczen. 10. Pazdz.
 S. Hippolita meczennika Sierp.
 S. Hermeta meczen. 28. Sierp.
 S. Hiacynta Wyznawce 20. Sierpnia.
 S. Hermana Wyznawce
 S. Jana Chrzeciciela 24. Czerwca.
 Czelusc 3 wst.
 Jednascie tysiac Szewic 21. Pazdziernika.
 S. Jakuba Apostola 25. Lipca.
 S. Kainsa Papieza 22. Kwietnia
 S. Klemensa Papieza y meczennika 23. Listopada.
 S. Balixtego Papieza y meczennika/ 28. Pazdziernika,

SS. Bosma y Samiana meczennikow 12. Listopada.
 SS. Bantego/ Bancyana/ y Bancyonata meczennikow.
 S. Batharzyny Seneskiey Keka.
 S. Krystyny 6. Czerwca.
 B. Kunegundy 3. Marca.
 Lilia zlota od Juliusa Papieza II. Krolowi Alexandrowi przystana cum plenaria Indulgentia, te w kaznia w Szrodopostna Niedz.
 S. Lukasa Ewang. 28. Pazdz.
 S. Domicyle 16. Wrzesnia.
 S. Matcieja Apostola 25. Lutego.
 S. Marcellina Papieza y meczennika 26. Kwietnia.
 S. Marcjusa meczen. 26. Wrzes.
 SS. Machabejskich meczennikow 22. Wrzesnia.
 S. Marcina Biskupa y Wyznawce 11. Listopada.
 S. Maryny Panny 18. Grudnia.
 S. Maurycego Wlocznia.
 S. Mariey Magdaleny 22. Czerw.
 SS. Atewinniatek meczennikow 27. Grudnia cale ciata.
 S. Nazariusza meczen. 28. Czerw.
 Opoka z Grobu Pafskiego w Wielki tydzien.
 S. Oswalda Krola Wyznawce 13. Sierpnia.
 S. Piotra Apostola 29. Czerwca.
 S. Pawla Apostola 25. Stycz. Zab
 S. Philipa Apostola 1. Maja dwa palce.
 S. Prokopu meczennika 4. Lipca.
 S. Pankracego meczen. 12. Maja.
 SS. piec

SS. pięć Bractw Polskich meczennikow 12. Listopada.
 S. Paulina Wyznawce 21. Lipca.
 S. Remigiusza Wyznawce 1. Paz.
 S. Stanisława meczennika/ Patrona y Biskupa Krak. od Bolesta wa zamordowanego / 8. Maja.
 S. Stephana pierwszego meczennika 26 Grudnia.
 S. Sebastjana meczen. 10. Sierp.
 S. Syta Papieža y Meczennika 6. Sierpnia.
 S. Saturnina meczen. 29. Listop.
 S. Zygmunta meczen. 2. Maja.
 SS. Sergiusza y Bacha meczennikow 7. Pazdziernika.
 S. Serwiusza Wyznawce 22. Paz.
 Sześci Bractw Polakow.
 S. Sylwestra Papieža y Wyznawce 31. Grudnia.
 S. Stephana Krola y Wyznawce 20. Listopada. Keka.

S. Thomasa Bantuarijskiego Biskupa Keka.
 S. Theodora meczennika 8. Listop.
 SS. Trzech Krolow 6. Stycznia.
 S. Urbana Papieža y meczennika 26. Czerwca.
 S. Wacława meczennika y Patrona Krolestwa Polst. 23. Kwiet.
 S. Wincentego meczennika 22. Stycznia.
 S. Wawrzynca meczennika 10. Sierpnia. czesci glowy.
 S. Wojciecha meczennika Patrona Krolestwa Pol. 23. Kwietnia.
 S. Wiktora Papieža meczennika 28. Lipca.
 S. Wita meczen. 15. Czerwca.
 S. Wiktoryna meczen. 6. Marca.
 S. Walantego meczen. 14. Lutego.
 S. Vbalda meczennika 7. Lipca.
 Y inszych wiele ss. MN. y Wyznawcow/ Panieli y Wdow.

Wieze przy tym Kosciiele sa trzy/ wiedzney jest Dzwon Zygmuntem nazwany/ od Zygmunta Krola Polskiego sprawiony/ wielki y glosu barzo ogromnego: sa tez drugie/ ale iuz mnieysze glosu iednak nader wdziecznego/ y wielkiego/ a to w drugiey wiezy Wikaryjskiej rzeczoney: W trzeciej zaś jest zegar/ ludzjom Gaszy za mierzone ogłaszający.

STACYE RZYMSKIE.

O Dprawia sie tu w tym Kosciiele Stacye Rzymkie/ iedne 3 tych/ ktore do siedmi Kosciolow w Rzymie naleza/ w trzech Oltarzow/ ktore na to sa naznaczone Tablicami z takim napisem: ALTARE STATIONVM. Sa y w inszych Kosciolach tez Stacye / o ktorych przy kazdym Kosciiele swym naydziesz.

2. Kościół S. MICHAŁA.

Od Bolesława Chąbrego/ pierwszego Krola Polskiego/ przedko-
po przyieciu Wiary Chrześciańskiej/ tamże w Zamku zbudo-
wany/ y nadany. Potym tenże od Kazimierza Wielkiego potrze-
bami kościelnymi ozdobnie opatrzony/ Roku 1355. Ma dwu
Pralatow/ Proboszcza y Kustosia/ y trzech Kanonikow/ sa y Mian-
sionarze/ ktorzy Kurs o Pannie Naswietsey odprawia. Ma Od-
pusty/ y Reliquiy swietych dostatek.

3. Kościół S. IERZEGO.

Także w Zamku ten Kościół jest zaraz po przyieciu Wiary swie-
tey zbudowany/ á to dla Stacy Káthedrálnego Kościoła/
zmurowany od Wielkiego Kazimierza Roku 1346. Ma czte-
rech Kanonikow/ y Miansionarza ma/ y Odpusty pewnych dni/ ma
y Reliquie swietych.

4. Kościół MARIEY MAGDALENY.

Ten ná Kanoniczey wlicy jest podle Collegium Iuristarum,
zbudowany od Piotra Wysia/ Biskupa Krak. y temuż Kolle-
gium inkorporowany/ y o chędoftwem pieknym opatrzony/ á Roku
1638. de nouo kstatem pieknym restaurowany. W ktorym Ko-
ściele B. Jan Kapistran Misa s. odprawował/ ktory naprzod Ja-
kon Bernardynski do Polski wprowadzil. Ma Reliquie ss. Bo-
zych/ y Odpusty pewne. Tu też Studenti z Burse Iuristarum
Msey swiety sluchaja/ Litanie o Pannie Naswietsey/ y inше na-
bozenstwa wedlug ich wstaw/ ex fundatione Garuasciana ná ka-
zdy dzien odprawia.

5. Kościół SS. MICHAŁA ARCHAN-
YOŁA y IOZEH A.

Odcowie Karmelici Bosi przy tym Kościele swa residency
maia/ (o ktorzych przysciu do Polski czytay Kościół 45.) sa
fundos

fundowani na grunciech rożnych Pánow/ gdzie te pláce częściá iáko
 muźnami / częściá też kupnem są otrzymane do Kościelnego y Klas-
 tórnego budowania / za staraniem Jch MM. pp. X. Piórra Ty-
 lickiego / Biskupa Krak. J. M. P. Nikołáia Żebrzydowskiego / Wo-
 iewody Krakowskiego / J. M. P. Andrzejá Teczynskiego / Kástełla-
 ná Belskiego / y inšych. Przyložyl sie też znacznie do tey Funda-
 cyey J. M. X. Hieronym Powodowski / Archipresbiter y Káno-
 nit Krakowski. Przy základaniu tego Kościóła pierwszy kámién
 poświęcony świętey pámieci J. M. X. Hieronym Reżáyski / Ká-
 nonik y Archidiacon Krakowski wložyl / Roku 1611. W tymże
 Kościele nappierwsza Mša miał J. M. X. Marcin Szyskowski /
 Biskup Krakowski / y błogostáwil mieyscu temu z wystáwieniem ná
 Oltarzu Naswietšnego Sákrámentu. Do tegoż Kościóła Żakón-
 nicy przeprowádziłi sie z Klastóru Niepokálanego Pogęcia Nas-
 świetšey Pámmy Máriey z Ogrodá zá s. Nikołáiem bedaceg/ Roku
 1618. dnia 25. Oktobra. Tenże poświęcony od J. M. X. Jáku-
 bá Jádžiká / Biskupa Krakowskiego / Roku 1636. dnia 26. Okto-
 bra. Má wielkie swoje Odpusty y Reliquie Swietych Božych/
 á mianowicie tych: Słowy cále s. Slawiey/ s. Klauďy/ Pánien y
 Meczenniczek/ tákże dobrze znaczna s. Wálentego Biskupa y Mecz-
 enniká / dwu Bráciey Thebáyskich / Jedenástu tysiac Dziewie-
 Alexándrá Meczenniká goleń cála/ s. Stánisláwá Biskupa y Mecz-
 enniká Krakowskiego Reliquia znaczna/ ss. Apostólow/ Páwła/
 Jákuhá / y Philippá/ s. Słozýaná/ s. Bárbáry/ s. Teressy mátki te-
 go Żákonu dwie štutce ciála/ drzewo Krzyžá s. Obraz Weroniki s.
 prawdziwie wymálowáney z tey iáka iest w Rzymie z Odpustámi/ y
 inšych wielu ss. Božych w mnieszych pártýkulách. Ci Żakónnicy
 wielka y ścyra obserwancya Reguly swey zachowuią w silencyum/
 w umartwieniu ciála ystáwnym. Máia też ciż Oycowie swoje
 studium, wedlug náuki s. Thomásá z Aquinu. Ktozey iáko praw-
 dziwey od sámege Bogá/ y od Pásterzow Stolice Apostolskiej ták
 wiele rázy approbowáney / nigdy nie odstepuią. Odpoczywa też tu
 ciálo wielce pobožnego y swiatobliwie pracowitego / X. Sebástýána
 ná Nuce.

na Tuceryná / w Pismie s. Doktorá y Professora Akademiey / Ká-
 znodziecie Zamkowego / ktory Roku 1635. dnia 23. Septembra w
 márl / 1. Octob. pogrzebiony. W piec lat potym bylo widziane
 ciało iego namney mienarufione / ktoremu Pan Bog niech uczynki
 iego dobre y prace wielkie płáci niebem. Klastor zaś ci Oycowie
 z iálmuzny J. M. F. Lukáša Tabstiego / Ránoniká Krák. tákze y
 Wielmożnego J. M. P. Stánisláwá Lubomierskiego / Woiewo-
 dy Krák. budowa. Máia przezacne Fremum, trzy mile od Krá-
 kowá / w ktorzym ták żyja / iáko s. Eliáš Pátryárchá ich ná pušczy
 žyl. Po pušczy swe Celle przy Káplícách máia / chlebem á iárzyná-
 mi iáłowemi / y woda sie niekiedy w tydzień posiłájac. Ludzie tu
 świętocy rzadko bywáia / á iesli kiedy przyjda / silentium z tymi po-
 winni záchowác. Fundowani przez Jey Mość P. Agnieske z Te-
 czyná Surleiwá / Woiewodzina Krákovská / Roku P. 1628.

6. Kościół WSZYTKICH SWIETYCH.

Ten ná Grockiey vlicy iest / zbudowany wpzod dzewiány / á
 przynalezal do s. Troyce / Sárnego ná ten czas Kościola. Po-
 tym zmurowány y nádány od Jáhubá Bobole / czelá pobożnego /
 y w sprawách Rycerskich zásluzonego. Ten wiele kosztownych Up-
 paratow temuż Kościolowi zostáwil. Má ten Kościół Odpusty
 wielkie ná czasy pewne / ma y Relikwy s. Bożych niemálo / á miá-
 nowicie z towarzyszek s. Ursule iedne Glowe / y w mnieyszych pár-
 tykulách / s. Panien y Meczenniczek / iest y s. Stánisláwá znáczná
 Reliquia y czástká drzewá z Krzyża s. Má Probošczá záwše Pro-
 fessora Akademiey Krák. Dziekana / Ránonikow / tákze Witáriow.
 Ten Kościół ozdobiony iest wszytek / y wielki Oltarz / y inszych nie-
 málo / á miánowicie przy dzwiách wschodnich iest Oltarz s. Kry-
 spiná y Kryspiniána Meczennikow / Mistrzow Techu rzemieślá sie-
 wskiego / dziwnie bárzo piekney struktury. Má tenże Oltarz Reli-
 kwije Swietych y Odpusty / ma tákze Zegar głośny / zá stáranie-
 m F. Jáhubá Zákrystyána zmarłego sprawiony. Jest Szkolá od Má-
 cieia Mieczowity / Ránoniká Krák. y Chronikarzá stárego zmur-
 wána.

wana. Jest y Obraz Panny Nasświethey piękności wielkney kofce
wnie przybrány / á ten przymieszony z Węgier przez támeżnego
Szláhcicá Roku 1647. y tutecznemu Kościolowi z fundusem da-
rowány / jest y drugi także cudowny.

7. Kościół S. FRANCISZKA.

Roku Páńskiego 1257. od Bolesława Pudyká Monárchy Polo-
skiego zbudowány / gdzie w grobie mármurowym ciało iego od-
poczywa po lewey rece w ścienie nie dáleko wielkiego Oltarzá. W
tymże Kościele leży Sálomea s. Siostrá iego / Fundatorká y Księż-
ni pierwsza Pánien swietey Klary y swietego Jendrzejá / cudami za-
żywotá y po śmierci sławna. Tá wmarlá Roku 1265. ciało iey do
Káplíce nie dáleko dzwó (idac z Bráctkoy ulice) przeniesiono : w
poyrzodku Kościoła / przed ktorym lámpy gorzą / jest ciało Bło-
gosławionego Henryká Gwárdyaná / w náuce y w swiatobliwosci
sławneho / zmarłego Roku 1269. Táże B. Ráymundá zmarłego
Roku 1272. Władysławá Michála / Blázego / Leonárdá / Está-
dá / Janá / Mikoláia / y inšych 4. Mamy też to wiedzieć / że ten Ko-
ściół był zbudowány pod tytulem Ciála Páńskiego / ále Rázimierz
Wielki Krol Polski / záložywšy Rázimierz Miasto od swego imie-
nia przy Krakowie / Kościół támeż zbudowawšy pod tytulem Bo-
żego Ciála / otrzymał to y Fránciškánow / áby tytulu wstąpili pier-
wszego / á Fránciškowi s. Kościół poświęcili. Uczynili to Zakon-
nicy / iednáť do tego času ná každý Czwartek bywa tu Processya z
Nasświetšym Sakrámentem y z Odpustámi. Jest w tym Kościele
le Bractw Duchownych troie. Pierwsze Compassionis IESU
Christi, wielká pobudká ludzi grzesnych do pokuty / gdzie ieden
Brát tegoż Bráctwá wita ludzi wchodzacych do Kościoła / tymi
słowy : Pámietay człowiecze ná śmierć, trzymájac trupią głowę w
reku. Wprowadzone y fundowane to Bráctwo s. od F. Marciná
Szysskowskiego / Biskupa Krak. dnia y godziny tey / w ktorzy sie Krol
WŁADYSŁAW IV. narodził / Roku 1595. dnia 7. Iulij, godziny 19.
To sie stáło z przezyrzenią y opátrznosci Božey. To Bráctwo wšac-
wšy

wszy sobie dobre omen, wzięło sobie zaraz za Protetora tegoż Kros-
 lewicą J. Mści / za którego osobliwie bywa Nisa w każdy Piątek:
 toż Bractwo od Oycá s. Klemensá Osmege jest potwierdzone / y
 wielkimi Odpustami nádane: Na swoje Káplice pobok Kościoła
 tytułu Krzyża s. także też s. Władysława / od tegoż Biskupa zmu-
 rowána / Oltarzem żalobliwym / y ápparámentami dostátnie nádá-
 na: w teyże Káplicy jest Oltarz P. Máriey Loretánskiej / wielkiej
 pobożności / y którego ludzic pociechy od Pána Boga doznawáią.
 Wzwyż miánowane Bractwo używa kap czarnych / z málowanymi
 trupiami głowami / á z napisem takim: *Pamiętaj człowiecze ná śmierć*
Ná każdy Piątek Nisa o Miece Pánskiej spiewáią / á potym discy-
pliny: w Piątki zaś Márcowe / ábo ráczey Wielkopostne / bywa
konturs wielki ludzi dla Odpustow ktore tam ludzic otrzymywáią /
y dla Processyi cum Venerabili Sacramento, z pozwolenia Oycá
s. Klemensá VIII. od tegoż Oycá s. jest Oltarz Bráctki wprzywile-
zowane z á dusze zmarle. Na też ieszcze to Bractwo te prerogáty
we / że w dzien Wielkopiątkowy więznia wybawia od śmierci. Dru-
gie Bractwo w Káplicy Włoskiej s. Janá Chrzciciela, ktore uży-
wa kap białych w Processyách: jest to Káplica bárzo ochedożna / ko-
stem Rupcow Włoskich reformowana / ma swe Odpusty czasow
pewnych. W teyże Káplicy reprezentuá prawdziwą strukturą Do-
met Pánný Nás: Loretánskiej / dnia 10. Grudniá z Odpustem /
s. Chordy ábo Paská s. Fránciská / wielce nabożnie z Odpustami
wielkimi od Kráková wshykłego umiáowane. Jest w tym Koście-
le przy ścienie Krucifix ná weyżrzeniu stráśny / grzesnym do skrú-
chy predki / w krucganku także jest Oltarz Pánný Przenáświetsey
żalobliwy / przy ktorym P. Bog bárzo wiele ludzi smutnych pocie-
sa. Na Relikwiy Swietych Bozych wielki dostátek / z ktorych nie-
ktore te specifikowane sa: Głowy trzy z ss. Jedenastu tysiac Dzie-
wic / krew wypłyniona z Obrazow swietych z Rzymu tu do Kráko-
wá dostána / cześć Reki Leoná Papiezá / y inshych. Bywa też Od-
pust ná kstalt Miłosciwego Láta / ná dzien P. Máriey Anyelskiej /

rzeczony Portiuncula, dnia 20. Sierpnia. Oltarz Wielki marmurowy / struktury piękney y kosztowney: Formy bärzo wspaniałe / kosztu wielkiego / Perlową mącicą meką Páná Jezusá w flores w czarnym Chebanie sädzona jest / gdzie widac y Historya zywota s. Fránciszká w poyrzrodku malowaná. Oltarz Wielki wshytek z kamienia marmuru roznego / Cymborium przy tym z Hebanu czarnego bärzo pozornie Perlową mącicą w flores sädzone. W krucganiku / tam Obrázky stáwiáig Biskupow Krakowskich zmárlych / z doskonálym konterfetem: są też Bräckie Stácy w tym Kościele / są y Kaplice Muzyków y Słotników. Ma ten Kościół Wieżá ná Kościele bärzo křtálná bláchá obitá / y Dzwonnice dość wysoká / przyozdobioná Obrázami Zakonu tego / y Polskich Pátronow.

STACYE RZYMSKICH KOSCIOŁOW.

Tw tym Kościele odprawuig sie też Stácy siedmi Kościołow Rzymskich / v siedmi Oltarzow tablicámi náznáczonymi.

PAŁAC BISKUPOW KRAKOWSKICH.

Od s. Fránciszká idac po lewey rece jest Pálec Biskupow Krakowskich / ktory nowá strukturá od J. M. K. Piotra Gebickiego Biskupa Krak. kosztem niemálym reformowaný / y pánsko wystáwiony.

8. Kościół S. NORBERTA.

NJe dáleko / záraz przy Bramie Wiślney jest Kościół nowy s. Norbertá / z Klastorem Jmienia y Reguly tegoż swietego / do ktorego Pánny z Klastora Zwierzynieckiego są wprowadzone 5. dnia Septembra / kwitnie ten Zakon w swey szerey Obserwancyey / pod Regulá s. Augustyná / ma ss. Bożych Reliquie / záložony Roku 1636. poświęcony Roku 1642. dnia 18. Máia / od K. Thomáša Obojskiego / Suffrágána Krak. zá starániem pobożney J. M. Pánny Doroty Kackiey / Ksieni Zwierzynieckiey.

9. Kościół S. ANNY.

WTey wlicy s. Anny názwáney / bylá przedtym Bożnicá Żydowská / miejsce wragánia / y zci wwożenia Jmieniu Naswiewieckemu IEZVS.

mu I E Z V S, aleć te śarınca pićkielna/ y Pogaństwo nienawisnie
 przeciw prawowiernym Chrześcianom/ z tey vlice wygnano/ z tey
 przyczyny; iż niewinne dzieciątko w Wielki Piątek zabiłi 27. Marrij,
 Roku 1407. y ná Káplána noszącego Naswietšy Sakrament do
 chorego kámienní ciskáli/ o czym powiádał ná swym Kazaniu Pro-
 fessor Akádemiey/ w Piśmie ś. wielki y żarliwy Káznodzieia Budek
 v s. Bábáry. Po wygnaniu tych Żydow/ á po swieceniu tey Bo-
 Źnice/ ná Kościół oddány iest Akádemiey/ áby Professorowie iey
 Chwale Pánska żarliwie rozmnażáli przez sie/ y przez mlodź im po-
 wierzoną/ co z láski Pánskiey czynią pilnie. Na ten Kościół Pro-
 boszczá swego/ y Kánoniki z teyże Akádemiey/ tákże y Wikáryow.
 Ten im inkorporowal Jágielo Krol/ y Successorom ich. Jest to
 Kościół Párafiálny/ w ktorým swietemí Sakramentami Párafiá-
 nom swym administruia/ má Bráctwo ś. Anny z Odpustami wiel-
 kimi/ we Wtorki odprawia Wotwe o ś. Annie/ Bráćia tego Brá-
 ctwa używáią Kap śárych płociennych/ odpoczywa tu Ciało w már-
 murowym grobie w wielkim Chorze po lewey rece przy ścienie/ Prze-
 wielebnego B. Janá Kántego/ Doktorá w Piśmie ś. y Professorá
 Akádemiey Krák. wielka pocięhá ludzi wšytkich Korony Polskiey.
 Tu bowiem przy iego grobie/ ślepi/ głuszy/ chrami/ wrzodowáci/ y
 chorobami rożnymi ścisiñieni/ v Pána Bogá przez przyczynę tego
 swietego zdrowie vprásáią/ y opetáni wolni od dyabelstwa zostáią/
 dáy Pánie Boże doczeć tógo swietego Kánonizácyey. Doznał
 láski Pánskiey zá przyczyná tego swietego w swey cięstkiey chorobie
 ś. pomieci F. JákuB Żadzík/ Biskup Krák. w Roku 1638. gđsie
 záraz pewná y śezodra sume Jálmušny odložyl ná Kánonizácyá y
 ná Káplíce tego swietego. Tzego y przed tym inšyich wiele rożny-
 mi chorobami zloženi/ á z tych 83. od rozumu odchodzących/ koná-
 zących tákże 6. prawdźiwie vmárlych 16. doználi. V tegož teź gro-
 bu swietego/ iest Oltarz vprzywileiowaný zá Vmárle z wybawie-
 niem iedney duše z Czysćá kto Nřá ś. zá te odprawi: znáyduie sie
 wiele y wielce pobożnych / w pracách y w ćwiczeniu mlodźi codzien-
 nym) Mistrzow/ á osobliwie Grzegorzá Wigiláncyusá / Sámbo-

rytana/ wielkiej pobożności człek: Antoniego/ Anapachoniusza/
 Szymona Zalicjusza/ nad którym/ gdy umarl/ gwiazda we dnie
 świeciła/ y innych wiele żywota nie naganionego/ o zym manu
 scripta Kollegium ich/ K. Piotr Stargá w żywotach ss. pierwey
 Akademiey potym Societatis IESV Professor/ Wielebny K. Sabian
 Birkowski Dominikan w swoich Kazaniach/ K. Szymon Staro-
 wolsti in sua Polonia, świadczą. Ma ten Kościol Reliquy ss.
 Bożych dostatek y z Odpustami/ ma Szkole zmurowaną od Młacie-
 ia Niechowity/ Kanoniká Krakowskiego/ w ktorey Mistrz/ Kan-
 tor/ y Studenci mieszkaia.

STACYE VII. KOŚCIOŁOW RZYMSKICH.

Trzytu Oltarze są naznaczone tablicami dla obchodzenia Sta-
 cy siedmi Kościołow Rzymskich.

A C A D E M I A

MATER DOCTRINÆ, VIRTUTIS, PIE-
 TATIS, ET REIPVB. SEMINARIVM.

TU inż przystapmy do Przewacney Akademiey Krak. Młaki
 wielu ludzi wezonych/ od Krolow Władystawa Jagiella y
 Młazontki iego Jádwiigi fundowana/ Roku 1361. w Kázie
 mierzu wprzod/ potym do Krakowa przeniesiona Roku 1400. W
 tey weza náuk ludzi wśelkich potrzebnych ludziom młodym: ma
 Kollegia troie/ w ktorych Professorowie mieszkaia/ y żyia pod po-
 słuśnictwem (iako Zakonnicy) iednego Rektora. Te Przywilejami
 wzwyz miánowany Krol z Rzeczpospolitą vmocnil/ y ktoby ná nie
 nie ludzko następował/ tego przeklina/ mowiac tak: Si quis autem
 has nostræ creationis studij concessionumque pro ipso liberta-
 tam & exemptionum ac iurium literas de successoribus nostris,
 aut quibuscunque violare & infringere præsumperit, iram vin-
 dicem districti iudicis & miserabilem infelicitatis horrendum
 & inopinatum euentum nouerit se incursum.

Pierwsze

Pierwsze Kollegium nazywane Wielkie/ albo Vniuersitas, do którego wchodząc z ulice s. Anny/ jest Obraz Chrystusa Pána/ przed którym sie Błogosławiony Jan Kánty modliwał/ gdy bywało Kollegium zawarłe. W tym mieście Theologow y Philosophow 20. w tymże Kollegium jest szkoła albo Lektorium. 6. na dole/ w których in omni scientia & facultate, co godziną in sy á in sy Mistrzowie auditorom swym przez cały dzień (Żydowskiego y Greckiego ięzyka ex professo nie opuszczając) lekcyę czytają. Siódme Lektorium nazywane Theologorum, wspaniałością swą dosyć ozdobyne/ w którym nie tylko Professores Theologiae w Pismie s. lekcyę swoje/ ale też rozmaite akty publiczne in vtraque facultate, tant Theologica quam Philosophica, także y Promocye earundum facultatum, przy bytności Serenissimorum Regum, Ducum, Illustrum Cardinalium, Ampliff: Senatorum, z wielką pochwałą y ozdobą totius Christianitatis odprawują. W tymże Lektorium Theologorum, jest Obraz Umeczenia Chrystusa Pána wielkiej pożyteczności/ także Jagiella Krolá y Malzonki iego Jádwiigi s. cudney wspaniałości konterfet.

Wtore Kollegium Małe rzeczone/ w tym Artystow trzynásćcie mieście/ ci co w dzienney á prawie niewytknioney pracy żyją aż do samey niemal śmierci/ czytając Studentom lekcyę/ y disputując w Kollegium Wielkim. Mała też swego Dziekana iáko y Theologowie/ których powinność tá jest/ podawać Questye do disputácyey Mistrzom/ Bákalarzom/ y Studentom/ ná každá Sobote y Niedziele; przy których presentes powinni być / y Questye o rzeczách trudnych y wątpliwych rozprawdząć / y dostatecznie solwować: pokazując dostatecznymi rozumu wywodami/ w czym jest omyłka/ á w czym prawda/ y iáko ma być obroniona. Te tedy wtórczki Siłozowskie bywają czynione dwa kroć w tydzień/ lubo to są y od samych Professorow argumentami trudnemi zawichłane/ y potężnymi rácyami z obu stron vmocnione/ oni te decidują / y prawdę śczytają iáko iudices uznawają/ ná ktorey Disputatores ona sie kontentur-
iac/ przestawają: żyją ex communi mensa.

Trzecie Kollegium rzeczone Iuristarum, ná Grodzkiej wlicy przy Kościele Máriey Mágdáleny/ w którym siedm Mistrzow w Práwie wczonych mieszka/ w tymże lekcye swoe czytaia. ex opposito tego jest Bursa názwana Iuristarum, zbudowana y nádána od Jána Długoszá/ Kánomká Krák. Roku 1480. dla Studentow Práwa sie wczacych: przy tych mieszka ieden Professor/ y jest im Senioremm/ do tey fundácyey przybylo inshych niemálo / á osobliwie K. Stánislawá Gárwalskiego / Kánomká Krák. ktory trzydziestu trzech studentow rocznym káždodziennym wiktem opátrzył. Powinnośc studentow: Naprzod byc Kátholikiem / P. Bogu sluzyc y Náswietzney Pánnie / Officium o Pánnie Náswietzney ná káždy dzien in Communitate odpráwowác / tákze y Litánie; sposob zycia im dobry y z kárnościa w kštácit zakonny / ktoremu P. Bog niech pláci / podal: do czego znácznie sie przyložyl s. pámieci Gábryel Wládyślawski / niekiedy alumnus tey Akádemiey / á potym pilny dozorca y Práceptor w mlodych leciech Náciśnieyszego Wládyślawá IV. Krolá zmarłego w Roku 1648. Tu teź o tym wiedziec potrzeba/ że ieden Doctór Medicæ Facultatis, ex fundatione & profess. powinien ubogich ráda/ lekárstwem / według možności rátowác. Wshycy w tych Kollegiách Professorowie / iáko Zakonnicy / pod rzádem iednego Rektora: z iedney szpizárnie / y z iedney kuchniey zycia / in Communitate iadaia. Przy swym obiedzie w teyże izbie w tegoż stolu/gdzie y sámi záwse Ubogiego miewaia/ ex fundatione B. Cantij, rowna mu swoie porczya dáiac: ktory gdy do izby wchodzi / ták go witaia: Pauper venit, Christus venit. Piétny wważenia y pámieci godny zwyczaj stároświetcki przymowánia gościá. Záprawde Akádemia Krakowska / Mátká náša/ pochwały wielkiey godná / ex qua tot togatæ militiæ Duces prodeunt. Wiedzieli bowiem te prace wierności y szczyrości dowcipy bystre Naywyšszy Pásterze / y láčno pozwolili przez swoie Breue, czytác Theologia / y y Pisino s. wykládać / według sensu Oycow śs. á miánowicie Bonifacius IX. Vrbanus V. tegoż potwierdzili: Martinus V. Ioannes XII. y inshy. Złusfná/bo co dzien wietše incrementa capiunt alumni tey Mátki/ textu s. Thomášá nie odstepujac.

Przy

Przy tych Kollegiach iest tiltá Burs / w ktorých Studenci swe residency mają / każda z nich ma swoje fundacye od Biskupow / Kiazat / Doktorow / Pánow y Miaszt / á ci za Dobrodzicie swe pozwinni Pána Boga prosić.

Bursa Hierusalem, od Zbyska Olesnickiego / Kárdynala y Biskupa Krak. Roku 1456. fundowana / á potym od wielu innym eleemozyna szkodra nádána / ktore sie tu nie wylczaja. Ma swoje sposobne Oratorium, iest na scienie murowany Obraz Panny Naswietsey malowany: o nim tá pewna wiadomosc iest / ze do Studenta niektorego nabożnego mawial. W czym swiadectwo zawieszone tamże iest na scienie w tymże Oratorium. Dziś mieszkający Studenci na każdy dzien Litanie o Pannie Naswietsey odprawuja. Miedzy innymi iest znaczna y wiekopomna eleemozyna Barthłomieja Nowodworskiego / Rycerza y Kawalera Maltenkiego dla Tucholczykow. Tez Bursę J. M. K. Jakub Jadzit / Biskup Krak. de nouo restaurował / y eleemozyna dla 30. Studentow Ziemie Sieradzkiej nádál / z tey okazyey / memor bedac bona institutionis, ze w tey Bursie / ieszce mlodym bedac / sam mieszkal.

Bursa Pauperum, od Jagiella Krola dochodem rocznym opatrzona / Roku 1409. do ktorey eleemozyny Anna Krolowa przyczynila sie. Ma swoje Kapelle y Kaplana / ktory we dni swiete odprawuje Sacrum, te sami Studenci spiewaja / y Litanie w każdy dzien: ktorých na tey eleemozynie bywa pod czas y 200. z ktorých studentow wiele ich Kaplanami / Baktalarzami / Mistrzami / za pilna nauka y blogoslawniostwem Panskim / zostaje: do ktorey sie fundacyey Krolowej Anny s. pamieci K. Piote Tylicki / Biskup Krakowski / znacznie przylozyl.

Bursa Philosophorum, od Andrzeja Wloskowskiego / Biskupa Plockiego / dla 40. studentow fundowana / Roku 1560. á potym y od roznych inszych szkodra eleemozyna opatrzona.

Bursa Liziniarum, od Doktorá Pisma s. y Kanonika Wloclawskiego / Jana Zyziniusa fundowana / y dorocznym dochodem dobrze opatrzona: w tey studenci w szatach Kleryckich chodza.

W Roku Pániskim 1643. przybyła Bursá Staringellianá, szkodobliwa prowizya piæ memoria Perill. olim & Adm. Rndi. Laurentij Staringellij, primò quidem in inlyta Academia Zamosceń. Philos. Doct. & Profess. deinde Eccl: Coll. S. Thomæ Decani Infulati opátrzona. Ktozey Bursę czynise y dochody / ná dobrách y máietnościách dziedzicznych Jásmie Wielm. niegdy Jáskubá Sobieskiego / Kástellaná Krak. y iego Potomkow zápisáne sá / á drugie ná Lesieczánách / máietności J. M. P. Marciná Bonectiego / tákze ná Groszynie / Jey M. P. Serney w Chelminskiey Ziemi / Grodowymi zapisy obwárowáne: á po te láta / dla burtow Kozáckich y Tátárskich / zá powodem y zdráda Chmielnickieg / te máietności iz spustósály / czynise też zátrzymáne sá. Viget in eo Contubernio, vsus Latinæ Linguae perpetuus; Pietatis vero matutina ac vespertina Officia, ac Litaniarum decantatio religiosè admodum obseruantur. Ac præter auditas in priuatis vel publicis Scholis Lectiones styli exercitia: tum qualibet feria sexta Declamationes, propositis ab Excell. D. Seniore Physicis atque Quæstionibus Politicis, secundum cuiusque alumni ordinem, exhibentur.

Contubernium Gelanianum, aliàs Smieszkonianum dictum, od Doktora Medicyny Akádemiey Krak. ná ten czas Rektora / czlowieká in Latinis Græcisque literis bieglego / P. Wáwrzynca Smieszkowicá z Brzezín / ná ziomkow swoich / y ná Szlácheckie dziatki in vicinia Brzezín miestkáigace / w Roku 1646. fundowáne / y dorocznym dochodem sufficientissimè opátrzone. Do ktoreg wshytko swoie dosyc dostátmie ex operosis Medicinae laboribus zebrane obrocil peculium; chcąc / áby cultus Diuinus przez Alumnów iego byl ná potym promowowány. Wystáwione jest przeciwko málemu Kollegium / kóstem niemáłym / Prowizorem iego powinien bywác z wielkiego Kollegium Theologiey Professor / ktory Brzezínski szeytkow zá Rádnych Pánów Miasta pomiemonego zálecciem / á Szlácheckie dziatki zá K. Proboszcá Brzezínskieg áttestácyá przymowác / y wshytkie potrzeby do stolu nalezace opátrowác ma. Do tegoż

tegoż prowizyej należą Anniversarze dwa / ieden w Krákovie w Kościóle s. Anny / drugi w Brzeżinách; Senior pomienioney Bursę y y Bákalarz Szkoły Brzeżinskiej Sárnny / ktorzym według ordináciey Testamentu tegoż Fundatora máią być oddawáne ná każdy rok zá piace ich condigna Salaria. Były y inſze Bursę / iáko Niemiecka / Węgierska / ále dla tych náciy herezyjami zaráżonych / studentow w nich nie máią.

Kláses ábo Szkoły mnieysze / te fundowáne wprzód z nákladu s. pámieci Bárthłomieia Nowodwojskiego / Káwálera Málteńskiego. A teraz de nouo z gruntu wystáwione z láski y nádania J. R. M. WLADYSLAWA IV. Roku 1643. ná przeciw Kościółowi s. Anny / iáko widzieć każdy moze. W tychże zaráz jest práwie wspániele y dostáteczne Oratorium dla Studentow / gdzie ná każdy dzień Sacrum slucháią / w nim Officium B. M. V. y Rosárium odpráwiac / Pieśni nabożne według czásu spiewáiac / ná każde swięto Orácye odpráwiac / Spowiedzi / y Naswiewtsego Sákrámentu wzywáią. Máią swe wielkie Odpusty / nádáne od Stolice Apostolskiej / poświęcone pod tytułem Niepokálanego Poczęcia P. Máriey / die 2. Junij, Anno D. 1643. przez J. M. K. Piotrá Gebickiego / Biskupá Krák. Kánclerzá Akádemiey / y przy bytności J. M. K. Andrzejá Gebickiego / Biskupá Luckiego / tákże y wielu znácznych osob / ták stanu Duchownego Przeswiewtney Kápituły Krák. iáko y stanu swiewtckiego wielu Wojewodow y Kástellanow / y rozney Szláchty narodu Polskiego / tákże y przy bytności Przesacnego Senatu Miásta Kráková. W tym Oratorium jest Obraz P. Przesnaswiewtsej / dźiwnie miley piéknosci y znácznych dobrodzieystw / ktorzych studentí zá przyczyną tey Pánnny doznawáią / iáko Wotá swiádczą.

Abowiem

Tu buyny kwiat młodości krzewi się seroko,
 Zá przyczyna tey Pánnny, wzbiła się wyſoko :
 Często bowiem tá Pánná oświeca ciemności
 Młodych Studentow, y im dodáie mądrości :
 Służcieś tedy tey Pánnie, á strzeżcie się złego,
 Da wam mądrość, y przycię do końca dobrego.

W Kollegiách wšytkich y w Bursách wšyż mianowáných
 sa Oratoria, ábo Káplice / w ktorých Sacra odpráwuia / ták dla
 zdrowych / iáko y dla chorych studentow / ktorým gdy potrzeba Sá-
 kráméntá s. dáig: w tych iáko y w inšých wšytkich školách Litánie
 y Piesni nabožne w každzy dzień časow swoich studentí spiewáig.
 Czego dogladáig Seniores, žeby nie wstawála chwałá Pána Boga
 wšechmogačego / y Naswietšey Pánny: czynig to slusnie / gdyž
 wšytká Vniuersitas wzięla ig sobje zá osobliwá Pátronke / dla czego
 tež wšedy w školách Obrázy tey Przewielebney Pánny bárzo piękne
 málowane máig.

10. Kościół S. SZCZEPANA.

OD tego Swietego imieniá tež wlice ták nazywáig. Ma ten Ko-
 ściół Plebaná swego, y Wikáryow / ktorzy Párochiánow swych
 opátruig Przenaswietšemi Sákráméntámi. Jest to Párochia wiel-
 ka / ták w miešcie iáko y po przedmiešciách / y tež po wšiach rošciar-
 ga sie cura animarum. Ma tež ten Kościół starodawne duchow-
 wne Bráctwo s. Oršule / ábo Jedenástu tysigac Dziewic z Odpu-
 stámi wielkimi. Džywa kap czerwonych w Processyách. Przy tym
 Košciele od wschodu slonca jest Káplica B. Stánisláwa Košci-
 Societatis I E S V, Pátroná Krolestwa Polškiego: z druga strone od
 poludniá Káplica koštem y fundušem Jch MM. PP. Korycián-
 skich opátrzona / tákže s. Ignácego Fundatora tychže Dycow / o-
 biedwie piękne y ochedožne bárzo. Máig swe Odpusty / Nše s. y
 Spowiedzi / Kazánia y Kommunie s. odpráwuig Dycowie Jezuit-
 cí / ktorzy przy tym Košciele swoy Nowiciát máig / y od nich wšer-
 lákim ochedoštwem jest ozdobiony. Ma škole y Mistrzá / Kántorá
 y studentow / y dzieci w náukách progres znáczny biorácy dostátek.
 Tá Szkolá zbudowana od Mácieiá Míchowity / Kánomká Král-
 ná tey jest wymálowany Obráz Pánny Przenaswietšey / przed ktor-
 rym Litánie dzieci školne spiewáig. W tey wlicy nie dáleko tegož
 Košciola jest špital dla wbožich y podupádlych Mieszczan Král-
 porzadny / ktorých opátruie Bráctwo Kupieckie z Košciola Nas-
 p. Máriey

P. Máriey z rynku. Tego prowizorem iest J. M. K. Archipresbiter y pp. Ráncy Bráckowscy. Máia tu commoditatem piękna wbo-
dzy / máia Káplaná y Oratorium, w ktorzym modlitwy swe ciz stá-
rzy mieszkanie ná každý dzień / y ile ktory chce / odprawuia. Tam
tymże spítálnym w bogim Sakraméntá s. dáia / y Nise s. dla nich
odprawuia z Odpustámi nádánymi.

II. Kościół SS. M A C I E I A y M A T-
T H E V S Z A.

Kościół ten Mácieia y Máttheusa s. Apostołow / przez Stáni-
sláwa Reia z Kobylan / ná ten czas Plebaná támtiecznego / zbu-
dowány: w ktorzym Oycowie Jezuići swoje Kommunie y nabożeń-
stwa przytowiciacie odprawuia / kedy iest Obrás Naswietsey Pánn
ny Maioris, bázro piękny y cudowny. Má teź Reliquiy roznych
niemálo.

12. Kościół S. M A R K A.

Na Sláckowskiej vlicy ten Kościół iest (od bramy nie dáleko) kto-
ry Boleslaus Pudicus zbudował y nádal / Roku 1200. w ktory
Kościół wprowadził Zakonnikow ktorých zowia Fratres de Poeni-
tencia BB. Martyrum, sub Regula D. August: z Prági Máistá
slawnego Korony Czeski Roku 1257. żeby we dnie y w nocy P. Bo-
gá ná tym miejscu chwalili: zázywáia cí Zakonnicy Zábítu biale-
go / y Szkaplezá / ná ktorym krzyż czerwony z sercá wychodzacy.
Przy tym teź Kosciele iest Bráctwo s. Zophiey / ktore od Oycow s.
Papieżow Rzymstich wiela Odpustow w bogácone / á osobliwie od
Grzegorzá VIII. y Leoná X. potym Konfirmowane od Pávla V. á
tych powinność Koronke P. Jezusowe odmáwiác / w bogich zmárl ych
dármo grzesć / y kofule / przykryćie zwyczajne dármo dáć / ábo wzy-
gyc iesli ieynie má. To Bráctwo má Káplíce swoje / tymże tytu-
lem Zophiey s. z Obrázem cudownym Naswietsey Pánn / ktory iest
bázro podobny Obrázui Czesochowskiemu / á ten cudámi wielkimi
slynie: w teź Káplicy leża troie cíalá BB. Meczennikow od Tá-
tarow

tarów pomordowanych Roku 1260. X. Samuel Nakielski/ in Historia Miechouiana. Są też w tym Kościele Obrazy osobliwie Krucifix/ ktory rozmawiał zestokroć z B. Michałem tegoż Zakonu Zakonnikiem/ także Obraz drugi przy ścieście Panny Máriey ktory cudami wielkimi sływie. Odpoczywa w tymże Kościele ciało B. Michała Siedrocia Książęcia Litewskiego/ Brata tegoż Zakonu/ wslawionego wielkimi cudami za żywota y po śmierci/ ktorego trunná aż do teg czasu w Zakrystyeey zachowana dla pomocy ludziom ná febry y gorączki. Umárł Roku 1485. ex manuscriptis eiusdem Monasterij, tegoż Máciy Miechowitá w swey Chronice wspomina. Jest w tymże Kościele głowa całozupelna s. Doroty Panny y Mieczniczki/ także y Oltarz: przy ktorzym do teg s. Panny Máriey ny pregnantes, o pomoc sie wciekają/ y pociechy wielkie y ratunku doznawają.

13. Kościół S. IANA BAPTYSTY EWANGELISTY.

Ten jest ná wlicy tegoż imienia zbudowany od Piotra Dunicyka Komesá z Krzynná. Kościół ten przed dawnymi láty bywał podawány od Szlachty Kiestwa Siewierskiego. Jest tu dom siedmiu Káplanow w bogich/ ktorych prowizorem jest teraz Bractwo Kráiewieckie. Powinność tych Káplanow tá jest/ powinni po iedney Missey w tydzień porządkiem ieden po drugim co dzien odprawować/ potym gdzie mogą w innych Kościołach za eleemozynie/ powinni we dni wroczyste y Niedzielne ná Processyách w Panny Máriey w Ryńku bywać. Ma też ten Kościół Proboszcza ná bázso lichey fundacyey. Roku 1633. w tymże Kościele P. Bog wszechmogący/ stworca wszech rzeczy y odkupiciela grzesznego człowieka/ wielkie dobrodzieystwa ludziom miłosierdzia tego żebzającym/ przy Obrazie Mátki swoiey poczał pokázowác. Ten Obraz Panny Przenaswiešey niemal przez pultzećia stá lat w kácie przy filarze po lewey stronie ná Oltarzu stal/ málo co ochedostwa máiąc/ iednak iáko flos campi odore fragrans, miły y wdzieczny pokázal sie/ wolny wšytkim

Kim dając przystęp do siebie/ woinnością wdzieczną dobrodzieystw/
 tudow przedziwnych z onego sie nasycając: rozestła sie bowiem sta-
 wa wielka o tym Przekacnym Obrazie/ nie tylko w mieście Krako-
 wie/ ale y po roznych kráiách y Prowincyách Królestwa Polskiego.
 Albowiem

Z dalekâ utrapieni gdy się uciekają

Do tey Panny, pociechy znaczney nabywają:

Nie wżgardza Matka Boza grzesznych modlitwami,

Wszystkim przychylna, wszystkich karmi pociechami.

Maten Obraz teraz wielkie ochedostwo/ wotâ rozne/ wyswiadcza-
 iac dobrodzieystwâ/ ktore ludzie przy tym Obrazie na każdy dzien
 otrzymawają: spiewają tu Studenci Litanie o Pannie Naswiet-
 szej na każdy dzien. Roku 1639. dnia 9. Kwietnia prezentesiony ten
 Obraz z kątâ od filarâ na wielki Oltarz/ ochedożny y bârzo kształtny/
 przez Jeh. M. Wielebnych Prâlatow Kapituły Krâk. ma y swie-
 te Reliquie / także y Odpusty od Naywyższego Pasterzâ V R B A N A
 VIII. nâdane. Ma y Szkole dla dzieciâk ćwiczenia.

14 Kościół S. V R S Z V L E.

Naswietego Janâ wlicy ten Kościół jest / przy ktorym Szpital y
 3 Klastorem Zakonnikow nâzwanych Boni Fratres, ktorzy są
 reuera Boni fratres, bo w bogich chorych opâtrzności żadney nie ma-
 jących/ opâtrują Doktorem/ Aptekâ/ Cyrulikiem/ iedzeniem y pi-
 ciem/ lożem y poscielâ/ onym co dzien ścielac/ chustâmi bialemi
 ochedażając: owâ że wshytkich miar chorym sâmi wyslugują y wyga-
 dają. Mâją dla nich Infirmaryâ bârzo sposobnâ/ wielkâ/ och-
 dożnâ y ciepłą: lożek w mey dwâdziesciâ y cztery/ y Oltarz/ przy
 ktorym Msza s. odprawują/ gdzie tychże chorych Sakramentâmi
 swietemi opâtrują. Chorzy tu postu nie mają nigdy/ bo im to Ko-
 ściół s. pozwolił/ â gdy tu z nich ktory umrze/ otrzymuje in absolu-
 tione plenariam indulgentiam, concessam à Summis Pontifici-
 bus, & toties confirmatam. Służa y inszym ludzjom Indulgen-
 cye/ ktorzy ten szpital y chorych w nim nâwiedzają. Zakonnicy sâmi
 używają.

vzywáia Zabitú wšytkiego šarego/ žyia z šámej eleemožyny/ z krotrey y v bogich chorych žyvia. Przeprowadzeni do Krakowa Roku 1612. przez Szlachetnego Pána Sebestyána Montolupiego/ Szlachcica niegdy Florentskiego/ á potym od s. pamieci Najsnieyszego Žygmunta III. ob praelara merita ad immunitates & prerogativas Reipub: przyietego/ y z domem zacnym spowinowaconego. **M**iaia Reliquia zacna y znacna s. Orszule/ y inŝe/ Kościol z eleemožyny z gruntu wymurowány: w ktorzym odpoczywa ciało B. Bonifaciusa Konwersa Niemca/ žyčia światobliwego/ Konwentu Wiedenskiego. Umarl ten miłosierny/ poslušny/ y ostro žyjący Brat Roku 1633. dnia 17. **M**iaia w Konwencie Żebzydowski tego ciało dla pewnych przyczyn/ przywieziono do Krakowa/ gdzie odpoczywa iesze do tad całe: Za umarłych/ ktorzy v tych Bonifacystrow umieráia/ z powinności Žakonnej ci Žakonnicy odprawia s. Rozáncę/ á Kapláni Nŝe s. w Infirmaryey jest Obraz Panny Najswieťszej bázro piekny náde dziwiami/ od ktorego glos slyšány byl mowiacy do Brata Infirmary: *Wstań Brácie, á to chory bez spowiedzi umiera, ten chory záš gdy sie wyŝpowiadał/ umarl.*

15. Kościol PANNY MARI E Y

Immaculatae Conceptionis.

To miejsce Klasztorem teraz Oycow Bernardynow ozdobione jest/ gdzie przedtym byla Káthedra bzydkich heretyckich **M**nisztrów Brogiem nazwana / teraz zá staraniem y nákládem J. M. P. Stánislawa Lubomirskiego/ Žrabi ná Wyszczu/ Woiewody Krak. stánal Kościol wspaniały lubo nie wielki. ná chwale Pánu Bogu/ y Niepokalanego Poczecia Najswieťszej Panny. **M**a swoe Odpusty/ y Reliquiami roznemi ss. Božych obdarzony dostatecznie/ Stárzy tu tylko powinni mieŝtać przy tym Kościele.

16. Kościol S. D V C H A.

Przy tym sa Žakonnicy nazwáni de Saxia, rožni krzyžykami białymi od swietckich Ksieży/ te nosa ná sutánnách ná pierśiach przyboku lewym. Naprzod fundowal ich **S**ulko **B**iskup Krak. w **S**ławko

Slawkowie w swym miasteczku/ ktorych przyzwał z Wiedniá Roku 1203. Potym B. Jwo Biskup Krak. z tamtad przeniosl ie na Prad-
 nié Roku 1223. Potrzebie/ B. Jan Prándotá Biskup Krak. dla
 niesposobnosci mieysca przeprowadzil ich do Krakowa Roku 1244.
 y dal im Kosciol s. Krzyza z dziesieciná. Tenze Biskup zbu-
 dowal im Kosciol s. Duchá na gruncie sárnym/ y Szpital przy nim
 bázro przestrozny z kilka izb/ dla bialychglow vbogich y dla dziatek
 porzuconych/ y dla ich mámek/ ktore dziateki przerzeczone karmia/ y
 opátruia. W ktorym spitalu przechodzi osob trzystá. Prowizorami
 tego spitalu sa Pánowie Ráycy Krak. Jest w tym Koscielu Brá-
 ctwo s. Duchá z wielkimi Odpustami y Stácyami y Oltarzow :
 w wielka Szrode tamze Odpust bywa instar magni Iubilaei od Sto-
 lice Apostolskiej dány. Ma tez y Reliquiy ss. dostátek/ przy tym
 Szkola z Mistrzem/ z Kántorem y z Studentami/ á ci máia zyw-
 nosc swa z przerzeczonego Konwentu.

17. Kościol S. K R Z Y Z A.

Tym Kosciolem rządzá ci Dycowie wżwyz pomienieni de Saxia,
 y Párásiánom we wšytkim wsluguia / ma swe Indulgencye y
 Reliquiy Swietych dostátek.

KLASZTOR PANIENSKI.

Nie dáleko tych Kosciolow máia Pánny swoy Klastor/ teyze Re-
 guly / y tego Hábitu wzywáia / z prace rak swoich y z eleemozyny s.
 sie zywiać / powinnosci podlegáia tey co y Káplani.

18. Kościol Našwiétfzey P. MARIEY, pod tytułem icy
 Zwiáftowania, y S. Scholáftyki.

Ten ná wlicy nie dáleko Klastoru s. Duchá zbudowany / Roku
 1648. dnia 25. Pázdz. y z Klastorem / w ktorym Pánny Jako-
 nu s. Benedykta swa residency máia. Wprowadzone z Stániátek
 przez Jey M. P. Anne Cecylia Trzcínska Herbu Sulimá / Kienia
 támezná. Tázze y przez J. M. P. Marciná z Swichowá Swicho-
 wskiego Herbu Sulimá / Jey M. P. Zeleny z Gorek Gáiwskiej
 Herbu

Herbu Szeligá / sumptem tychże zbudowany / y prowizya opáterzo-
ny. Zya te Panny według Reguly swey / one szczyrze zachowuiaci /
prowadzac żywot w przykazaniach Zakonnych prawie Anielskich /
w czynności / w ostrości / w wielkim nabożenstwie / y pracách Kła-
stornych ; są y Káplani do służby Bożey / ma y Odpusty zupełne /
ná Zwiástowanie P. Máriey / ná s. Benedykt / y ná s. Szkoláskyte.

19. Kościół S. R O C H A.

PRzy tym Kościele iest Szpital dla chorych Studentow / w któ-
rym iest lożek 12. dostátne według potrzeby ochedożne ; máia
tu choroby wygodę / Infirmarya ciepła / Doktorzem / Cyrulikiem / y
Apteká / y też słusnym wyżywieniem. Prowizorami są pp. Rácy
Krák. ma swego Proboszcza / ktory residue przy tymże Kościele / y
chorym administruie ss. Sakraménta / są y Odpusty / także y Reli-
kwie ss. Bożych / y Obraz w Oltarzu wielkim dziwney piękności /
y wciechy chorym. Odpráwuia tu choroby Litánie ná każdy dzień
Pánnie Máz : y Psálmy zá umárlych Studentow.

20. Kościół S. T H O M A S Z A.

PRzy tym Kościele mieštáia Dycowie Kármelici / gdzie przed-
tym bylo bzydkie bluznierstwo Aryánskie Chrystusa Pána y
Márki iego Przenaswietsey / teraz sie tu służbá Pánska porządnie
odpráwuie. Jest ochedostwo piękne / y Relikwiy ss. Bożych nie-
málo / zá staraniem pobożnego y czci godnego stárca K. Spiridion-
ná tegoż Zakonu / ktore mu przez K. Ambrożego Romiewiczá z Bzy-
mu przyslano / ktore on po roznych Klastorách Zakonu swego po-
rozsyłal ; temu Klastorowi zostáwiwszy Rece ss. Cyryáká y Felic-
Meczennikow / wierzch głowy s. Ziácynthá meczenniká / cále Crura
ss. Meczennikow / Eweliusá y Antoniná. Jest y Oltarz wprzyw-
leiwány zá umárle : ná fest s. Thomášá Apost. bywáia 40. godzin /
á ná s. Cecyliá Odpust zupełny. Jest tu Obraz bárzo piękny Pánni
Przenaswietsey / przed ktorym w Soboré y we Srzode Litánie śpie-
wywáia cum Indulgentijs.

21. Kościół P. MARIEY SNIEZNEY ná Grodku.

Ten ná tymże mieyscu Grodku zbudowany / ábowiem tu byl pierwszy Grod ábo Zamek Krák. Ten Kościół y przy nim Klastor (iuz ná swym gruncie) s. pámieci Jey M. P. Anna z Rušce Lubomirska / Kástellantka Woynicka / Mátká J. M. P. Stáni- sláva Lubomirskego / Woiewody Krák. ktory zmurowawšy / oddála Pánnom Zakonnym Reguly s. Dominika / žycia B. Pánný y Mátki s. Agnieški de Monte Policiano. Jest tu obserwánca wielka Reguly s. Tunicel ábo Wlošienic ostrých záwsze używá / milczenie wielkie y meditácie zachowuá: miesá nie iadáá (o- procz choroby) w czynności wielkiej žyá / práwe násládownce s. Do- minika y Mátki swey s. Agnieški. Máá swe Odpusty / y Relikwie s. Božych wielki dostátek / á miánowicie te; s. Serwiliána / s. Már- cyusa / žebro s. Sátoruina / s. Felixá Papiežá y meczenniká / s. Žio- larego / s. Kwzebiego / s. Tarsiusá / zab s. Florencyusa / s. Már- wiusá / Pacierz s. Florentego / s. Laurencyey Pánný y meczenni- cki cála kósc z reki / s. Eugeniey / s. Zophiey / Pánný Rzymiánski s. Theophile / s. Cyrille / s. Benedykty czelusc cála y z zębami: s. Kustyki / s. Žuzánný Pánný / s. Kándidy / s. Semetry / y inšych wielki dostátek w mnieyšych pártýkulách. W wielkim Oltarzu jest Obraz Náš : P. Márey bázro piękny / wspaniálosti wielkiej / má- lowány w Rzymie / y poświęcony od Urbana VIII. Papiežá z Od- pustami. Ten Kościół zmurowány Roku 1634. dnia 8. Oktobra / á poświęcony od J. M. X. Obožskiego / Suffragána Krákowskie- go / Roku 1635. dnia 8. Wrześniá.

22. Kościół P. MARIEY W NIEBO.
wzięcia w Rynku.

Jako Authór náturey / y nátureá sámá serce w pośrzedku ciáslá ludz- kiego y bydlecego / zktoregoby sie žywot y czerstwość ná wšytko ciálo rozchodžilá / zářádžilá : ták Kościół ten Przesacny y wspaniá-
ly we

Iy we szrod Rynku Krak. aby z niego tak duszny przez Sakramenta
y nauki zbawienne / iako y cielesny żywot przez przyczyny Swietych/
y modlitwy nabożne slug Bożych w nim sie odprawuiace / na wszy-
tko Miasto plynal ; postanowiony y zbudowany iest od B. Jwona
Biskupa Krak. Stryia Jacka s. Roku 1222. na frymarkt Koscio-
la s. Troyce / gdzie pierwey Sara byla. Ten od Mieszcan Krak.
y wielu inszych ludzi pobożnych przyozdobiony iest / także apparata-
mi dostatnie ubogacony / Oltarzami kosztownymi / Kaplicami stru-
ktury piekney / w ktorych ciala Fundatorow pobożnych w grobach
wspaniálních odpozywają ; ktore Kaplice y wszytkie Oltarze mają
swych Kaplanow do odprawowania Mszy swiety.

Naprzod tedy Oltarz wielki / poświęcony pod tytułem Panny
Przenaswietszey Wniebowzięcia / przy ktorym Msza s. wielka bywa /
y inszych dwie ex foundationibus. Ten Oltarz widzenia godny y w-
ważenia / subtelnosci y inwencyey dowcipney : wszytek szyncerska ro-
bota zrobiony kostem wielkim / wyzlocony. Stol na ktorym cele-
bruią / iest calowity z kamienia Gagatkowego. Przy tymże Oltar-
zu iest Bractwo P. Mariey Wniebowzięcia / fundowane od Pio-
tra Wysa / Biskupa Krak. Roku 1411. ktore Szpital na ubogie
Mieszczany dostatni y porzadny fundowalo / w ktorym ich wshledni-
mi potrzebami providuie y opatruie. Przy tymże ieszcze Oltarzu
iest y drugie Bractwo nabozenstwa za dusze w Czystcu bedace / y za
ludzie w grzechach lezace : wprowadzone za staraniem tuteznych
Kaplanow / Roku 1643. dnia 19. Oktobra / iest wprzywileiowany
za dusze zmarle. W tymże też Kosciole wedle tego Oltarza wielkie-
go po lewey stronie / iest Oltarz tytułu Nasw : Sakramentu / y s.
Longina meczennika. Trzeci Oltarz podle tegoż wielkiego Oltarza
po prawey stronie / tytułu Ofiarowania Nas : Panny. Czwarty v
Cymboryum Corporis Christi, y dziesiaciu tysiecy Meczennikow.
Bywa tu spiewana Matura / y druga Msza Mansjonarska. Piaty
Oltarz Krzyza s. ktory to Krucifix wielce dziwnymi cudami slynie /
iako wota wkazuią : wszytko Corpus tego Krucifixu iest z calowite-
go kamienia wyrobione. Ten gdy chciano odnowic / Malarz / ktory
był

był na odnowienie sporządzony / doznał zaráz / że nie iako kámienia /
 ale iako zlowieczego ciała ciepłego sie dotknął: ten dziwnie sie za-
 trwożywszy / nápoly niemal umárł / czego potym y drudzy doświad-
 czyli / iako manu scripta Kościola tutecznego opowiadá. Jest
 to konterfet dziwnie bárzo nabożny y piękny. Ten Obraz jest wpry-
 wileiowany zá dusze zmártych / przy ktorym gdy Misa s. odprawuie
 Káplan / dusze z Czysca wybawia; tamże sie wiele inszych Misy s.
 co dzień odprawuie / a osobliwie w Piátki Bráckich zá ludzie w
 grzechách zástárzále. Szósty Oltarz w Káplicy tytułu Nas: Pánný.
 Siódmy Poczecia P. Máriey / przy dziwiách od wschodu slonca.
 Ósmy Oltarz nád Bábincem / tytułu Compassionis B. M. Virg.
 y s. Janá / Stánisláwa / y Erásmá. Dziewiáty przy dziwiách Bá-
 bincowych przy scienie / tytułu s. Antoniego / Hieronymá / Káthá-
 rzyzny / Doroty. Dzięsiáty w Káplicy Wáltowstkey / tytułu Prze-
 mienienia Chrystusa Pána / y s. Janá Chrzciciela. Jedenasty / ty-
 tulu s. Thomasa z Aquinu / y nowo s. Borhomeusa fundácyey
 P. Janá Mázurkowicá / Káyce Krát. Dwunasty w Káplicy ty-
 tulu P. Máriey Snieżney / y Ofiarowánia. Trzynasty Oltarz po-
 świecony pod tytułem s. Felixa y Bożego Miłosierdzia. Czternaasty
 w Káplicy PP. Koslińskich / tytułu s. Pávola návrocenia. Pie-
 tnasty Oltarz w Káplicy pod wieżą / tytułu s. Alexego / tamże y
 Oltarz s. Mikoláia w teyże Káplicy. Szesnasty Oltarz s. 14. Aus-
 riliatorow. Siedmnasty Oltarz przy filarze ku południowi / tytułu
 s. Anny / s. Joáchimá / y s. Janá Chrzciciela. Ósmnasty Oltarz
 pozad tegoż tytułu w Ogroycu Chrystusa Pána / y s. Máriey Máz-
 gdáleny / y s. Marthy. Dziewietnasty przed Pány Káycy Umecz-
 nia Chrystusa Pána / y s. Já kubá wiekšego: przy filarze odpoczywa-
 ciało swiatobliwego Janá Leopolicy / w Pismie s. Doktorá / prá-
 cowitego przeciw Heretykom. Dudziesty tytułu Trzech Królow.
 Dwudziesty pierwszy w poyśrzodku filarow Pánný Nas. Dwudzie-
 sty wtory Oltarz s. Apóstolow Szymoná Judy. Dwudziesty trzo-
 ci pozad w Káplicy pod wieżą Jegárová tytułu s. Stánisláwa / y
 s. Wencezláwa. Dwudziesty czwarty miedzy wieżami ná Chorze

wzgore / tytułu Tróyce Przenaswietſzey / y Wniebowzięcia Panny
 Máriey / s. Janá Chrzęciela. Dwudziesty piaty Oltarz nazwany
 Lozet / przy ktorym sie Nſzy ſwietych wiele odprawuie / á to wzgled
 dem Obrázu wielce cudownego Panny Máriey / ktorzy wielkiey piek
 kności iest.

Na ten Oltarz Odpuſty wielkie / przy ktorym Oltarzu ná część
 y ná chwale Naswietſzey P. Máriey / opiekunki ſzegulney Miáſta
 Litanie z muzyką wdzieczną odprawuie / tákże y Kazania o teyże
 Błogolaſwioney cum Indulgentijs, ná co iest osobny Ráznodziecia
 Sobotni Ten Oltarz de nouo reſtaurowany nákladem wielkim
 J. M. P. Stániſława Szembeká / fundacya ſzodra opátrzony / do
 kólá krata obtozony moſieźną / y drzwiami w flores moſieźnemi
 záwarta / ięſze po części dla pewnych przyczyn nie dokonczona.
 Dwudziesty ſoſty Oltarz w Kaplicy Bonarowſkiej / tytułu s. Du
 cha / y Národzenia Panny Máriey / s. Chryſtophora / y s. Jerzego.
 Dwudziesty ſiodmy Oltarz tytułu ſs. Apoſtolow Piotra y Páwła :
 przy tym Anniweſarż zá duſze zmarle bywa. Dwudziesty oſmy Olt
 tarz w Kaplicy Turzonow / tytułu s. Anny s. Mártá Ewángeliſty.
 Dwudziesty dziewiáty Oltarz ſs. Benedykta / Sabiana y Sebeſtyána.
 Trzydziesty Oltarz nád bábincem ku vlicy ſlorjánſkiej / tytu
 lu s. Michála. W tey nábożeńſtwo Cech Kuſmierſki odprawuie.
 Trzydziesty pierwſzy Oltarz podle dzwi / tytułu s. Agnieſki. Trzy
 dziesty wtory Oltarz w Kaplicy Szwarcowſkiej / tytułu Ciála Chry
 ſtuſa Pána / y Przemienienia iego ſwietego. W tey iest Obráz Pán
 ny Przenaswietſzey cudowny / á te PP. Celeſtowie opátruia. Trzy
 dziesty trzeci Oltarz tytułu s. Stániſława y s. Kátháryny. Trzy
 dziesty czwarty Oltarz przeciw Cimborium / Zwiáſtowania Panny
 Máriey / s. Janá Chrzęciela / s. Bárbáry : przy tym bywáia Nſze
 ſwiete ſpiewane Náſtionárſkie. Trzydziesty piaty Oltarz kámienn
 ny ná Cmyntarzu przy Koſcielce s. Bárbáry Ogrodziec nazwany.
 W pul Koſciola iest Oltarz Pána Wizembergá przy ſilarze / tytułu
 s. Anny. Do tych wſzytkich Oltarzow ſa pewne fundacye dla Ká
 plánow / ktorzy Nſze ſwiete przy nich odprawuia. Na ten Ko
 ſciol

ściół Pralata swego Archipresbyterum Infulatum, ma Kapłanów zámwe przy Kościele residuujących 60. ktorzy pod Jurisdikcyą pomienionego J. M. K. Archipresbitera są / 3 ktorzych iedni Sakramentá swięte / tak w Kościele zdrowym iako y w domu chorym administrują: drudzy w Kościele ná miejscu swym siedząc ludzi grzesnych spowiedzi sluchają: Insy Psalmy Dawidowe / ná każdy dzień we dnie y w nocy przed Naswietlym Sakramentem spiewują: insy dwoie Officium ábo Godzinki P. Máriey / y ze dwiema Mśmami ná każdy dzień spiewają / insy diuina officia ordinują y rzadu pilnują / insy insze poslugi odprawują. Na ten Kościół Odpusty wielkie ná rozmaíte swiętá / osobliwie ná swiętá Naswietly Panny y Chrystusa Pána; á miánowicie ná swięto Wniebowzięcia Naswietly Panny y przez Oktawe wshytke / ktora z wielką czystością / & cum expositione Venerabilis Sacramenti, z Processyami odprawują / y Kazania každodienne y po ránu y od wieczor bywają. Pod teź Oktawe bywa zámwe nabożenstwo 40. Horarum z Odpustem zupełnym od Stolice Apostolskiej pozwolonym. Jest w tymże Kościele Reliquiy śś. Bozych wiele / á miánowicie część z drzewá Krzyża ś. Głowa cála ś. Rózy Panny / druga Głowa z iedenastu tysiąc Dziewic / Pálec cály z ciałem ś. Kosmy Damiána: ciało cále iedno z Młodziankow onych / ktore Herod kazal zabijác pod czas Narodzenia P. Jezusa. Reliquije znaczne śś. Apostolow / Piotra / Andrzeia / Jakuba / Bárthłomicia / Thomasa / Mária Ewangelisty / Szczepana / Wawrzyncá / Wincentego / y inszych w liczbie 23. Niezennikow także y iedenastu Wyznawcow / także ś. Máryey Magdáleny / ś. Anny / y inszych Wdow: także y śś. Pámien / Dziewic 19. y inszych swiętych Reliquiy w partykulách mnieyszych bárzo wiele. W tymże Kościele odpozywa ciało B. Swietoslawa Mianfionarza / zmarłego Roku 1491. Na Cmyntarzu zás pod lipką swiatobliwego Kapłana Szymona Albimontána á Kásuby, Pielgrzymá do ziemie swiętey / y ś. Jakuba Grobu / ciało leży / zmarłego Roku 1615. dnia 1. Lutego. W tymże Kościele muzyká ozdobna fundowana elemosynis piorum. Mśy ś. ná każdy

Każdy dzień pięć/fośta Bracka we dni Poniedziałkowe/ śpiewanych.
W tymże Kościele Kazania okrom Świąt y Niedziel/ przez cały
Rok w każdy Piątek/ Advent/ zaś y w Kwadragesime abo w Pośt
wielki na każdy dzień rok od roku bywają. Zgola ten Kościół zna-
czny zawſe był/ y porządkiem wielkim/ nabożeństwem ludzkim/ y
Kaznodziejami przednimi. Ma dwie ozdobne Wieże na iedney
wyżſzey ieſt Korona złoćiſta/ wyrażając Miasto Koronne.

S T A C Y E R Z Y M S K I E.

Odprawia tu w tymże Kościele Stacye ſiedmi Kościolow
Rzymskich/ z Odpustami tymi co y w Rzymie przy ſiedmi Ko-
ściolach ſą/ ktorych moze żążyć kto chce/ odprawiać Paćierze/ także
ile kto chce przy Oltarzach tych ktore ſą naznaczone tabliczkami/
moze począć od ktorego mu ſie będzie podobalo. Ma y inſzych wiele
ten Kościół Odduſtow: nad to/ Stacye ieſzcze inſze/ ktore ſą w ſa-
mym Kościele ſ. Piotra w Rzymie/ ſiedmi Oltarzow/ ktore ilekroć
kto nabożnie obeydzie będzie w łasce Bożey/ otrzymuie zupełny Od-
puſt. Jeſt y Szkoła zmurowana/ ktora ma za Seniora Miſtrza ze
dwieſmá Baktalarzami na ćwiczenie dziatek mieyſkich: doſtatek ma
ſtudentow do ſpiewania. W poyrzodku tey ſzkoły ieſt Obraz Pań-
ny Mاریey piękny y wſpaniały/ przed ktorym we dni ſwięte ſwie-
ce gorywają/ a w każdy dzień y noc lampá w láterniey nie zagaſa: a
też w każdydzien Litanie ſpiewają Studenti z teyże Szkoły.

23. Kościół S. B A R B A R Y.

Ten zaraz na Cmyntarzu Panny Naſwietſzey ieſt zmurowany/
pod ten czas gdy y ſam Kościół ſtanał. W tym nacya Nie-
miecka megdy nabożeństwo ſwe odprawowała: ale za Krolá Ste-
phaná Dycem Jezuitom Profeſſom/ nauka y przykłady dobrymi po-
żyteł w duſzach ludzkich czyniacym/ dány: y co dzień w ochedoſtwo/
w kleynoty/ w apparáty koſtowne bierzey ſie zapomaga. W tym
tedy Kościele miedzy inſzymi Reliquiami ſś. Bożych/ znayduie ſie
Reká Pánienſka ieſzcze cała/ z ciałem y z ſkora wwiędła/ z tradicyey
pewney

pewney/ że to iest s. Kátharzyny Pánný y meczenniczki Alexándriy-
 skiej. Sa y te Reliquie/ s. Mikoláia Biskupá/ s. Ignácego/ s.
 Kazimierzá/ s. Anny/ s. Rozáliey/ s. Fránciszki Rzymiántki : ciála
 ss. Bożych/ Kista/ Krystyny/ B. Stánisláwa Kostki. Jest y ciáło
 światobliwie żyjacey P. Bárbáry Lángowney/ wieku nášego zmár-
 ley: iest y Krucifix/ przed ktorým modlitwy swe czyniła/ sa y disci-
 pliny/ wlosienice/ ktorých używała. Umárła Roku 1621. wieku
 żywota swego 54. Jest też Bráctwo miłosierdzia Páńskiego/wspól
 s. Lázárzá y s. Mikoláia/ ktorego powinność iest/ podupádłych
 mieżczan pieniedzmi ráutować y zákládać.

24. Kościół S. WOYCIECHA.

W Sámym Ryńku Krákovskim ten Kościół iest/ dány Arkáde-
 miey Krákovskiej od F. Piotra Myszkowskieg/ Biskupá Krák.
 Jest w nim Bráctwo Literáckie/ pod tytułem s. Bárbáry: ma swo-
 ie Odpusty y ochedostwo piekne z opátrzności Niemców. Krucifix
 w pul Kościóla bárzo žalobliwy. Jeden Niemiec do niego nabo-
 żenstwo máiac/ światłość z niego widywał/ przy ktorým y wotum
 swe zostáwił. Tu Niemieckie Kazanie bywa/ y Msza dla Niemców.
 Tá tym mieyscu s. Woyciech/ gdy przyshedł do Kráková/ napier-
 wey słowo Páńskie y Ewángelia święta Kráковиánom opowiadał:
 tákże s. Jácek/ y s. Jan Kapistran Bernárdyn.

25. Kościół S. TROYCE Oycow Dominikanow.

PRzy tym Kościele Oycowie Dominikani miešťkaia/ gdzie przed
 tym Sára była. Lecz Błogosławiony Jwo bedac Biskupem
 Krák: byl w Rzymie/ tá m wsiawšy z świętým Dominikiem znáos-
 móść/ náuce sie/ cudom/ y życiu iego przypátrzywšy/ prosił Oycá
 świętego o Brácia do Polski/ ktorých ieszcze nie wiele miał ná ten
 czas. Widzac desiderium Jwoná Biskupá stryia swego Jácek s.
 Kanonik Krák. á z miłości nowego Zakonu/ prosił sie do świętego
 Hábitu pospólu z swym rodzonym B. Cestáwem/ z Henrykiem Mos-
 táwianinem/ y z Hermanem Niemcem/ ktorých s. Dominik cherli-

wie przyiał: Tych zaś po wywiezieniu w Zakonie y wezyczeniu Prof
fessy do Polski posłał. A gdy do miasta Krak: wchodzili z wielką
radością y wezyciwoscią Biskup Jwo ze wszytkim swym Duchowien
stwem/ także Lesko Biały Monarcha ze wszytkim dworem/ y gmina
ludu pospolitego przed Miasto wybiegając w droge/ onych z niewy
powiedzianą radością witali y przyjmowali: Wpřed tedy ich w
prowadził B. Jwo Biskup do swego Dworu/ w którym przez lat
cztery mieszkał/ (kazywając/ Spowiedzi sluchając/ y inſe ſwe Za
konne powinności odprawując) do tad aż śalny Kościół Panny
Naswietſzey w Ryńku zbudowano. Ten gdy skończono/ Biskup z
Kościółá ś. Troycy do Panny Máriey Sáre przemiſł/ a Kościół
ś. Troycy Dominikanom inkorporował Roku 1223. vide Bzouium
de gestis Pol: fol. 3. kwitnie y tych Zakonników służba Boża w
chwale Pánſkiew z káždymiáry dla ich porzadku/ y ludzi w náuce y
w Kazániách ſwietych/ máją ſwe Studia generálne/ czytają ich pro
moći Lektorowie auditorom ſwym lekcyę wſelkie/ z tych diſputacye
co tydzień publiczne/ ábo examen. Ma tenże Kościół doſtátek obce
doſtwa wſelkiego/ Káplie niemálo pieknych / z fundacyami Pánow
tych ktorzy w nich ſwe pogrzeby máją.

Pierwsza Káplia Tytulu ś. Kátarzyny Senenſkiew/ Książat
Zbárázkich / wchodząc do Kościółá po lewey rece/ tá z gruntu ko
ſtem wielkim zbudowana/ z mármuru czarnego y białego/ ſłupami
wielkimi Koryántowemi/ y grobami tych Książat przyozdobiona.
Odprawia tu Mſe ś. ſpiewáne káždy dzień zá duſe zmarłe.

Druga Káplia wedle tey ś. Wincentego tegoż Zakonu. W
tey teraz Panny Zakonne ſwe nabożeńſtwo odprawia/ gdzie odpo
czywa ciało wielce ſwiątobliwey Bárbáry Debiniſkiew Káſtellantki
Krakowſkiew/ ktora wspomina manu ſcripta Kłaſtorne.

Trzecia Káplia Pánow Ligezow/ w ktorej teży ſámlicy
ſwoie pogrzeby máją. Ozdobiona ieſt Oltarzem Męki Pánſkiew
bárzo zálobliwy y pobudzający pretko do ſkruchy człowieká zá grze
chy. Tu teży w tey Kápliew przy tym Oltarzu dziádowie wódoży
ſwe Bráctwo máją pod Imieniem Páná IEZV SOWYM, wielkimi
mi Odpu

mi Odpuściami wprzywileiowane; Ci dziadowie w solemnych Processjach przed Zakonnikami ze swiecami zwykli chodzić. Tu grob swoy ma Przeclaw Ciewiarowski/ mąż w czynkach dobrych y miłosierzy nych pobożny/ tych Zakonników szegulny Benefactor.

Czwarta Káplica s. Jácká/ do niey isc po wschodzie marmurowym wzgore: jest to Káplica struktury bárzo piekney y kosztu wielkiego. Ma Oltarz marmurowy kształtnie bárzo zrobiony/ w ktorzym odpoczywa ciało s. Jácká/ ktory umarł Roku 1257. przed tym y teraz cudami niezliczonemi slynie/ nie tylko w nas w Polsce/ ale też y w odległych krajach y Krolestwach rożnych/ gdzie pod jego imieniem Kościóły buduią. Jest Kanonizowany od Klemensá VIII. Naywyższego Pasterzá Roku 1594. za staraniem s. pámsá Krolá Zygmunta III. sa tu wota rożne/ znakomite/ nabożnych ludzi bogatych y vbogich / ktorzy láski Bożey doznali przez przyczyne tego Swietego. W tymże też grobie leży ciało B. Witá Biskupa Lubuzánskiego tegoż Zakonu/ ktorego Heretycy w przepowiadaniu słowa Bożego Ewángeliey s. srodze zamordowali. Tu jest Oltarz wprzywileiowany za duże zmarle.

Piata Káplica Trzech Krolow pod Káplica s. Jácká/ w ktorey Archiconfraternitas SS. Rosarij ma swoie nabozenstwo z Oltarzem pieknym / kedy jest Obraz Panny Przenaswietsey / dziwney wspanialosci y niewypowiedzianej piekności / nabozenstwa wielkiego / cudow przedziwnych / pociechy niewymowney / malowany w Rzymie / poswiecony od Oycá s. Klemensá VIII. y od tegoż Odpuściami vbogacony. A przez Bernata Maciejowskiego / Kárdynała y Biskupa Krak. przywieziony/ y Bráctwu Rozáncá s. dány. Ten zdeymuią z Oltarzá 1. Dominica Octob. z ktorzym Processyje w Rynku Krak. cum magna solennitate & deuotione stanu rożnego czynią / przypominaiac Zwićiesstwo cudowne / ktore P. Bog pokazal nád Turczynem. W tey Káplicy odpoczywaią ciała trzech Błogosł: Bráci rodzonych tegoż Zakonu / ktorych iednego dnia do Zakonu przyieto / iednego też dnia zmarli w Wielki Czwartek po Komunii s. w zwykley medytacyey. Oycowie Stárszy widzac

to / rozumieli ich byc niegodnymi przywiecia Nasw: Sakramentu /
 y dla tego zmarlych w sadzie pogrześc kazali: lecz P. Bog inaczey
 sadzi / patrząc w skrytosci serca. Owi Bracia zmarli po kilka kroc
 Starsemu cudownie przez widzenie pokazowali sie / w pominaiac
 go / aby ich ciała na poczciwe y slusne pogrzebu miejsce przemieśc
 kazal: to przydając / że nas P. Bog do siebie w ten czas wziac ra-
 czyl / y niebem darował / gdy nas naysposobnieyszych widzial; dla
 tegoż nieslusnie od pogrzebu Braci iestefny odlaczemi. Czyny tu
 P. Bog cuda przy tych ciałach. Imienia tych trzech Braci te są:
 B. Waclaw Kaplan / Władysław Dyakon / Wisław Subdyakon /
 zmarli Roku 1262. Leżą iestęce y drugich ciała Błogosławionych /
 iako B. Benedykta Przeora / Bogusława Subprzeora / Hieronyma
 y Jana Lektorow / uczniow s. Jacta / Bzouius in propagine S.
 Hyacinthi fol: 36. także y B. Floryana / ktorego s. Ziacynth pod
 Wisogrodem na Rapie przewiozl / tego widziano ciało ciale Roku
 1589. Bzouius vt supra.

3 tcy Kaplice do Choru idac / w rogu Chorowym iest Oltarz
 Rozanic s. ze wseh miar ozdobiony / a podle tego iest grob mo-
 siadzowy / Philippa Kalimacha czlowieka wzonego. Przy tym Oltarzu
 odpoczywa ciało wielce swiatobliwey Panny Anny Wierzbow-
 wskiej. Maly Chor dosc iest wspanialy / y we wshytko ochedożny /
 w ktorym formy snycerskiej roboty / po prawey stronie żywot s.
 Dominika / a po lewey s. Jacta reprezentuia. Przed wielkim zals
 Oltarzem także odpoczywają ciała wielce pobożnie żyacych cze-
 rech Suffraganow Krak. tegoż Zakonu / Jakuba z Bydgoszcz / Pa-
 wla z Krak. zmarłego Roku 1544. Bzouius fol: 51. Przy Jacty
 styey iest Oltarz / na ktorym stawiaią Relikwiarz wielki pelen Reli-
 kwiy ss. Bozych. W cienie przy tym Oltarzu iest Epitaphium Leo-
 flka Czarnego / Monarchy Polskiego / ktorego kości w tymże Oltar-
 zu są złożone / a przed tym Oltarzem przede dzwiami Jactystey /
 leży ciało iestęce ciale wielce swiatobliwey Panny Katherzyny Bia-
 luszyny z Melsztyna / zmarley Roku 1418. przeciw temu na drugiey
 stronie odpoczywa także ciało w enoty wielkie vbrane Eufrozyny
 z Samilicy

z Sámilley Książat Oświęcimskich. Za pulpitem w małym Chorz
 jest grob marmurowy kosztownie wystawiony s. pamięci od J.
 M. X. Węzyká Arcybiskupa Gnieźnińskiego / ná ten czas Opátá
 Mogilskiego / w tym leży ciało B. Jwoná Biskupa Krák. Fundas
 torá tego Zakonu / zmarłego w Mutynie Mieście Włoskim / ktoś
 tego Dycowie z támtad przeniesli / y tu pogrzebli / wystawiony cud
 dami. O czym Klastorne manu scripta opiewaia. W kraty jest
 grob Janá Zaborowskiego / Biskupa Helmińskiego / człowieká wiel
 kiej swiatobluwosci / w iednym grobie z mátká pochowanego. Z
 Choru idac po lewey stronie jest Oltarz Brácki Jmienia I E Z V S,
 wedle tego s. Kátharzyny Meczenniczki.

Káplica pp. Polakowskich / w ktorey ciało odpoczywa (ták
 zezonego) Polaká de Karnkow Karnkowskiego / Kástellaná
 Gnieźnińskiego / Stárosty Glogowskiego / y Miedzyrzeczkiego /
 ktory umarł Roku 1503. W tey jest Obraz Pánny Máriey
 cudowny / iáko wotá dáia znać.

Siodma Káplica X. Piotrá Mystkowskiego / Biskupa Krák.
 Jalmuzniká wielkiego / zmurowána pozorem pieknym marmuru
 rozneho / od tegoż fundusem opátrzona : odprawuia tu Zakonnicy
 Mše s. za dusze zmarle / táže Wigilie / Kazania czasow pewnych /
 z tey Sámilley máia tu pogrzeby swoje. W te Káplice wniešiony
 jest Obraz s. Dominiká de Suriano, (w tym Suryanie przerzecz
 nego Swietego jest Obraz / ktory Nas : Pánná Márya sámá z mie
 bá malowány przynioslá / y Bráci támteczney dárowála za wielki
 wpominek : przed ktorym lámpé goráiaca kázála mieć / sámá wprzod
 oliwy w nie cudownie nálawšy / y one zápalila ; z ktorey oliwy bio
 ra choroby ná rozne choroby swe vleczenia) z támtého proporcio
 nalityer wymalowány / przy tym táin cudá rozne sie sštaia / y tu przy
 tym w Krákovie nie mnieysze / ktorych co dzien doznavamy przez
 przyczyne tego swietego Pátryárchy / iáko wotá geste dáia znać.
 Wniešiony jest Roku 1642. dnia 4. Sierpnia / á w tym pošwieco
 ny Oltarz przez J. M. X. Thomášá Oboškiego / Biskupa Láodi
 ckiego / Suffragána Krákovského.

Osina Káplicá s. Mikoláia / Orlikowska rzeczona / sa tu Relikwie ss. tázze y trzy Głowy z Jedenastu tysiecy Dziewic / y innych Swietych niemalo.

Dziewiata Włochá Profániego / de familia Columnorum.
Dziesiata swietego Bárthłomieia.

Jedenasta Jch M. PP. Lubomirskich de Lubomierz, Komessow de Wisnic, odprawia tu Msze spiewane za dusze zmarle według fundacy: iest to Káplicá sumptem y dostatkem prawie pánzkim wystawiona / tu w tey Sámilii przereczone máia swe pozgrzeby / w tey lezy ciało przy rodzicach swych Pánny Leonory / Pánny wielce kochajacey sie w strzemiezliwosci y w Anielskiej czystosci / ktorey to Pan Bog cudownie plácił: corká to byla Wielmoznego Sebestyana Lubomirskiego Kástellana Woynickiego / y Anny z Rusca Malzonki iego / á siostra Jáśnie Wielmoznego Stánisława Lubomirskiego Woiewody y Generalá Krá. ma w sobie malowanie piekne y nabożne / zawarta krata mosiezna we floresy sadzona.

Tu sie wrocilwszy do krucgantu / naprzod wstapilwszy do Oltarzú Mezi Pánskiej / przed ktorym Brácia Zakonni swe według zwyczaju pacierze y medytacye odprawia: iest tu Krucifix konterfetu bárzo zalobliwego / odnowiony Roku 1636 sumptem iedney zacney Mátroiny. Ten to Krucifix przyplynal rzeka Wisla pod Krakow / ktory gdy chcieli rozni y nabożni Kápłani brác do swych Kosciołow / tych opuścilwszy Oycom Dominikanom dal sie wziac / y na to miejsce postawic / gdzie wielkimi cudami slynie. Podle tegoz lezy ciało B. Stánisława Rokoski Zakonnika / w pismie s. Bákalarzá / do ktorego ten Krucifix gdy sie przed nim modlil mawial / á Brácia Zakonni widywali ogniste kola / nad głowa iego. Na troie stapienie od tego iest grob / w ktorym on slawny Zydek Seuerinus Roxolanus odpoczywa / ktorego prace sa wiadome swiatu / á żywot Chrystusowi Pánu: wielki to byl disputator z Heretykami y zwyciezca ich / złotey wymowy stárzec / y swiatobliwosci wielkiej / Káznodziejia na Herezye dowodny / na wystepki stogi / za ktorego praca y staraniem szesliwie Kanonizacya s. Jácka dosla: przy smietci z iego

ciała

ciała wielka wonia wychodziła/ ktora czuć było po wszystkim Kościele w Kneigantku/dormitarzu/ y w celách ex relatione Patrum eiusdem Ordinis. W tymże grobie wielki wżgardziel świata/ życia światobliwego Wielebny Melchior Moscicensis, Różnodzieia y Spowiednik Zygmuntá Augusta / ktoremu ten przezacnie śmiały starzec w Piotrkowie czasu Seymowego pismo z reki wytracił/ gdy sie chciał podpisywać w Księgách Heretyckich/ licencya im do druku dając/ o czym wspominaia Polscy Kronikarze. Krol August gdy temu konferował Biskupstwa Przemyskie y Ramiennieckie/ przyiac ich niechciał. Ja słyszałem (Author mowi) z ust czi godnego starca Ludwiká z Przemysla tegoż Zakonu/ z ktorego ról Hábit s. przyiał/ że widywałi Bracia światłość wielką nad głowá iego gdy sie modlił/ gdy z Schismatikami y Heretykami subtelne y wczone dśputacye miewal/ y Kazania náuki zbawienney pelne czynil; po śmierci iego ciało z siebie wonia wdzieczna wydawało: tenze przez ciro Ochiniowi Apostácie dziwne mądry y światobliwy náuki pelny list pisał; vide Bzouium in propagine Sancti Hyacinthi. W Kapitularzu jest grob wymurowány Bráciey Zakonnych/ w tym odpoczywa ciał Zakonnych bárzo wiele/ miedzy ktoremi te Błogosławionych ciała są: Dominiká z Seceminá Ránclerzá Kościoła Gnieźnieńskiego/ y B. Rudolphá Prowincialá tegoż Zakonu/ obay Doctors Theologia & Iuris vřiuřq; : iednego dnia zmarli y pochowani w iednym grobie Roku 1519. jest tá o nich tradycya że po śmierci náleziono ich wzáiem sie oblapionych: toby milosć sprawiła ktora oni za żywota zřobá zachowali/ iáko wyswiádcza ich Epitaphium w ten sens:

Hoc compressi lapide Beati manes requiescunt, &c.
Nie godzi sie y tu pámietnych Stárcow przepomnieć/ á zwlaszczá pracowitych y światobliwych: iáko Hábiáua Bierkowskiego/ Różnodzieie J. R. M. Władysława IV. sławnego w pisaniu Księg: táżze y Mikoláia Moscicensá/ ktorego pisma nam zbawienie opowiadające/ iásne są. Tego Konwentu tegoż wieku był on przezacny Dzieiopsis w piśmie znáomy wszystkimu światu/ ozdoba Zakon

nu y Klastoru tego/ y wszytkiey Polski náfey Abraham Bzouius,
 ktory ten Kościol Obrazami w Rzymie zrobionemi przyozdobil y
 wbogácił. Godzien niezápomnienia Brát Alexius Conuersus bla
 tegi świętych wczynkow y ostreg zycia: tochal sie ten Brát w pokorze/
 miłości przeciw Bráciey/ w silentium, ktorego nigdy wstąpiwszy
 do Zakonu nie lamal/ miesá nie iadal/ włosiennice raz ná sie wlozoł
 na z siebie nie zdeymował/ o śmierci dniu y godzinie wiedzial/ ktora
 Brátu swemu Zakonnemu po trzykroć opowiedzial/ ten ná Promnie
 ku podczas powietrza umarl Roku 1 6 2 3. W Káplicy Ich *M. M.*
Książat Zbáráztich/ lezy ciało B. Pánny imieniem Beaty. Jest tu
 w tym Kościele wiele Błogostáwionych/ owo zgoła quot gressus
 facis, tot sunt corpora Sanctorum, táki glos ieden staruszek Za
 konny/ Káplán nábożny slyshal/ bedac ná modlitwie/ o czym ich ma
 nu scripta seroko świádcza. Ma teź ten Kościol Reliquiy śś. Bo
 zych wielki dostátek/ á miánoróicie Krzyż ozdobny / w ktorzym iest
 prawdziwe dzewo Krzyżá ś. y trzy tary z Korony cierniowej/
 skropione Krwiá Chrystusa Pána/ y ziemiá Krwiá ś. polana tegoś
 Pána/ tákze czástká Rámieniá z grobu iego/ y z czástká Gebki/ kto
 ra przytykano do wst iego śś. octem y zolciá one nápełniwszy: iest y
 czástká Sukientki Chrystusa Pána/ tákze z Purpury iego / ktora by
 przyodziany ná pośmiech v Herodá / y czástká Slupá / v ktorego by
 biczowány / Relikwia znáczna Száty Przenáswiersey P. Máriey/
 z Rántuchá iey y z sukientki; mleko z pierśi teyże Przenáswiersey
 Pánny y Bogárodzice / tákze ziemiá z Grobu iey/ y z mieyscá tego/
 ná ktorzym bylá poczeta bez zması / z Domku iey ábo Lozetu/ kámién
 z gory Oliwney / kámieniá czástká/ ná ktorzym P. Chrystus siedzial /
 tákze struczka znáczna kámieniá z Kościolá Salomonowego / y z
 rzeki Jordanu: sa teź tákze ykosci śś. Bozych 1 3. ś. Janá Chryste
 cielá / śś. Apostolow Andrzejá / Máciejá / Bárnáby / Thádeuszá /
 Thomásá / Philippá / Szynioná / Bártłomiejá / Páwłá / Jáku
 bá wierszego y mnieyszego / śś. Ewángelistow / Márká / Máttھے
 sá / Lúkasá / ś. Wáwrzynieá / y ś. Wincentego Kántoná ciele /
 śś. Pámien wierzech glowy / ś. Bárbáry / y ś. Agnieski / pálec z ręki
 ś. Máriey

ś. Marię Magdaleny / ś. Erásná Biskupá / skute gwoździá / ktore
 tym byl Chrystus Pan przybity do Krzyżá / y część słupá / v ktorego
 niewinnie byl bicowany / z wielá Relikwiy śś. Bożych 30. inšych /
 w inšym Relikwiarzu Meczennikow śś. Bożych dwu set / dwudzies
 stu y czterech / á Wyznawcow 45. Pánien 87. opocz głow kiltu cá
 łych 3 Jedenastu tysiac Dziewic / Słowá cála ś. Tarsicyusá / Ro
 ku 1632. v Oycá ś. Urbaná VIII. Wielebny y ś. pámieci Abraham
 Bzouius wzwyż pomieniony / ciálá piáci śś. Bożych cále vprosil
 do Polski / ktore y przyslal / te do tego času iesze nie są wkazáne
 Krakowowi dla mieyscá niesposobnego / lecz ich w krotkim czasie
 zá pomocá Bożą obaczmy. W tym Kościele są troie Bráctwá du
 chowne: Pierwsze Rozánecá ś. Pánny Marię / drugie Jmieniá
 Jezusowego dla wboгих: te Bráctwá w wielkiey y w niewymowney
 pobożności kwitná / miewáią swe Processye miesieczne / w Niedzie
 le pierwszá y wtora z Naswietšym Sakramentem / y z Odpustami
 wielkimi. Brácia tych śś. Bractw / odmawiaią každý dzien Cho
 támi Rozániec ś. o Pánnie Nas: ábo o Jmieniu P. Jezusowym /
 oraz słucháiąc Mszy ś. á tych bywa konkurs niemáły oboiey plci /
 otrzymuia zá to Odpust zupełny / pozwolony odmawiającym Ro
 zániec ś. od Oycá ś. Pawlá III. Ma iesze to Bráctwo swe Stá
 cye v piáci Oltarzow / przy ktorych odmawiaią pieć Pacietzy / y pie
 cioro Pozdrowienia Anielskie^o: zá te dostepuia Odpustow podčas
 zupełnych / podčas wybáwienia duše z Czyscá / á te może každý
 dzien każdy czlowiek otrzymáć / o czym W. Ociec Wáleryan de
 Cracouia w swym Ogrodzi Rozánym herzey pisze. Przyozdobio
 ny ten Kościół wšytek Obrazami wielkimi / y wielce kosztownymi /
 ktore reprezentuia Historye rozne Pátronow Żákonu / á te postáwio
 ne są w frámbugách wzgore pod okny. Ma y wieża wysoká struktus
 ry piekney / zá wrzedu Przeorošwá W. Oycá Máttheusá Borow
 ki / tegoż Żákonu w Pismie ś. Doktorá / wystáwiona Roku 1648.
 Jest też tu w tym Klastorze Bibliotheká dostátnia w Księgi dru
 powáne / y w pisáne. Widzieć tu onych Oycow stárych prace wielkie
 w pisaniu

w piśmianiu rożnych Książ / naydzie tam Biblie / Poſtyle / Kroniki /
 Hiſtorye ięzykiem Polſkim / ale dla niedoſtątku y ſumptu ná to / ná
 ſwiat nie wydane. Przy tym Koſciela w Káplicách pewnych Mſzey
 ſ. ſłuchając nabożeńſtwá ſwe odpráwiá Towárzyſze tych Kzemióſt
 Szewſkiego / Pietárſkiego / Kráwieckiego / Rowálſkiego / Stolarz
 ſkiego / y Mularſkiego / ktorzy y w ſwieta wroczyſte z ſwiecami przed
 Náswietſzym Sakramentem w Proceſſyách chodzą.

STACYE RZYMSKIE.

Iako w inſzych Koſciolách Krakowſkich / w ktorzych ſie Stácy
 Koſciolow Rzymſkich odpráwiá / ſá Oltarze náznáczone tablic
 cami / tak y tu w tym v ſiedmi Oltarzow.

Nie dáleko tegoż Kłaſtoru y Koſciola ieſt Kłaſtor Pánien
 ſki Jákonu ſ. Dominiká / Reguly trzeciey: te nabożeńſtwá y Jákon
 ney czynnoſci ſwey przeſtrzegáią: ſá pod władzą Przeora tuteczne
 go / y ſine licentia onego nie mogą czynić; żyją z prace rąk ſwo
 ich / pogrzeby ſwe máią tu v ſ. Troyce: tey Reguly z tego pocztu
 była nom; ne & re Beatá wyżej wſpomniona.

26. Koſciół S. IOZEPHA.

Pod tytulem ſ. Jozephá Oblubienicá czyſtego Pánny Przená
 ieſt ten Koſciół práwie według wymiáru w pul Miáſta Krá
 kowa / od Przewielebnego ſ. pámieci X. Jákubá Jádziká / Biſkupa
 Krák. fundowány. Przy tym Koſciela ieſt Kłaſtor Pánien Jákon
 nych ſ. Fránciſká trzeciey Reguly / ktore wprowadził Przewiele
 bny J. M. X. Piotr Gebicki / Biſkup ná ten czas Krák. wziawſzy
 te Jákonnice z Kłaſtoru ſ. Agnieſki / y poſtánowił zá Mátke y Prze
 łożoną temu Kłaſtorowi Pánne Teresſe Jádzikowne / rodzona ſiowa
 ſre ſ. pámieci J. M. X. Jákubá Jádziká Biſkupa Krák.

27. Koſciół ábo Kápella S. PIOTRA.

Ten ná Grodzkiej vlicy ieſt / má go Kápitulá Krakowſka w
 ſwoym opátreniu / y w podawániu z funduſami / má ſwe ſzeſz
 gulne Indulgencye y Relikwije ſſ.

28. Kościół SS. PIOTRA y PAWLA Apostołów.

OD Zygmunta Trzeciego / Polskiego y Szwedzkiego Krolá / Pánksa szczerobliwoscia / ná czesc y chwale P. Bogu wystawiony / przy ktorym jest Collegium Societatis I E S V. Pierwszy tego Kościola Kámién z wroczyścoscia / po odprawieniu Ofiary s. jest záložony / od Jáśnie Wielmożnego J. M. K. Kárdynalá Jezuzego Rádziwilá / Biskupa Krakowskiego / dnia 23. Czerwca / Roku Pánskiego / 1597.

Ma ná sobie ten Kámién z Inscripcya taka :

Sigismundus Tertius, Polonix & Suecix Rex potentissimus, me suæ erga Deum Religionis, erga Principes Apostolorum venerationis, erga Societatem I E S V Liberalitatis, firmum & constantem voluit esse testem. Et nunc, cum terrâ obruor, cunctis testabor inferis : dum verò veniente CHRISTO, è tumulo prodibo meo, cunctis testabor Superis, Sigismundum Tertium, neque erga Deum Religione, neque erga Divos Veneratione; neq; erga Societatem I E S V Liberalitate, cuiquam concedere voluisse.

Credent Superi, & Inferi, quia Saxum dicit.

Pod ten czas základania pierwszego Kámiénia / z szczerobliwoscia J. K. M. rzucono pieniadze / złote y srebrne / ná ktorych taka byla Inscripcya :

Deus Regi tribuit Regnum. Rex Deo statuit Templum.

Sic Deus in caelis honorat Regem. Sic Rex in terris honorat Deum.

Przy dokonzeniu Kościola / zá błogosławienstwem J. M. K. Thomaśa Oborskiego / Suffragána ná ten czas Král. przy wystawieniu Krzyżá ná Kopuli Kościelney / przy Relikwiách ss. wložono Inscripcya taka :

D. T. V. & omnes BB. Caelites, Tuque inprimis Petre Caelipotens, & Paule caelitis Theologe, benigni accipite, quæ loquor.

Sigismundus Tertius, ille vester Clens, Polonix Rex, Suecix Heres, qui vestro numini, sacrum primum eius molis in solum decrevit lapidem, religionis suæ in Vos inferis testem, ille ipse me aureum honori vestro tantæ molis, ne quidquam obstantibus inferis, animo Regio, apitâ pietate, magnificentiâ tanto Principe digna, iterum exstructæ alterum testem, sus-

perstare iussit. Quare ego priore splendidior, cæli vsurâ felicior, perditus & pernox, astris omnibus, Cæloque toti, quin & mortalibus longè prospicientibus admirantibus prædicabo. In DEVM TRINVM VNVM auitam Religionem, in Cælites venerationem probatissimam, in Societatem amorem constantissimum. Sigismundi Tertij Regis Poloniae, Sueciae Heredis, &c. &c. Quin, & exorabo supplex Regi Pijssimo incolumitatem, Augustissimo Sanguini Regio Immortalitatem, Regno Pacem, & tranquillitatem, Vrbi huic amplissimæ splendorem perpetuum. Hinc Saxum prohibet mala; quid noceant Inferi? hinc ego cuncta fortunata apprecor; quid negent Superi? Illi firmitatem, mihi splendorem, vtrique auctoritatem conciliat Regis Inuictissimi Pietas. Illi ipem victorie, consecratio Pontificia, mihi auctoritatem Sacri Beatorum Ciuum, in sinu inclusi Cineres; vtrique Dei-Hominis IESV triumphantis insigne Crux adoranda: vtrique Augustissima Petri & Pauli Apostolorum nomina inscripta promittunt. Votis addunt fiduciam.

Faue, o DEVS, Regi. Fauete Apostoli Principes, Magno Poloniae Principi. Fauete omnes Coelites Ciuibus illius, & nobis omnibus

Po prawey rece wielkiego Oltarzã / iest Rãplica / w ktorey iest Oltarz pelen ss. Relikwiy / wniestionych z wielkã wroczyścio wszytkiego Miasta z Tumskiego Kosciola / pod czas Wielkiego Jubileuszu / Roku P. 1626. dnia 10. Pãzdź. ktorych uniona te sa: Ciało s. Pierrã m. s. Alexandrã m. s. Wiktorã m. s. Anãstãzyey Pãnny y m. s. Albiny Pãnny y m. Glowã / a druga z Jedenastu ty sãc Dziewiã. Roku zãs 1639. dnia 22. Mãia / przy obecnoœci J. M. X. Erãzma Kretkowskiego / Officyalã y Archidyakona Krak. wzywz pomienionych ss. Meczennikow Ciãlã wespolet y z drugimi sa do Rãplice nã to zgotowaney przieniesione / ktorych te sa unionã: Ciało s. Pãmphilã m. s. Wiktorzynã m. s. Jãckã m. s. Theodulã m. s. Bonã m. s. Fortunatã m. s. Serocyny Pãnny y m. s. Cyrylã Pãnny y m. Velum B. Mãgdãleny Pace Kãrmelitãntki / y iey obrazki / ktore onã malowalã in extasi. Glowã zãs sa tych Meczennikow ss. Desideryuszã / Gaudencyuszã / Qwirinã / Mãrcellã / s. Sewerynã m. s. Nãzãryuszã m. tãkze Glowã B. Stãniãlãwã Kostki / y zebro cãle / niech bedzie Pan IESVS blogostãwiony ze wszytkich / y z tego Synã Korony Polskiej / cudownego przy grobie swym

swym w Rzynie / y tu v nas w Polsce. Sa iefsze y tych Pánien
 ss. Glowy / ss. Marcelliny / Ermy / Simidiey; y Rámioná zász
 tych ss. Rámie s. Pawła Apostolá / Rámie s. Sebástyána m. s. A-
 máncyusá / Andrzejá / Łustáchiego / Sirmiushá / Innocentego /
 Sotera / y Amántyusá / s. Ráthárzyny / Juliány / Euphrázey /
 Lucyey / Pánien y meczenniczek / y B. Sálomei Ksiezny Polskicy:
 3 Goleni ss. Bozych tych s. Meczennikow Rzymskich / ss. Inno-
 centego / s. Abundiushá / s. Albiniego / s. Apolloniego / s. Rásia-
 ná / s. Krescentego / s. Tacyána / s. Dionizego / s. Domicyána /
 s. Gábiniego / s. Maurycego / s. Máximilianá / y s. Fortunatá /
 s. y inszych w czastkach mnieyszych wiele ss. iáko Janá s. Jeremia-
 há Proroá / Drzewo Krzyzá s. y ziemiá Krwiá Pánstwą polaná: te
 wszytkie Relikwje ss. Bozych s. z wielką wzcziwością w Relikwia-
 rzu ábo w Oltarzu ná to zrobionym záwárte / Roku pomienionego
 22. Májá / od Przejacnych y Wieleb. Prálatow Kápituły Krák.
 Májá tu swoje Kongregácya ludzie nabożni pod tytulem Pánny
 Máj. iest y Bráctwo teyże Pánny Národzenia / to Bráctwo vzywá
 kap czarnych w Processyách. Tu teź ciáło odpoczywa w grobie Cy-
 row / Wielebneho / pracowitego / swiatobliwie žyjącego / Dycá
 Stárgi / J. R. M. Zygmuntá III. Káznodzicie / sławnego w Ka-
 zániách y pisániu Ksiąg / á ten vmárl Roku 1612. dnia 22. Se-
 ptembris, wiecey czytay o tym Przejacnym Káplanie W. K. Sá-
 biána Bierkowskiego / Żákonu s. Dominiká / Káznodzicie J. R. M.

STACYE RZYMSKIE.

W Tym tu Kościele odprawuia Stácye siedmi Kościolow
 Rzymskich / v Oltarzow ná to naznáczonych tablicámi. Sa
 y Odpusty inſze / ktorzych kiedy kto chce / y kiedy chce / moze otrzymáć
 yich zázyć / náwiedzáiác ten Kościól / y w nim sie modláć.

29. Kościól S. ANDRZEJA.

Przytym Kościele Żákonnice s. Klary swe mieſtkanie májá /
 Reguly pokórnego y wbojiego Fránciſká s. fundowála go y

zmarowała s. Salomea Krolewna Żalicka / a Krolewna Polska /
opatrzywszy go osobliwie kleynotami y apparatusami Kościelnemi.
Miała Reliquie znaczne B. Salomei Fundatorki swey. Panna
Matkę za Starszą sobie obierała / z poyszrodka Sióstr co trzylatka /
które one Ziemia nazywaia (co nie jest według świętey y pokorney
Reguly s. Franciszka) Te w protekcyą wziete od Jch M. K. B.
Skupo Król. a naprzod od J. M. K. Jerzego Kádziwila Kárdinala /
y Biskupa Król. y pod ich zawrże władza sa / zc. Mária swoyeh R.
planow świętekich do służby Bożey / y do administrowania Sakramen-
tow. Odpoczywa tu w tym Kościele ciało wielce światobli-
wie żyjącego Rocha Boznanszka / Akademiey Professorá / Spowie-
dnika y Ráznodzieie tutecznego / przed gradušami / po ktorego gro-
bie nigdy niešapil / lubo to z Misy y ode Misy idac / s. pámieci K.
Adam Opátowius / Pisnia s. Doktor / Kapłan vitæ verè sanctita-
tis, to mowiac / niegodnym potym grobie tak s. meza chodzie. Ma-
też y Odpusty pewnych czasow tenze Kościol.

30. Kościol S. MARCINA.

ZAcney Sámiliey Ostoia z Domu Gryphow / wprzod ten Ko-
ściol zbudował / lecz Roku 1618. dány jest Pánnom Zakonnym
s. Teressy Kármelitow Diskálceatow w piec lat po przyprowadze-
niu ich do Krakowa / Kościol tych Pánien y z Klastorem / z gruntu
nowo wymurowány kształtem pięknym z Jalmużny / Roku 1638.
poświęcony zaś Roku 1644. 24. Mária / w Niedziele czwarta po
Wielkieynocy / od Przewielebnego J. M. K. Piotra Gebickiego Bi-
skupa Król. Ja tu piero swe powšciagam / y teke swa zatrzymy-
wam do opisania zycia tych Pánien: ábowim żyia w wielkiej ostro-
šci / w zachowaniu Reguly. y wstaw Zakonnych / Silentium wstá-
wnie pilnie zachowua / mortyfikacye ciału ostre y srogie czynia / owo
zgoła rozum moy wstáie / wważaiacy żywot tych Anyolow w ciele
ludzkim żyjących. Odpoczywaia tu ciała iefze do tad cále / iako
W. Konstancyey z Mirowa zmarley Roku 1627. dnia 14. Mária / y
W. Chrystyny zmarley Roku 1628. dnia 9. Września / tey ciało po
śmierci

śmierci iáko Mábástr białe bylo przez czas dlugi / y W. Káthárzyny
 3márley Roku 1 6 2 9. dnia 2. Wrześniá. Máig Reliquij śś. dostá-
 státel / y Odpusty ná pewne czasy. Oycowie Kármelici Bosi /
 Nfse ś. tu odprawuig / y Sakrámentámi ś. im ádministruig.

31. Kościół ábo Oratorium dla Káplánow Stárych.

PRzy tym Oratorium Káplánow Stárych / chorych / w Párá-
 fiách wypracowanych residency jest / máig tu swe pospolite
 mieszkánie / záwiáduie temi Kápitułá Krakówská / ktora ich prowadzi
 duie odzieża / wiktém slusnym y pocziwym.

32. Kościół S. I D Z I E G O.

TEn ná Grockiey wlicy jest pierwszy od Bramy Grockiey w miá-
 sto idac / zbudowany Roku 1 0 8 2. od Władysławá y Judity
 Málzonki iego / po otrzymaniu w potomstwie pociechy / zá osiáro-
 waniem sie temu swietemu. Zakonnicy Dominiká ś. residency
 swá máig y z funduszem / Rozániec ś. káždy dzien tu odprawuig
 Chorámi ludzie nabożni / oraz Nfsey ś. slucháig / zá co miewáig zu-
 pelny Odpust od Náywyzszego Pásterzá Páwla III. dány / ten moze
 káždy osiárowáć zá vmárle duše / á vezac Rozánecá ś. piekne zbá-
 wienne náuki dáig z rozmyslánienm Zywotá P. Jezusowego / y Pán-
 ny Náswietsey ludziom slucháigacym. Má tez swe Odpusty zu-
 pelne ten Kościół (oprocz Bráctich) kilkátroc do Roku / má y Re-
 liquij śś. Bozych dostátek / á miánowicie te : Swietych Meczenni-
 kow ś. Andrzejá Apostolá / Páwla / Justyná / Seweryná / Wálentes-
 go / Piotrá / Theodorá / Gencyána / Antoniego / Largá / Relatá /
 Desideriusá / Felicianá / Felicissymá / Cyrilá / Sulpicego / Mámie-
 liána / Pontianá / Juliána / Klemensá / Zypolitá / y dziesiec tysie-
 cy Meczennikow Thebánskich : Pámen y Meczenniczek tych śś. Theo-
 dory / Justy / Antomey / Konkordyey / Klauddyey / Mánసుety / Prymis-
 tywy / żab cály ś. Fortunácyey / y z iedenastu tysiecy dziewic / y in-
 szych wiele w mniejszych czesciach dostátnie z roznych miejsc swie-
 tych / zá staraniem W. K. Ludwiká Kolankowicá / Ordinis
 Prædicatorum ; 1 6 4 2. dostáne.

Wtora

Wtora Cześć opisania Kościołow W Stradomiu y w Kázimierzu.

33. Kościół S. BERNARDYNA.

Pierwszy Kościół na Stradomiu z Klastorem Oycow Bernardynow/ Reguly s. Franciszka de Obseruantia, od B. Jana Kápistrana towarzysza s. Bernardyna założony / a wprowadzony do Polski przez Kárdynala Zbigniewa Oleśnickiego Roku 1451 tych Krol Kázimierz III. y Krolowa Zophia Mátká iego/ z Rycerstwem/ Dworem/ także z Duchowienstwem wdzięcznie bázro przyieli/ iáko posláncow Chrystusowych. Za tego B. Jana Kápistrana przysciem/ ták sie ludzie do tego Zakonu obroćili/ iz tenze B. Jan Kápistran/ z samey Akademy Krak. Doktorow/ Mistrzow/ Bálcarzarow/ Studentow/ i reka swa w Hábit Zakonny oblekl/ y do Zakonu przyial sto czterdzieści. Nápelnwszy tedy niemi Klastor/ y wyćwyczywszy w Zakonie/ sam odchodząc Klastor im zostáwil. (o iáko płodna Mátká Akademia Krakowska w meze dobrze/ ktorzych do roznych Zakonow posylála y posyla) Zbigniew Biskup Krakowski/ Kárdynal/ tymze Oycow ná plácu brata swego Piotra Oleśnickiego/ Woiewody Sedomirskiego/ Klastor z Kościołem zmurowal. Jest w tym Kościele Obraz Panny Náswietsey cudowny: iest y grob B. Szymona z Lipnice tegoż Zakonu cudami wslawionego. Ten umarl Roku 1488. odpoczywa y inszych ciał B. przy tym Klastorze nie málo/ a miánowicie B. Leonardá Gwardyaná/ B. Stánnislawa S. T. M. B. Andrzejá S. T. Bac. BB. Antoniego y Alexego Látkow/ o czym ich manu scripta świádega. Nie wstála w tym Zakonie świeta obserwancya zycia Zakonnego. Jest też Bráctwo s. Anny z swoia Káplica/ używáią kap płociennych hárych w processyách: ma to Bráctwo Odpusty wielkie. Ma tenze Kościół Reliquiy ss. wielki dostátek/ a miánowicie Paciorek s. Joánnny/ od sámmego P. Jezusa poświęcony/ y wiela lastt wprzywilejowány/ iáko hiistoria

Historia Żywota ś. Joanny świadczy. Jest y partykuła Drzewa ś. Krzyża/ y iedną spina z Korony cierniowej/ wielka kroplá Krwie Chrystusa Pána/ Włos z głowy Násświetszej Pánny/ zupełna Reka ś. Rozey/ iednego z Apostołow znázna Reliquia/ á te dárowáne od Księżny Rurlándskiej temu Zakonowi. Ten Kościol Roku 1646. z gruntu zmurowány z Jalmużny ś. są w tym kořtowane Oltarze/ y Tabernaculum sumptem nie máłym z hebanu zrobione. O rych Zakonách Dictum piekne J. M. E. Piotra Tylickiego Biskupa Kráť. mezá mądrego y cnotámi wielkiemi ozdobioneg/ przy Stole między Senatorámi/ mawiał bowiem że Bernárdymi per humilitatem, Dominikáni per doctrinam Polske od herezyi wvolnili.

STACYE RZYMSKIE.

V Piáci Oltarzow tu w tym Kościele / odpráwuia sie Stácye Rzymskich Kościolow z Odpustámi/ á te są náznáczone tablicámi : ma y inřych Odpustow niemálo.

34. Kościol S. IADWIGI.

PRzyktorym iest Szpital podeřlych w lećiech Meżczyzny/ o ktorego fundácii/ wielki sławy y swiatobliwosci Jan Dlugos Kronicarz Polski/ y Kanonik Kráť. á potym Nominat ná Arcybiskupstwo Lwowoskie/ ná ktorym go śmierć nie wřyta zastála/ ták piře ; że ten Kościol iest záložony ná Stradomiu/ przez Kazimierzá II. Wielkiego Monárche Polskiego/ Roku 1351. [zá powřstanie z grzechu meżoboyřtwá y morderřtwá/ ktore byl popelnyl/ gdy Martinum Bariczka Virum de Vicarijs Basilicæ Cracouieñ. cum Mandatis monitorijs Clementis PP. VI. iusřu Bozentæ Episcopi Crac: ad se missum, áby wřytkie swe Konkubiny od siebie wygnal/ wtopić w Wiřle kázal] ktorego Kościolá tylko fundámentá/ wzwyż ná dwá loćciá wybudowawřy/ umárl/ nieskonczywřy/ y funduřu nie wřzynwřy. Ten potym Roku 1360. Helzbietá siořtrá iego rodzořna Krolowa Wegierska/ dárowála Zakonnikom Klastoru Mieřchowskiego/ ktorzy sie zowia Canonici Regulares, Custodes sa-

cro Sancti Dominici Sepulchri Hierosolimitani. A ci do Pol-
 skiej przez Járe Herbu Gryph Szlachéicá Mnoznegu Roku 1162°
 sa wprowadzeni. Zytá ci Zakonnicy pod Regula s. Augustyná/
 noszac ná zwierzchnym Plaszczu Crucem de serico rubeo con-
 plicatam in sinistra parte, e vestigio cordis. Máta ci Zakonnicy
 facultatem á Sacra Sede Apostolica, sibi suoq; Ordini, ze im wole
 no Párochie trzymác/ y Sákramentá administrowác: dla tegoz w
 Koronie Polskiej nád 30. Domos Ecclesias Parochiales in per-
 petuum máta; y tu ná Stradomiu miał być sárny Kościol/ o czym
 wspomina Ioannes Dlugossius: á przeto nie ma sie wrazać Clerus
 Ecclesiae Parochialis Omnium SS. Urb: Crac: zem w pierwsey
 Edicyey ob defectum plenariae informationis, ten Párochiálnym
 Kościolem názwał. Sa jednák ci Zakonnicy wielce pomocni Wi-
 káryom Wszytkich Swietych/ á zwlaszczá do chorych/ y dziatek now-
 wo zrodzonych/ podezas (mowia) záwarcia bramy/ y niepogod/ y
 tez zley drogi/ odpráwuia w tym/ ták iáko y w inszych Kurs o Pánnie
 Náswietsey/ co dzien y Misie przenaswietse. Do tego Kościola
 w dzien Rozesláncow 15. Julij, ze wsztykich Kościolow Krát. przy-
 chodza Processye/ dziekujac P. Bogu z zwyciestwá nád Prusaki/ od
 Władysława Jágiellá/ cum debitis Ceremonijs & Indulgentijs.
 Jest przy tym Kościele kleynot stárodawny / y misterney roboty kley-
 nicá s. Jádwigí/ z ktorey oná napoiu zázywála podezas postow/ dá-
 ja z tey nabożnym ludziom w chorobách pic/ á ci do zdrowia przycho-
 dza/ ták iáko y s. Jádwigá czynila. Wiecey o tym w Historyey W.
 K. Samuela Nakielskieg/ Pismá s. Doktorá/ znajdziecie. Ma tenze
 insze Reliquije ss. Bozych/ ma y Indulgentia ná pewne dni. Jest w
 tymze Kościele Obraz P. Przenaswietsey/ wielce dziwney wspania-
 losci y piekności/ przy ktorym Pan Bog zá przyczyna Mátki swey/
 wielu w roznych strá sunkach / w boleściách pociesza. Jest tez Pro-
 boszcz tych czasow wyzey miánowany K. Samuel Nakielski / S. T.
 D. máz wielkiey czuynosci/ pracowity/ ktorego prace/ w písaniu
 Kságt/ Oczyzynie nászey wiadome sa.

35. Kościół SS. AGNIESZKI y LVCYCY.

Przy tym iest Klastor Pánien Zakonnych s. Klary/ pod obserwancya Reguly s. Franciszka trzeciej Reguly. Do tego Klastoru wiele Domow Jacnych Sámiliy/ Cortki swe do cwiczenia w bożości Boże dáia/ z ktorych sie wiele ná swiat nie wraca. Sundowan y zbudowan ten Klastor iefcze zá zywota B. Janá Kapistrána/ po pogorzeniu náprawiony od X. Janá Korobáchá Kánoniká Kráka. Na swe Odpusty y ss. Bozych Reliquiy nie málo.

36. Kościół SS. KATHARZINY

y MAŁGORZATY.

Ten Kościół ná Rázimierzu záložony Roku Pánstkiego 1342. y wystáwny Architektura staroświecka/ w ozdobie y w inwencyey z rzadka widána/ od Krolá Rázimierzá Wielkiego/ á osádzony Zakonnikami Reguly s. Augustyna Eremitow/ ktorzy sa przyprowadzeni z Prági do Polski od tegoz Krolá. Do budowania Klastornego przyložyl sie Pan Meczynski Kástellan Kráka. á potym infty wsheltich stanow Sundatorowie. Ten Kościół iest poświęcony Roku 1378. od Janá Biskupá Botynskiego / z dozwoleńia Floriana Morskiego Biskupá Kráka. byl ten Kościół dostátne ozdobiiony y obdárzony/ od swoich fundatorow/ práwie nád podziwienie máiac w sobie Oltarzow 24. z przystoynnymi y kosztownymi apparatusami/ ale to wshytko pogorzálo požarem Roku 1556. dnia 3. Máia/ w ktory czas y sklepienie wshytko vpádro/ co sie tez bylo stálo Roku P. 1443. przez trzesienie ziemi. Jest w tym Kościele wiele znácznych y cálych Reliquiy/ miedzy ktorými znácznieysze/ znáčna fruka dzewa Krzyz s. czáská z glowy s. Ambrozego Doktorá Kościelnego/ tákze czásk. á 3 glowy s. Rochá/ czáská z glowy s. Konstantego/ Reka s. Szczepaná Meczenniká/ Reka s. Thomásá Kánuhuáriyskiego / znáčna Relikwia s. Janá Chrzciciela / y czesc ozdienia tego / pálec s. Andrzejá Apostola / s. Philippá Apostola / krole mleka y krwi / y znáčna Relikwia s. Kátharzyny Meczenniczki /

niezki / *Reká s. Prymeniushá / te Relikwie sá opráwnie we srebro /*
tátže osobnych iest y innych wiele Relikwy w rożnych Pácyfikalách
srebnych. Jest w tym Kościele kílka Káplíc / pierwsha w Kruc-
ganku Náswietsey Pánný / w ktorey iest Obraz ná murze zá stárá-
niem B. Łzáiašá Bonára zmalowány. Ten Obraz iest wielkimi y
niezliczonými cudámi od P. Bogá wezrony / ták / że żadnego nie
máš / ktoryby sie zupelná wiára tám z slubámi swoymi ošáruiac /
w swey potrzebie rátkunku y poćiechy nie odniost. Przy tym Obrázie
kílka vmártych do žýcia przýšli / niezliczeni chromi do chodu przý-
wroceni / slepi ošwieceni / w chorobách rozmáitých y práwie nieu-
leczonych / iáké sá gošéce / káduki / y inše tym podobne / zdrowie
otrzymáli : o tym Obrázie ten tylko niech zmilezy ktory przýnamniey
ábrysu / to iest odmalowánia (ktorego żaden potrášić nie može / choć
sie o to wiele zacnych Málárzow stárálo) nie widział. Ten Obraz
šwiátlošć niebieska często ošwiecála / przy nim glosy Anyel. Pie sly-
cháne byly / śpiewájące Antiphone Aue Regina calorum, Mater
Regis Angelorum, ô Maria flos virginum, velut Rosa, vel Li-
lium, funde preces ad filium, pro salute fidelium ; ná ktora pá-
miátke tuteżni Żakonnicy káždy dzień czyniąc Processýá do tego
Obrázu / te Antiphone z naboženštwem śpiewáją. Tenże Obraz
przez ogień Anno D. 1556. nie nienárušony / y w swey ozdobie od
P. Bogá ná poćieche w bogim Żakonnikom / y wšytkiemu ludowi
został. W tey Káplicy odpráwnie sie Motiwá pro statu totius
Christianitatis, á ošobliwie pro Regno Polonia hora 6. y 3 Ká-
záním / á po Niesporze Litánia Loretánska w káżdą Sobote. Dru-
ga Káplica w tymże krocgganku / pod tytulem s. Doroty / tá po-
šwiecona iest A. D. 1390. w ktorým iest Obraz Násw: Pánný ná
kštalt Rzymškiego S. Mariae del populo, do naboženštwá wielce
pobudzájący. Tu iest grob B. Łzáiašá Bonára z Šámieliey Łánc-
koronškich / Pismá s. Doktorá / Żakonniká teyże Reguly Augustý-
ná s. Pustelnikow / ktory iákó zá žywotá / y przy šmierci (ktora byla
A. D. 1415.) ták y teraz cudámi wielkimi slynie : w teyże Káplicy
Żakonnicy támeżni pogrzeby swe máją / y támeż Godžiny Násw:
Pánný

Panny y inſe modlitwy odprawia. Trzecia Káplićá támże w
 Kroczyńsku / przedtym zwála ſię ſ. Mikoláia z Tolentyńu / á teraz
 Bráćka : że w tey Káplicy Bráćia y Siostry Bráćtwá Nás : Panny
 Pocięſzenia nabożeńſtwá ſwoie odprawia. W tym Bráćtwie bez-
 dacy / opáſiúa ſię pásem rzemiennym / ná pámiatke paſtá Náswiet-
 ſzey Panny / ktory dáłá ſ. Thomáſowi Apoſtolowi ná znák Wnie-
 bowſciecia ſwego / á po dziſdzien go chowáia w Mieſcie Kátuban
 w Angley / w Diocezyey názwaney Londrá, w Koſciele Káthe-
 drálnym / y ieſt w wielkiej weźciwoſci y wſánowaniu / á pod wielką
 ſtrážá / chociaź w kráinie Herezyami ſplugáwionej, w tym Bráćtwie
 Bráćia bedacy / odprawia 13. Pacierzy ná pámiatke Chryſtuſá P.
 y 12. ſſ. Apoſtolow / tákże Antiphone Salve Regina, ná częſć y
 chwale Pátronki ſwoiey Nás : Panny. To Bráćtwo w Proceſſyách
 (ktore z wielkim nabożeńſtwem / y przyſtoynym áppáratem odpra-
 wia) zázywáia Kap bletitnoſiátkowych. Má wielkie Odpuſty od
 wielu Gycow ſſ. pozwolone / ſá do niego y Stácye Koſcio-
 low Rzymſkich / y mieyſc ſſ. Jerozolimſkich / z Odpuſtami Grobu
 ſ. Jákuhá przyłázone. W tym Bráćtwie bedacy ſá weźſtnikami
 Odpuſtow / Indultow / y wſytkich dobrych weźynkow wielu inſzych
 Bráćtw. W tey Káplicy leży B. Marcin Baryczká mezennik /
 Káznodzieia y Wikáry Koſciola Káthedrálnego Zamku Krak.
 ktory ieſt zá roſkazaniem Kázmierzá Wielkiego Krolá Polſkiego /
 A. D. 1349. die 8. Ianuarij w wiſle wtopiony / y w tym Koſciele
 cudownie pogrzebiony. Jeſt y inſzych Káplić kilká / w ktorych lu-
 dzi ſtanow wielkich ciála odpoczywáia / y funduſe pámiatke wie-
 czna opowiedáia. Jeſt w tymże Koſciele kilká Obrazow cudow-
 nych / y do gorącego nabożeńſtwá pobudzáiających. Pierwſzy / wcho-
 dzac do Kroczyńsku / náde dziwiami ieſt Obraz ſtároſwieckiego
 málowania bárzo nabożny Zbáwiciela náſzego / w cierniowey Ko-
 ronie / niemal wſytek krwia ſtropiony / reka práwa pokázuiacy w
 Boku ráne wlocznie wczynona / á przy nim ieſt Obraz P. Máriey
 ſálobliwej : ieſt o tych Obrazách pewna wiadomoſć / że przy ſmierci
 pokázowály ſie niektórym ludziom / co do nich nabożni byli / y mo-
 dlitwy

dlawy swe przed nimi odprawowali: miedzy innymi byl pámieci go-
 dny Jan Leopold / S. T. D. & Professor Akademiej Krák. Kán-
 znodziá slawny / ten przed swojá smierciá w swym miesztániu wi-
 dzeniem tych Obrazow byl wczony: tego widzenia świadkiem byl
 K. Mikolaj Taránowski Kánonik Krák. czego y sam doznał; tákże
 wielom infym ludziom wkazowały sie / dla tegoż y po dziś dzień
 przed tymi Obrazámi ná ozdobe ich lámpy y swiece od ludzi bywá-
 ia palone / y modlitwy czynione. Te Obrazy sa wymalowane zá sta-
 raniem B. Kzáiašá Bonára / Zakonniká tychže Zakonnikow. Dru-
 gi Obraz jest w tymże kroczyanku ná Zachod stoná / s. Janá Já-
 muzniká / misterna sztuka á práwie niewidána zrobiony / z niemá-
 lym kofcem (dla wielkości y ciężaru struktury) przywieziony z Kon-
 stántynopolá przez Mikoláia Lánczozonskiego z tymi Relikwiámi /
 s. Jedrzeiá / s. Lucyey / ss. Dziesiáci tysiecy Meczennikow / ies-
 dney Pánienki z Jedenástu tysiecy Dziewic / y innych Pánienek ss.
 trzech; te wšytkie Relikwie w Oltarzu sa záwarte / pospolu z zná-
 czná Relikwiá s. Woyciechá / y sztuka Dálmátyki iego / w ktorey
 byl do grobu schowany. Przy tymże Obrazie jest wiele Odpustow / dla
 ktorých dostapienia pewnych czasow odprawuia sie Stácye. Trze-
 ci Obraz w samym Košciele Nás: Pánny w Oltarzu przy Ambo-
 nie / jest ten Obraz bárzo śliczny / y ludzie do naboženstwa pobudzá-
 ący / przy ktorym różney kondicyey ludzie w rozlicznych potrzebach
 swoich pomoc odnoša; czego świadkiem sa wotá. W tymże Ko-
 šciele jest Oltarz zá umárle / wprzywileiowany od Oycá s. Grzego-
 rza XIII. W tym tu Košciele odprawuia sie naboženstwo z Oltar-
 wa wroczyšta / y z Odpustámi pewnymi swietá Nás: Pánny Náro-
 dzenia / w ktory czas / to jest 10. Septemb. chleb swieca s. Mikol-
 áia z Tolentynu / przez ktory P. Bog wiele cudow pokázuie. Przy
 tym Košciele jest drugie Bráctwo Nás: Pánny / in honorem
 Assumptionis, vulgò dicitur Literáckie / fundowane A. D. 1423.
 in Vigilia Purificationis B. M. V. To Bráctwo ma wiele Odpus-
 stow od różnych Oycow ss. pozwolonych / á sami PP. Rácy / Miez-
 szanie Kázimiersey / Náša s. spiewáia (z wielkim zbudowaniem
 infych

innych ludzi) świece zapalając. Zakonnicy tuteżni mają tu swoje studium, tak Philozoficzne / iako y Theologiczne / y Bibliothekę / do tychże nauk wygadziąca. Przy tym Kościele odprawia nabożeństwo swoje Zakonnice Reguly s. Augustyna / z prace rąk swoich żyjąc / w Klastorze swym pod posłuszeństwem Przewiebnego Oycy Prowincyała teyże Reguly mieszkając.

37. Kościół S. Z O P H I E Y.

Tym Kościołem zawiadują Oycowie z Skalki / ktory Sługa zowią / przy tym Parafianowie swe pogrzeby mają / a zbudowany nad sadzawką / w ktora był wpadł Pálec s. Stanisława.

38. Kościół SS. MICHALA y STANISŁAWA.

Na skale szczytu kamieniu ten Kościół zbudowany / Roku 1472. po zabiciu y Kanonizacyey s. Stanisława / tym imieniem nazwany / a owiem była przed tym Kaplicą pod imieniem s. Michala Archányola. Mieszkają tu Zakonnicy s. Pawła pierwszego Pustelnika / żyją pod Regula s. Augustyna : tych Jan Długos Kanonik Krak. do Polski / y na Skalkę wprowadził / y Klastor przy tym Kościele założył : bywa tu ludzi konturs bärzo wielki dla Odpułtów y nabożeństwa / ktore się odprawia na dzień s. Stanisława / y na każdy Piątek / nadány od Stolicy Apostolskiej miyscu temu / na ktorym s. Stanisław Korone Mieczyska podiał / gdy go w siedm dziesiąt y dwie stuce rozbielano. Leżało tu tego świętego ciało przez lat dziesięć / a potym do Zamku iest przemiesione / y na tym miyscu gdzie ciało odpoczywało świętego Wacława / iest położone. W tym Kościele iest grob kraty żelazną zawarty / gdzie ciało s. Stanisława przedym leżało : w tym tu Kościele iest reka lewa tego s. ktora ludziom do pocałowania dała. Woda z tey sadzawki / w ktora był wpadł pálec s. Stanisława / ludzie nabożni biorą / y pociech przez przyczyne tego s. nabývają. Leży także ciało Świętowidławy Mieszki Kazimierskiej / nabożney do s. Stanisława. Jest y Oltarz Panny Pżenaswierkiej / na podobieństwo

Czesłochowskię/ przy którym Obrazie pokazuje Pan Bóg dobre
dzieystwa rozne/ o czym wota zawieszone świadcza. Jest y Bractwo
Aniola Strozá z Odpustami wielkimi/ ktore to kap białych wzywá
á Zakonni Kápláni Paráśianom w administrowaniu Naswieszych
Sákrámentow pilnie wysluguia. Na ten Kościol Reliquiy ss.
dostaték/ ochedostwo piekne bárzo/ y Odpusty bárzo czeste. Tákże
y onego wielkiego sławnego Dzieciopisá Polskiego/ niegdy Inspektora
rá Kazimierzá s. Janá Długosá/ umárlego Roku 1480. tego dnia
wlasnie gdy byl zábity iego Patron swiety Stánislaw.

39. Kościol S. I A K V B A.

Farney to iest Kościol/ zbudowany od Paráśianow z iálmuzny
K. Proboszcz meiatki Gládyś dal go zásklepic/ przy którym iest
Mánsionarzow piec/ Altárystow kílka: ma Káplice z fundusem
w ktorey ma residencyá Bractwo Náswieszey P. Niepokalanego
Poczecia/ wielkimi Indulgencyami w bogácone/ raz w rok bywa
processya z tym Obrazem Panny Przenaswieszey solenniter po
Rynku Kazimierskim/ z wielkim nabozenstwem/ y z konkursiem ludu
rozneg. Na Reliquiy ss. Bozych nie málo/ y Odpusty/ iáko y insep.

40. Kościol SS. WAWRZYNCA y BARTŁOMIEIA.

Ieszę od Wielmoznego Hrabie Herbu Lábeciow Piotrá Dunia
ná z Skrzynná iest ten Kościol zbudowany z drzewá/ wedle ktoregý
zásiadli miejsce dawno od Pána Boga przekleci Zydzi/ lecz J. M. K.
Márcin Kloczynski/ Proboszcz Bozegý Ciála/ w ktorego residencyey
byl ten Kościol/ dal murem od Zydow przemurowác/ áby nabozen-
stwu Chrzesciánskiemu swym czártowskiem wrzaskiem nieprzeszká-
dzáli/ dal tákże y Kościol z gruntu pieknie wymurowác/ ochedo-
stwo wsfelkie/ Apparámentá Kościelne dostátne spráwil/ bywa tu
Odpust zupełny ná swieto tego Swietego/ sa y insep Odpusty rozne.
Na y Reliquie ss. Bozych. Roku Pánskiego 1624. ledwie byl
ten Kościol ratowany gdy zydowskie miásto gorzálo/ P. Bog ábo-
wiem karze y nas dla zlosci zydowskiej/ ktorzy po powietrzu tego
roku

roku ze wsiow z soba nawiezli Chrześcianek na grzech nieczysty / z tych jedna dziecie swe zydom przedala / na zabicie y czary. Lecz Wzrad Rzymierski te zlosc z miasta wykorzenil: za co im Pan Bog nich placi.

41. Kościół BOZEGO CIAŁA, y Niepokalanego Poczęcia Naświętszey Panny.

Ten Kościół jest principálna Sára Miasta Rzymierza / jest założony z tey przyczyny: Złodzieie Pustke z Naświetszym Sakramentem ukradli byli w Kościele wszytkich Swietych / między oktasem Bozego ciała / y one miasto srebrney Zydom chcieli przedać: lecz gdy obaczyli lotrowie ze nie srebrna / w bagniste bloto one wrzucili / wespol z Naświetszym Sakramentem: te cudownie potym znaleźli Chrześcianie; abowiem światłość z nieba na tym miejscu widziana była / na kształt iásnego słupá / na ktorym miejscu Przenaświetszy Sakrament byl. Nakazał tedy Biskup Duchowienstwu wszytkiemu post dni trzech / po tych znalazłszy Naświetszy Sakrament X. Biskup / on wziął y do Sáry Wszytkich swietych zamiost / magna cum Solennitate, z Processyą Duchowienstwa y gminu pospolitego / 26. Te cuda widzac Krol Rzymierz Wielki / na tym miejscu gdzie znaleziono Przenaświetszy Sakrament / Kościół dal zbudować / fundacyą opátzowy / Roku 1347. przy tym Kościele byl Pleban niemal 68. lat (na ten czas tam wieś byla nazwana Bawol) Ale Krol Jagiello Roku 1405. resignacyą Plebanowi uczyniwszy / (według woli Krola Rzymierza Wielkiego) z Klocká Zakonnikow / nazwanych Canonicos Regulares s. Augustyna / za pozwoleniem Piotra Wyzsia Biskupa Krak. ktorzych yprowizyą dobra opátzyl / przez P. Ligeze Wolowode Leczyckiego / honorificè 6. w Pismie s. Doktorow przyprowadzil. Z tych byl pierwszym Proboszczem Conradus I.V.D. & Theologia po Plebanie. Pilni sa ci Zakonnicy nabozenstwa y powolania swego / wygadziac swietemi Sakramentami Darszianom swoim. Na ten Kościół Kaplic niemáto / między innymi tá jedna / w ktorey obraz Panny Przenaświetsey cudowny /

dowiny/ y srebrenemi wotami ozdobyony. Poswiecona ta Kaplica na chwale Panny Nas. Wniebowzięcia/ y Trzech Krolow/ Roku 1470. te ubogacili Odpuściami Naywyższy Pasterze Kościoła s. Pawel II. Papięz Roku 1470. Alexander VI. Roku 1496. wielkie tu Odpuściny/ nie mnieysze cudá Bog Wszechmogacy przy tym Obrazie Panny Naswietsey pokázuie. Jest y w Kaplicy tuteczney Obraz Panny Nas. Loretánskiej piekny.

W Chorze málym iest Oltarz/ y Formy struktury bárzo pozorney y piekney / pobok Oltarzá wielkiego po lewey rece przy Zákrysticy iest Cymboryum szerezosrebne/ kostem wielkim y kształtem pieknym spráwione. W ziemi pod Kościołem wsytkim s. sklepy wymurowane/ w ktorých umártych chowáią.

Nie dáleko drzwi pobocznych od wschodu słońca/ leży ciało B. Stánisláwa Rázimirczyká tegoż Zakonu/ zmárlego Roku 1389. cudami wielkimi y czestemi (bo ich ráchuię Báronius 170. sub Anno 1400.) wstawionego. Temu s. K. Marcin Kloczynski Proboszcz tuteczny/ grob zacny zbudował/ y Ciało z Choru málego do niego przéniosł: iest y inšych wiele Błogosłáwionych/ y cudami przed smiercią y po smierci wstawionych/ iáko ich manu scripta s. świádczą. Czytay wiecey o tym Zakonie/ przy Żywocie B. Stánisláwa/ wydánego ná swiát Roku 1617. przez K. Krzysztophá Loe-niewskiego tegoż Zakonu/ ex opposito teg grobu wzgore iest Orationarium, w ktorým Kapláni Horas Canonicas odpráwuią. Na też y te s. Bożych Reliquię/ Pálec s. Janá Chrzciciela/ ktorým w kázował Chrystusá Páná/ zacna Reliquia s. Stánisláwa Biskupa Krák. z Węgier przymiesiona/ Głowy s. Maurycyego/ s. Wáwrzynca/ s. Wiktorey/ s. Pryscyle/ Głowy s. Maurioniusá. Meczenniká/ Rotmistrzá Thebáyczykow s. znáczna kóść s. Thymotheusá Meczenniká y Biskupa/ s. Sláwianá Meczenniká y Żolnierzá/ cztery sztuki Drzewá s. Krzyzá/ Zuch wá spodnia s. Euphámiey/ dwa zębys. Appolomey/ y inšych Reliquiy s. w inšych pártýkulách nie mály dostátek. Kwitnie tu Bráctwo Naswietsego Ciála Pániekiego/ ktore iest wielkimi Odpuściami wprzywileiowane/ dla tego Bráctwa.

Bráctwá bywa Kazánie co Piátek o Miece Páńskiey/ to Bráctwo
 wzywa w Processyách kap odspod blalyd/ z wierzchu czerwonych
 kápturow. Kościół to bárzo wesół/ piétny/ ozdoby/ patet vi-
 dentibus. Ma przy sobie truchty trzy/ wtey od stóly jest snyceńská
 robota. Historya Meki Páńskiey/ przy ktorey ludzie ná ożenstwá swe-
 go zázywáją. Kościół ten y Klastor de nouo restauirowány/ zá-
 stáranieñ K. Proboszcá wyšcy miánowanego/ jest tu Szkola przy
 tym Kościele/ Mústrz/ Kántor/ Studenci/ y mlodziency do spiewá-
 nia: Ci wšyscy z Prowizye Klastorney żyją/ á przed temi w Pro-
 cessyách we dni Tiedzielne Żydzi powinni by (iáko przed láty bylo)
 Processyonal nošić/ y inše księgi ná pulpit wykłádáć/ tákże stáršy
 wšyscy Żydzi we dni świéte Kazána słucháć.

42. Kościół S. L E N A R T A.

Szpítalny to Kościół jest/ do Sáry Kázimierskiey należy/ ma wbo-
 gich došć/ pléi meškiey y białogłowskiey/ w izbách rozdzielonych
 meškáia: ten był fundowány dla tredowátých/ zbudowány od
 Mieszczan Kázimurskich/ z porády Zbigniewá Kárdynála y Biskupá
 Krák. Ma ná czasy pewne Odpusty/ y Proboszcá swego.

43. Kościół S. B E N E D Y K T A.

Ná gorze jest przed miástem/ odpráwnia Mše świéte w Piátki/
 De Saxonia Ksieża od świéteğ Duchá/ jest tu nie dáleko grob
 Krákusá Ksiazęcia co Krákow záložyl/ názwany Rekawka/ dla te-
 go iż ludzie z naboženstwá Pogańskiego rekawami námešli ziemie
 ná ciáło iego. y ták wysoko vsypáli/ iáko teraz widzieć.

Trzecia Część opisanía Kościołow,
 Ktore są w Kleparzu y po Przedmiešciách.

44. Kościół S. S E B A S T I A N A.

Ná Stáwie jest wyspa/ ná ktorey zbudowány ten Kościół między
 rzekami Wisła y Rudawa/ (Staw ten jest ná tych glinákach/
 K 2 gdsie

gdzie glina na cegle brano/ gdy Kościół w Ryńku Panny *W*aswieckiej
 (czyli murowano) przy tym jest Szpital z izbami dla zarażonych zła
 choroba. Ma ten Kościół swego Proboszcza/ Mieszkanie tego
 Szpitala są Prowizorami/ y czynią opatrzenie tym chorym/ żywno-
 ścią/ Apteką/ Cyrulikiem / y wszelką wczesnością/ tak y zapowie-
 trzonych: z tad idac ku świętej Gertrudzie/ jest izba albo kłozá dla
 szalonych / ktorych Mieszkanie Krakowskiej opatrnia bedacych tam.
 Ma ten wywyż miánowany Kościół Reliquie śś. y Odpusty na pe-
 wne dni/ jest y Proboszcz/ na ktorego prowent jest pewny.

45. Kościół S. G E R T R U D Y.

Jest ten Kościół na wale zbudowany / przy ktorym bywa pogrzeb
 ludzi ścietych/ jest Kościołek piękny chociaż mały/ przyozdobio-
 ny Obrazem Panny *M*ariey bázro ślicznym/ zawarty kratą żelazną.
 Ma swego Proboszcza/ Odpusty/ y Reliquie śś. Bożych.

46. Kościół S. M I K O L A I A.

Ten Kościół na Przedmieściu *S*árny/ fundowany Od *K*rolow
 y *K*siążat *P*olskich/ oddany potym *J*akonnikom ś. *B*enedyktowi
 tym co na *T*yncu/ od *K*ázimierza *I.* *M*onárchy *P*olskiego/ a zás od
*M*ácieia *N*iemierzy czlowieká cnot wielkich/ dobrodzieystwy obdar-
 rzony. *D*ány ten Kościół potym *A*kadémiej *K*rák. *R*oku 1400.
 Ktory po dziesdzien trzymáig/ y przy nim záwsze Proboszczowie by-
 wáig *P*isná ś. *D*oktorowie / abo teź w *K*ánonách a w *P*rawie *D*u-
 chownym biegłych *P*roffesorow z teyże *A*kadémiej/ miedzy temi má
 wielkie zálecenie *F.* *A*dám *S*teżycá/ renowator tego Kościoła *P*i-
 sná ś. *D*oktor. Jest przy tym Kościele siedm *M*ánfionarzow/
 ktorych wprzód swiatobliwa *Z*ophia z *T*arnowá/ *J*aná *A*morá de
*T*arnow, *K*ástellaná *K*rák. *C*orká fundowála. Ma tenże Kościół
 te Reliquie śś. Bożych/ párttykule znázna *D*rzewá *R*rzyża ś. *R*o-
 ści ś. *G*awlá *W*yznawce/ ś. *H*ieronymá/ ś. *B*rickego/ ś. *S*tephá-
 ná/ ś. *W*ecestáwá/ ś. *K*álirtego/ ś. *C*hrystophorá/ śś. *A*postolow/
*A*ndżeia/ *B*ártłomieia/ *P*hilippá y *J*akubá/ ś. *T*homáśi/ ś. *S*tá-
 nisláwá!

nistawa Biskupa Krak. y Miecznika/ s. Floryana/ s. Mikołaja/
Bernarda/ y inszych wiele ss. Pánien/ s. Agnieszki/ s. Apoloniey/
s. Barbary/ ic. iest y ołtář s. ktory z kości s. Mikołaja Biskupa
plynie w Barze / a ten przyniesiony przez Wielebnego K. Andrzeja
z Żywca Altaryste Krak. przedtym Żolnierza Żerolimskiego/ Roku
1521. Jest w tym Kościele po prawey rece idac do Choru málego
w Ołtarzu Przenaswietsey Pánny Máriey Obraz Maioris názwa-
ny/ spráwiony zá stárániem W. K. Bálcera Sturmiusza/ Zákrystya-
ná tuteznego/ dziwney wspanialosci y piekności/ w Koronie křtal-
ne y bogatey / blácha srebrná wkoło obsádzony/ w ramách tegoż
Obrazu wielkie Reliquie ss. wpráwionych widac / ma ná sobie wo-
ta rózne złote/ srebrne/ y woskowe/ od tych ludzi záwieszone/ ktorzy
láski Bozey przez przyczynę Nás. Pánny doználi. Przeciw temuż/
tymże křtaltem Ołtarz z Obrazem s. Mikołaja / ktory téz wiele
Swietych Relikwiámí w ramách obsádzony / doznawáia tu ludzie
wielkiey poćiechy / ofiárniacy sie do tego s. Obrazu / ofiárniá téz y
bydlo rózne chore / a we wřytkim poćieche odnořa / také y w koltá-
nách. Przed wielkim záš Ołtarzem iest Ołtarz czarny/ pod tytulem
Nás: Sakramentu / tu ná tym Ołtarzu iest Obraz lubo to mniey-
řy / ale rowney piekności/ ktory blácha srebrná do kólá iest obsádzo-
ny; ten spráwiony przez Párochianá jednego Sebástyaná Lichwin-
skiego / Roku 1648. y fundusem od tegoż opátrzony. Má y Od-
pusťy wielkie ná káždá Szrode / a we Szrode pierweřa po Wielkicy-
nocy instar Jubilei, y inszych w inře dni / Appáratow Kościelnych
iest dostátek ; iest téz Szkoła zbudowana od Mácieia Miehowity/
w tey iest Mistrz / Kántor / Studenci.

Káplícá SS. Mikołaja y Marcína.

Przez droge przeszedřy iest Káplícá s. Mikołaja y s. Marcína /
zbudowana y nádána od Wielebnego K. Marcína z Rádomy-
řá / oboygá Práwa Doktorá/ tego Kościoła iest Probořezem K. Zák-
řystyan s. Mikołaja / wbo dzy tutezni máia żywnosc z fundusu.
Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die mala li-
berabit eum Dominus. Psal: 40.

47. Kościół Poczęcia Naś: P. MARIEY
na Strzelnicy.

Kościół ten Oycow Karmelitow Bossych / przeniesiony iest z blisko widocznego sadu z wilgotnego miejsca / założony Roku 1634. przez J. M. K. Tomasia Obojskiego / Suffragana Krakowskiego / Biskupa Lądzieckiego / ktory narozny pierwszy kamien temu Kościółowi poświęcił / zbudowany iest z ialmuzny swietey / w tymże starym Kościółku odpoczywają ciała Oycow pierwszych swiatobliwie żyacych / ktorzy też przedko umierali dla wilgotności wielkiej. Ztey okazyey ci Oycowie zostali sie w Krakowie / iz Ociec s. Biskup Naywyższy Klemens VIII. poslal ich do Perszey na opowiadanie Ewangeliy s. ale dla niebezpieczney drogi na ten czas dla woyny Moskiewskiej / musieli nieco pomieszkać w Krakowie. Gdzie J. M. K. Biskup Krakowski y Kardynał Bernat Maciejowski / z Przełożonymi tak duchownymi iako y świeckimi / widząc ich być pożytecznymi / y życia swiatobliwego / y przykladnego / za prosba tychże Przełożonych na miejscu w tym Roku 1605. dnia 18. Septemb. osądził. (gdzie były chałupy Heretyckie / co swe Kazania w nich odgadywali) Przemieszkali tu Oycowie Miesiecy šest. Potym im zbudował Kościółek ten / ieden zacny / godny / y pobożny czlowiek Justymonty / pod tytułem Naswietzhey Panny Niepokalanej Poczęcia / poświęcony w dzien ss. Apostolow Szymona y Judy przez J. M. K. Macieja Pstrokonskiego Biskupa na ten czas Przemyslskiego / Podkancelzerg Koronneg / przy obecności J. K. M. Zygmunta III. Krola Pol. także Biskupa Krak. y wielu inzego rozżnec stanu ludzi / gdzie też w nim pierwsza Misa przereczony J. M. K. Maciey Pstrokonski solenniter odprawił Roku 1606. Teraz Nowicyat przy tym Kościele Oycowie przerezeni mają / gdzie Młodz im powierzona ćwiczenie swoje ma w obserwancyey Zakonney y zachowaniu Reguly / pierwotni Zakonu Nas. Panny z Gory Karmelu. Tuteczny Kościół ma swe Reliquje y Odpusty czeste.

48. Kościół S. FLORIANA.

Slawnie wieczney pamięci Krol Jągiello/ Theologom Akádes-
miej Krák. ten Kościół podał/ z Kancelláriami Poznánstká/ Le-
gycyká/ y Sierádzká: do tego Kościóla Krol Stephan Probstwo
inkorpopował/ y naprzod ie podał onemu w pracách slawnemu w
Theologicy s. bieglemu/ w ięzykách wczonemu Professorowi Akáde-
miej Krák. F. Stánisláwowi Sokolowskiemu Káznodziei swemu:
Jest przy tym Kościele Prálatow 4. Proboszcz/ Dziekan/ Rústos/
y Kántor/ Kánonikow 8. Wikáriow tákże. Ma y Reliquie ss. Bo-
żych/ iáko Drzewo Krzyżá s. w Krzyżu srebnym pozłocistym/ Si-
stulá od rámienia z reki práwy s. Floriána. Solnierzá y Meczenniká/
Pátroná Pol. wczéwie w srebro opráwiona/ á te w káždy Poniedziá-
tek wistáwiáta ná Oltarz wielki przez rok/ gdy sie odpráwuje Moti-
wá o tym swietym/ iest ieszcze y druga Reliquia okazála tegoz s.
Pátroná/ ábo raczey rámie w Pácifikale srebnym/ á tá záwárta przez
M. F. Woyciechá Borowiúszá w Pismie s. Doktorá/ Proboszczá
tutecznego/ sá y w Krzyżách 16. srebných y pozłocistých/ wiele in-
sých rozmáitých ss. Reliquiy/ opócz tych ktore we dwuch osobných
tekách sá záwárte/ á imioná tych sá te:

Palec cały s. Andzejá Apostolá/ tez
góš pártýkuty dwie znáczne Krzy-
żá sruká ná ktorým ten s. vmárt.

- SS. Janá Chrzciciela.
- SS. Philippá Apostolá.
- SS. Jakubá Wierbego Apostolá.
- SS. Jakubá Mneybego Apostolá.
- SS. Bárbtomiejá Apostolá.
- SS. Mátheúszá Apostolá.
- SS. Wáwrzynáca meczenniká.
- SS. Chrystophorá meczenniká.

- S. Grzegorzá meczenniká.
- S. Mikotájá oleiek z kóści plynacy.
- S. Bárháryny mleko z gory Sy-
nái.
- S. Mátgorzary Pánny m.
- S. Ceciliy Pánny m.
- S. Ursule Pánny m.
- S. Máriey Mágdaleny.
- S. Helżbiety Wdowy.
- SS. z Jedenaštu tysiecy czastk i
z Głow.

Sá y Obrázy stárodwietckiego málowánia Pánny Przenáswiet-
skey bázro cudowne / kólo tych w ramách sá te Relikwiie Swietých
Bożych.

SS. Szymona y Judy.
 S. Benedykta Opata.
 S. Augustyna Biskupa.
 S. Łazarza Biskupa.
 S. Remigiana Biskupa.
 S. Alexandra Biskupa.
 S. Mikolaja Biskupa.
 S. Sylwestra Biskupa.
 S. Stanistawa Biskupa.
 S. Wojciecha Biskupa.
 S. Wawrzynca mezcennika.
 S. Wacława mezcennika.

S. Walantego mezcennika.
 S. Eustachusa mezcennika.
 S. Maurycyego mezcennika.
 SS. Miodzieniafkow abo nieca
 winiatek czesc 1.
 SS. Kosmy y Damiana.
 S. Zygmunta Broła.
 Z Obrusa Wieczerzy Panistey.
 Z Jaskel Pana Jezusowych.
 Z stopa biezowania P. Jezusa.
 Z zawicia Naswietsey Panny
 Marzey.

Rinnych wielu w partykulach mnieyszych / y to tu w tym Koscielu wiadomosci godna rzecz / iest iedna swieca z wosku gruba na kształt słupa / na 7. lokci zrobiona / y pod Krucifixem zdawna w szrod Kosciola postawiona / ktora tylko raz do roku palą przy Niszy s. ktora sie odprawia o Trojcy s. w Pomiedzialek z Naswietszym Sakramentem przywodny / a to na pamiatke ognia zbyl wielkiego / ktory byl Roku 1528. w dzien s. Marka. Gdy ten pozar poczawszy od s. Gertrudyna wale / s. Mikolaja Kosciol / y okoliczne przede miescie / Podwale / Kleparz / Biskupie / czesc Garbaczow / w Krakowie zas Nowa Brama / y s. Mikolaja vlice / y az do ryntu / y iniesz az do swieckey Bramy / wshytko w perzynie obrocal ; tegoz Roku w tymze pozarze byl widziany s. Floryan na powietrzu z naczyniem wody / zalewajac Kosciol pod iego tytulem zbudowany : po tym widzeniu on pozar ogniowy zaraz wgasl / za co P Bogu y po dzies dzien w Pomiedzialek Przywodny przy Niszy s. Obywatele z postawionymi ludzmi y s. Floryanowi dziecia ; ofiaruje sie tu wiele ludzi w tych podobnych nieszczesciach / y wci kasa sie do s. Floryana / a by wala pocieszeni / iako wielkie wota abo Regestra Koscielne daja znac. Na Bractwo pod Imieniem Obostwa Pana Jezusa / Oltarzem y Obrazem Panny Nas. barzo pieknym ozdobione. To Bractwo w przywilejowane iest od Naywzyszych Pastorzow Odpustami wielkimi / Direktorem tego Bractwa Kaznodzieia tuteczny. Por
 w innośc

winność tego Bractwa / w bogich zmarłych darmo grześć (a mianowicie Bractwa tego Bractwa / y ceremonia Chrześcijańska ciała powinna oddać : używa to Bractwo kap zielonych w swych Procesjach : Kościół to jest piękny / ma swe wielkie y częste Odpusty / zbudowany Roku 1184. teste Miechouio. Odpoczywają tu wiele ciał starych pracowitych Doktorow / Professorow Akademey Krakowskiej / o ktorzychby wiele pisać trzeba.

49. Kościół S. SZYMONA IVDY.

Od Pobożnych był ludzi zbudowany / zgorzał po dwa razy / teraz de nouo z gruntu wymurowany / przez Prowizorow z wprosznia ialmużny Roku 1639. Dla zapowietrzonych był to pierwszy Szpital : teraz ma dosyć w bogich Mieszczan Kleparstkich / ktorzych opatrują ciż Mieszkanie z czynszow. Ma swe Odpusty / y Księdza Proboszcza.

50. Kościół S. PHILIPPA y IAKUBA.

Ten Kościół należy do Probostwa Wszystkich śś. po kilá razy pogorzał / teraz jest restaurowany przez Księdza niektorego Wikaryego ś. Floryána / ktory go kosztem swoim własnym miał opodany z ręk Kolegiáckich restaurował.

51. Kościół S. WALENTEGO.

Przy tym jest Szpital białychgłow / ná on czas dla tredowátých zbudowany / ma ten Kościół ochędostwo piękne zá stárániem pobożnego / wielkiej wczéiwości K. Adáma Málaga Proboszcza tego Kościoła / Ráznodzieie ś. Floryána : ma Odpusty kilkátroć do Roku zupełne / ma y Reliquie ś. Wálentego Przesćierádło / y Weslum Nas. Pánny / restaurowany de nouo zá stárániem wyżej miánowánego Gycá / ktoremu Pan Bog niech będzie zapláta.

52. Kościół S. KRZYŻA.

Ten nie domurowany jest y pogorzał / ma swą fundacya ktora teraz należy Wikaryom ś. Floryána / bywa tu Msza ś. w swiętá / y w Piątki /

y w Piątki/ w Kąplicy Drzewianey/ w nim na to zbudowaney. Był ten Kościół zbudowany dla Słowaków/ (ktozzy nabożeństwo swoym językiem własnym tu powinni byli odprawować.) od Krola Władysławia Roku 1394.

53. Kościół S. PIOTRA na Gąrbórzach.

POd władza Sarys. Szepana/ zbudowany ten Kościół od M. Jana Welsa Medycyny Doktorza/ y fundacya opatrzony Roku 1498. tam w progu tego Kościoła leży głowiek w wielkie cnoce obrany. Powinien tu Ksiądz Niemiecki mieszkać dla Gąrbórzow: lecz teraz swe nabożeństwo Niemcy odprawia w Kościele s. Woyciechą/ (iako tam przy tym Kościele wspominał) teraz tedy jest w podawaniu Akademicy. Ma fundacya dobra/ Reliquie s. Bożych/ y Odpusty swe/ ma y Cmyntarz wielki dla zmarłych grzebienia: Na tym Cmyntarzu/ na zachod letny słońca/ od Kościoła/ na mekkore czasy/ widują światłość na kształt świec pięci/ ludzie nabożni/ co to znaczy/ Bog sam wie.

54. Kościół Naś: Panny Nawiędzenia na Piasku.

Swietey pamięci Krol Władysław Jagiello/ y Jądwigá Malzoná tego/ Roku 1395. ten Kościół zbudowali z Klastorem/ y Oycom Karmelitom do rzadzenia podali/ á to przez taki cud: miał wielkie świerzbie nie nosá Krol Władysław Jagiello/ ten napomniał ny przez sen/ aby siedł na to miejsce/ á gdzie tam znajdzieś piasek wonny/ na szych ieden rydlem wczyniony/ tam ozdrowiecieś/ imięm Panny Máriey. Ten Kościół ma tu południowi Kąplica wspominała/ z iálmuzny zbudowana/ á w tey Obraz Panny Przenasá świetsey wielce cudowny. Przed tym był na murze iáko jest przed Kościołem wymalowany/ Roku 1587. od Kąplana iednego Janá Konnego: ten Zakonnik zwykł sie był modlić/ (pod czas desolacyey Kościelney) przed tymże Obrazem tenże też tu umarły odpoczywa: był to Kąplan żywota wielce pobożnego ex manu scriptis eiusdem Conuentus patet; Na tym wielce cudownym Obrazie Panny Przenasá

Przenaswietney / iest wot wiele ktore znacza otrzymanie wiele lase
Pauſſich/ przez przyczynę Panny Naswietney.

Ni Apelles, ni Xerxes ten Obraz malował,

Ni Fidás cny Snycerz ná murze wykował:

Gdyz Snycerskiey nie widziſ w tym ſtuki Obrázie,

Ni ſię też náń ſádzili wyborni Malárze:

Le dz Zakonnik tey Panny ten Obraz wyſławił,

Zá czym go Bog cudámi w nas w Polſcze wſtawił:

Ty przeto ktory idzieſ náwiedzać Obrázy,

Bogá proſ, iże zdeymie z twoiey duſe zmázy.

Jest w bogácony ten Kościol w Reliquie ſſ. á miánowicie ſ. Woys
ciehá Zakonu tego/ ſ. Andrzejá Zakonu tegoż Biſkupá Sezulán-
ſkiego/ ſ. Doroty Rehá/ B. Mágdáleny tegoż Zakonu / y inſych
wiele/ ktore zá ſtáraniem Wielebnego Stárca F. Spirydioná/ przez
F. Ambrozego Korniewicá przyſłane/ o ktorých ſię wſpomniáło przy
Koſciele ſ. Thomáſá. Odpráwiá tu Oktawe Náſ: P. Márie y
Náwiedzenia / z wielká wroczyſtoſciá / z Odpuſtámi nádánymi od
Stolice Apoſtolſkiey z Proceſſyá Náſwietnego Sákrámentu/ takze
y we Czwartki przez rok: á przez te Oktawe Ráznodzieie z rožnych
Koſciolow Kazánia miewáá o Pánnie Náſwietney. Máá też tu
Odpuſtyná Litánie / ktore ſpiewáá Bráćia we Szrody / y w So-
boty. Jest y Bráctwo P. Márie y Szkáplerzá / ktore w wielkiey ná-
božnoſci przedziwnie kwitnie / w ktorým konturs ludzi niezmierny
bywa: ma to przezacne Bráctwo ſzegulne ſwoie Priuilegia, od
ſámey Panny Náſ. dáne ſ. Szymonowi Stokeyuſowi / ktokolwiek
w tym Bráctwie ieſt / y ten Szkáplerz podány od Náſ: P. Márie y
nábožnie y z wielká wczirwoſciá noſi: á według ſtanu ſwoiego w
żytoſci żyie / tákiego Pánná Náſ. w dzień Sobotny pierwſzy po
ſmierci z Czyſcá wybáwi / y do chwały kroleſtwá niebieſkiego zápro-
wádzi / tylko potrzebá życie y powinnoſci Bráćie / od P. Márie y
náznáczone záchowác. Powinnoſć Bráćiey táka ieſt / noſić ná ſo-
bie Szkáplerz z wielkim wſánowániem poſwiecony / mieſá nie iádác
we Szrody / Pacierze Konwictſkie / ábo Látkow / ábo też Officium
o Pánnie

o Pamięć Nas. Karmelitánskiej odprawować / (tak iáko y w iá-
 szych Zakonách / gdy kogo przyima per gratiam do Hábitu. Powina
 ni teź Koronkę odprawować / siedmiu Pácieryz á siedmndziesiat Poz-
 zdrowienia Anielskiego / (ábo teź cząstke Rozáncá s. ktorąkolwiek)
 ále w pracách pozwaláig przynamniemy po siedmiu Pácieryz / y tyléż
 pozdrowienia Anielskiego / iedno Kredo / á w swietá / iákosmy ná-
 mienili / Konwerskie ábo Látkow. To swieto obchodzą od P. Mái-
 riej podánia Szkaplerzá dnia 16. Lipcá / z wielkimi Odpustámi y
 nabożeństwem. Máto Bráctwo swe Stácye / ma tákże y drugie
 siedmiu Kościołow Rzymskich w siedmiu Oltarzow Stácye / z Odpu-
 stámi tymi / co v s. Piotrá ná Wátikanie w Rzymie / máig swe stu-
 dia Generalne / Promocye swe w Akádemiey odprawuig.

55. Kościół S. KAZIMIERZA.

PRzy tym iest Klastor Reguly wielkiego wbostwa / s. Fráncisz-
 ká Obserwántow y Dyskálcýatow / żyających w wielkim wboſtwie /
 fundowány Roku 1630. Ci Zakonnicy podczas nie máig y naye-
 mnieyſzey odrobiny chlebá / żyig z przymiesioney iálmuzny / ktorey
 iesli nie ofiáruią do ziedzenia / ná ziedzenie iey nie obrácaig / ále ná
 to / ná co one ofiáruią. Stárſzy y Przelozeni Dycowie / ták Cwára-
 dyan / Prowincyal / iáko y General / zadnych wozow nigdy nie wzy-
 wáig by y nadáley / wizytuig Klastory piechotą chodzą: ále siłáby
 o nich pisáć / kto chce niech przyidzie / á obaczy s. Fránciská żyiáce-
 go w syniech swoich. Máig tu Relikwiá s. Kazimierzá / y wielu
 inſzych s. Bożych: iest Obraz Zmienia tego Swietego / przy kto-
 rym sá wotá / ktore znáć dáig / że przez przyczynę tego Swietego /
 wielu P. Bog w smutkách y chorobách pociesza. W tym Kościele
 le ſzegulne sá Odpusty dla káżdego czlowieká tu przychodzącego /
 tych káždy może dostápić kiedy chce / odmawiáig pieć Pácieryz y
 tyléż Pozdrowienia Anielskiego / przydáig iedno Kredo.

56. Kościół BOZEGO MIŁOSIERDZIA.

Kościół pod tytułem Miłosierdzia Bożego przy Krakowie ná
 Smoleńsku / náđ Wisłá zdawná iest zbudowány / o ktorym że ża-
 den nie

den nie piſał / koby iego Pátronem y Fundatorem był: przeto ia tá-
 ká o nim pewną dáć telacy. Zbudowany ieſt ſto lat bliſko / á nie
 máiąc koby o nim zawiádomał / przyſzedł do wielkiego ſpuſtoſzenia:
 pobożny iednak Obywátel mieyſcá támeznego / meiał Jákub
 Smutála Cieſlá / zawiádomał o nim y popráwiał / á gdy miał umie-
 ráć / żony ſwoiey proſił / zeby go w tym Koſciele pochować kaźalá /
 te máiąc nádzicie / że tego mieyſcá Pan Bog nie zapomni. Uczyniła
 to oná / y nád to w káždy Ponedziálek Mſá s. zá te duſze / ktorych
 tam ciála leża / odpráwiác kaźalá / y o nim áż do ſwoiey ſmierci
 miała ſtáranie. Potym przed lat dwudzięta títá / ieden Káplan z
 liczby Spowiednikow Zamkowych / máiąc ſwoie nabożeńſtvo do te-
 go mieyſcá / á widząc Koſciól ſpuſtoſzony / poczał myſlić o murowá-
 niu nowego / iákoż co z więkſzego ieſt iuż wymurowány z iákmuzny
 ludzi pobożnych. Kiedy zaś tenże y o budowaníu Szpitalá zámy-
 ślá / á mieyſcá nań nie znáydnie / w tenże czas (dziwna rzecz) ieden
 Jurista Jan Dłuſki z Grodu Krák. oddáć mu pewne práwá / w
 Księgách Ziemſkich y Grodzkich Krákowſkich ználezione / kóre dá-
 ia znáć / że Jan Zukowſki z Byſtrzyce / Roku 1543. v Janá Mý-
 ſkowskiego z Mírowá / w Krákowie ná Seymie / kupiwoſy Dwór
 Smolenſki názwány (od korego názwiska / tam to przedmieſcie
 Smolenſkim ſie y teraz zowie) kaźal przed nim Koſciól zbudowác /
 dáć mu tytuł Miłóſierdzia Bożego / á Dwór ná ſpital obrócić /
 czego że po ięć ſmierci powinni nie uczynili / y owſem ſobie go przy-
 wlaſzczyli / tenże Káplan zá dozwoleniem y rozkazaniem J. M. K.
 Piotrá Gebickiego ſzczęſliwie pánniácego / poſſeſſory mieyſcá tego
 pozwał / y dekret w Trybunale Lubelſkim otrzymał Roku 1646.
 Czytájąc te fundacy. pilnie wvázalem / że ten pobożny fundator /
 ſwemu Koſciólowi y ſpitalowi / dawa zá pátrony oſoby pierwſze
 miáſtá tego Stolecznego / á oſobliwie zá naywyſſeg obronce J. M.
 K. Biſkupa Krák. ná ten czas będącego / Sede vacante Kápitułe
 Krákowſká / Rektora Akádemiey Krák. Burmiſtrzá / y Ráde Krák.
 y Páſterzá ich K. Plebaná Pánni Máriaey w Rynku. Ináczey ia
 rozumieć nie może / tylko / że Miáſtu temu y iego Obywátelom / dá-

ie za Pátroná Milosierdzie Boze; za co Pána Boga chwalać/ mileń
 libysiny prosić/ aby modlitwy nasze/ y Milosierdzia swego od nas
 nie oddalał ná wieki. Ma też ten Kościół śś. Reliquie z Rzymu za
 pewnym świádectwem/ y za pozwoleniem Oycá ś. Urbána VIII. ze
 emyntarzá Kárlitego wzięte/ á przez Pána Ziácynthá Wármaná
 Stároste Lipowieckiego temuż Kościółowi dárowáne: ktorých śś.
 są te imioná: Theodora/ Gencyaná/ Justey/ Antoniney/ Lárzá/
 Relatá/ Desiderego/ Felicyaná/ Felicyśimá/ Konkordego/ Klau
 dyey/ y Mánśuecyey: ktorých modlitwom żeby sie ludzie Chrzes
 ściáńscy zálecali/ y one czcili/ Oćiec ś. pozwala. Ma też Odpusty
 zupełne ná ś. Krzyż w Máiui/ od Oycá ś. nádáne. Przy tym Ko
 ścióle ludzi w powietrze zmárłych/ y w bogich sumpu ná pogrzeb nie
 máiących/ bázro wiele leży: za ktorých Mśá ś. w kázdy tydzień/ ies
 dná pobożna wdowá/ wiecznymi czásy fundowála. Za co P. Bóg w
 Trocy swietey iedyńy/ niechay bedzie pochwalony ná wieki / á dá
 zápláte milosierdzie czyniacym.

57. Kościół S. A V G V S T I N A.

Ten ná Zwierzyncu przez Járe z Domu Gryphow Roku 1162.
 zmurowány/ á potym przez Gedeoná z tegoż Domu Biskupa
 Krak. prowentem Kościola ś. Sálwátora opátrzony/ przy tym iest
 Zakon Pánienski ś. Norbertá Pátryarchy Premonstrántensow/ pod
 Regula ś. Augustyná żyiacych. Teraz ten Kościół de nouo iest kstał
 tem piękny y wesolym wymurowány/ zá starániem P. Doroty Ko
 ckiej Ksieni tuteczney/ nie dawno zmárley: Ma ten Kościół appáráz
 mentá piękne y kosztowne; ma y Bráctwo Nas: P. Rozáncá ś. iest
 y drugie ś. Anny/ y trzećie w tym Kościele stáre ś. Troyce z Odpus
 stámi wielkimi/ wśhytkie wprzywileiowane y w bogácone. Leży tu
 ciáło B. Bronisláwy/ Pánny tegoż Zakonu/ o ktorey Zisťorye wspot
 mináią/ iz widziála duśe ś. Jácká do niebá prowadzoná od Anjo
 łow: tákze y B. Judithy Krakowianki / wielkiej swiatobliwosci
 Pánny/ wslawionej cudámi/ ktora umárlá Roku 1255. dnia 9.
 Márcá. Ma ten Kościół Reliquiy śś. Bożych niemáło/ á miáno
 wie

więc w srebrney ná też zrobioney skrzynce/ ktorych tam niemálo iest/
z napisem imion/ Załon ten kwitnie obserwancyey Reguly w náboz-
zeństwie y w czynności wielkiej/ zá staraniem Pánien Przełożonych.
Ma też swego Proboszcza teyże Reguly co y Panny.

58. Kościół S. SALVATORA ábo

Przemienienia Pańskiego.

Farny to Kościół przedtym był/ ále przemiesiony do Klastoru:
iednák odprawina tu swe pogrzeby Párařianowie. Kościół ten
napřod był zbudowany od Piotra Dunina z Skrzynná/ czlowieká
cnot wielkich y swiatobliwosci. Ten B. Piotr Comes de Skrzyn-
no zbudował ná czesć y ná chwale Bozã Kościółow 77. po rožnych
miejscách w Krolestwie/ ktoremu Vna Reginarum pessima oczy
wylupic y iezyt wrznac bez przyczyny kazála: iednák po tym przez
pieć lat z láski Pánskiej dobrze widział y mowil: o tym Pietrze serzey
Chronikarze pisa/iego cnoty swiete wychwalájac. O tym Koscie-
le niektorzy mowia/ že był przedtym Pogańskim/ á teraz z gruntu zá
staraniem P. Kieni Doroty Ractkey wymurowány. Przed láty miał
ten Kościół Krucifix wielce cudowny/ o ktorym tá iest Zistorya/ že
iust przystány z Morawy pierwfemu w Polřce Chřesciáńskiemu
Křiažeci. To Křiaže tenze Krucifix ná tym miejscu z wielkiego
naboženřtwá w šáte kořtowná/ korone zlotá/ y w trzewiki perlami
hářtowane vbrařsy / zostávil: do ktorego šřzypet grác piořnik
swoie nabožne chadzał: temu šřzypetowi ten Krucifix trzewik dřo-
go zrobiony ze swey nogi spusćil / y dal ná porátowanie vbořřtwá iez-
go: o czym potym řřářunek miał/ lecz P. Bog niewinnego predko
wybávil/ bowiem mu ten trzewik wzięto / y Krucifixowi oddano:
šřzypet pod Krucifixem powtore grác nabožnie/ ktory przy wie-
lu ludziách od vřřyžowanego Pána powtore trzewik otrzymal / o
ktorym trádicya iest/ že ten wzwyž miánovaný Krucifix / wzięty
iust do Wloch do Syrolu milá od Loretu: przy ktorym wiele cudow
Pan Bog ludziom od niego láski y miłosierdzia žebřzacym pokázu-
ie / iest tu tego wizerunek.

59. Kościół S. MAŁGORZATY y S. IVDITHY.

Ten zbudowany na pagórku pięknym / odprawia tu nabożeń-
stwa iako y w inszych / zawiaduje nim także P. Xieni Zwierzy-
niecka / ma swe Odpusty.

Czwarta Część opisania Kościołów, przyłączonych do Krakowskich od I. M.

X. Biskupa Krak. od lat kilkudziesięci, ábo od
przeszłego Iubileuszu Wielkiego, ktore-
mu 40. y 3. Rok.

Kościół SS. PIOTRA y PAWLA ná Tyncu.

Gdzie Zamek byl przedtym ná gorze piękney skalistey / pod ktora
Wista plynie / teraz jest Klastor wielkiego Pátryárchy y Dycá
wielu Zakonow Benedykta s. ktory Rázimierz Pierwszy Krol Pol-
ski fundował. Ten ábowiem w Zakonie tegoż wielkiego Pátryárchy
Benedykta s. w Klastorze Kluniáccém we Fráncyej leżacym /
Professorem y Dyákonem bedac / potym dla wielkich wciśkow y ná-
iázdow nieprzyacielskich / ktore ná Korone Polsta przez siedm lat
pod czas Interregnum przypadáły / zá wprośeniem y otrzymaniem
od Benedykta IX. Stolicy Apostolskiej ná ten czas rzadzacego di-
spensy / wzięty byl z Klastoru tegoż ná Krolestwo Polskie / y Ro-
ku 1041. pomászczony ; dla czego chcac sie wdzięcznym pokázac do-
brodzieystw wziętych od Náiestatu Bostkiego / wymyslił Klastor zá-
lozyc Bráci Benedykta s. (iako o tym wspomina Dlugos Kronic-
karz Polski) že satagens crebra reuolutione mentis Creatori &
propitiatori suo, pro susceptis beneficijs aliqua facere respon-
sura, Religionis quondam suae & possessionis, sacratum D. Be-
nedicti-Ordinem, qui eum in lege Diuina erudierat, Monaste-
rium decreuit fundandum. Jákož zá vspokoieniem Pánstwa swego
go / we dwie lecie ná znák wychowania swego / przyzwanysy ich
dwunac

dwunastu z Kluniaktu / w ktorzym sam byl Zakonnikiem / miejsce im
 to podal / y na nim Klastor zbudował / aby sie w nim służba y chwala
 Boża we dnie y w nocy / na wieczne czasy nie vstaiac / odprawo-
 wala. Miedzy ktorymi przybył on wielki w światobliwości Zakon-
 ney B. Aaron Francuz / a ten nayspierwszym Opátem bedac / po-
 tym wziety jest ná Arcybiskupstwo Krak. ktore szczęśliwie przez lat
 13. rządząc / ná teyże godności żywota swego w wielkiej świato-
 bliwości dokonal. Roku 1071. pochowany jest w Káthedrálnym
 Kościele Krak. Tenże Klastor Krol Kázimierz I. wielkimi docho-
 dami y majątnościami nádal y w bogácił / ktorych teraz bárzo wie-
 le odpádo / (iáko piše Dlugosz.) Et licet Monasterium Tynec-
 ense centum Villis a Casimiro I. Rege Poloniae fuerit dota-
 tum, nequitia tamen & auaritia humana, insuper negligentia
 Praesidum diminutum fuit, iákoż do tych czas sie to pokázuie / gdy
 ex possessione saecularium, bona Deo & Ecclesiae consecrata,
 ac pijs manibus benefactorum dedicata, do tad windituie. Przy-
 tymże Kościele mieřka niemáły poczet Zakonnikow / pod tegoż Re-
 gula wielkiego Pátryarchy Benedykta s. holduiac / we dnie y w nos-
 cynabożenstwa pilnuiac / vstawy zakonne we wřytkim obserwuiac /
 y miłosierne uczynki (ziednoczone z ludźkościa y skromnościa / we-
 dlug Reguly rożnym peregrynom przychodzacy) czyniac. Ko-
 ściol ten nie dawnymi czasy wespól y z Klastorem / renowácyá á
 práwie z gruntu reformácyá od s. pámieci J. M. K. Stánislawa
 Lubinřkiego / Biskupa Luckiego / Podkánclerzego Koronnego /
 Administratorá Opáctwa Tynieckiego / brác poczál ; ktoremu nie
 przestáiá ozdobney struktury dodawác Jch M. K. Administra-
 torowie z szczodroblivosti swoiey / á zwołaszczá terážnieyřy Admini-
 strator tegoż Opáctwa / Przewielebny J. M. K. Stánislaw z Bu-
 řeniná Pstrokoński Biskup Chelmski / ktoremu / nie tylko Oltarzem
 nowym wielkim dekoru przydawřy / ale y innymi mnieyřyymi piéknie
 przyozdobiwřy ; lecz y w řtystyey ornámentu przyczyniwřy / Rie-
 lichem szczyrozlotym bárzo tořtowney roboty oneż w bogácił ; Sá-
 bryli Klastorney Domitarzami y struktura konczyć nie przestáiac.

Relikwii śś. w tym Kościele jest bårzo wiele od Stolicy Apostolskiej nadanych / y zå dozwoleciem iey z Rzymu wywiezionych / a nie dawnymi czasy od J. M. E. Mikolaiá Mieleckiego / Profesora tegoż Zakonu a Opátá Tynieckiego / w Rzymie vproszonych / y temu miyscu destynowanych / ktorymi bårzo jest vbogácony / a miánowicie Drzewem Krzyżá ś. sztuczka suknie nie sytey Chrystusa Páná / kámién z Kolumny / v ktorey byl biczowany / ieszcze y ze Krwia Zbawiciela nášego; znaczne tåkże Relikwie wielkich Apostolow Piotra y Pávla ś. y włosy z głowy Kiazęcia Apostolskiego / zc. zc. y innych bårzo wiele / ktorzychby tu dlugo wypisowác. W tym Kościele jest Káplicá Pánny Mas. w ktorey Oltarzu jest Obraz teyże Pánny Mas. dzwoney piaskownicy / v ktorego doznawáia ludzic last y dobrodzieystw / co sáme tabliczki y wotá srebrne wyswiádczáia. Tenże Obraz jest vprzywileiowany zå dusze zmarle od Stolicy Apostolskiej. Przy tym Kościele ná rożnych miyscách leża ciála wielu pobożnych y swiátobliwych Zakonników / lecz osobliwie w Kápitułarzu ná Ambicie / miedzy ktorzymi jest wiele w swiátobliwosci znácznych / miánowicie Jedzeiá Opátá / Mestáwa y Grzegorzá Káplanow / y innych wiele. Z tych ciał y innych czestokroc wielka wómnia wychodzić zwykła / a zwlasczá in Augusto, iáko sie tráfito w Roku 1636. gdy ciż Zakonnicy posluszeństwo ś. oddawáli Náiáśnieysiemu Károlowi Ferdynándowi / Polskiemu y Szwedzkíemu Krolewícowi / ná ten czas Administratorá Opáctwa tegoż / przybytnosci wielebnych Jch M. Prálatow Kápituły Krak. Sniáci Zakonnicy w wielkiej pobożności / pokorze / y zobopolney miłości / wiedzac / iż Humilitas est mater omnium virtutum; a wedle Apostolá: Finis præcepti Caritas est. Dla tegoż z miłości przeciw Fundatorom swoim y Dobrodzieiom / pámiatke ich ná káždy dzien czynia. Kázimierzá Krolá y Judythy / y innych Dobrodzieiow swoich / według reiestru codziennego przypadáiacych / zå ktorzych co dzien Misa ś. przed wielkim Oltarzem odprawuia. W tymże Klastorze ná dzien y swieto Apostolow Piotra y Pávla ś. (29. Inij) rozdáia gósciom przychodzácym chleb nowy / ná ktorzych swiece to zewszad wielki konkurs ludzi bywa.

Kościół Naś: Panny Wniebowzięcia ná Gorze
Srebrncy, ábo Bielány rzeczony.

Mlą od Krakowá ten Kościół iest pospolu z Klastorem / Za-
konnikow ábo ráczey Pustelnikow Kamaldulensow nazwa-
nych / ci są synowie Oycá s. Romualdá / pod Regula s. Benedy-
kta żyia: kwitnie w wielkiej obserwancyey Zakonney / miesá nie iac-
dáia / w osobnych Cellách ogrodzonych mieszkáia iáko Pustelnicy /
Pewnych czasow milczenie podług swoich wstaw zachowuia. Piel-
grzymy przyjmuia / y inszych potrzebnych z wielkim poszanowaniem
ludzko podeymuia / w bogácmi Odpustámi y Relikwiámi ss. Bos-
zych / osobliwie ná Koronke Páná Jezusá máia od roznych Oycow
ss. nádáne Indulgencye: to iest / Drzewem Krzyzá s. Pawlá Apo-
lá / s. Stephána / s. Stánisláwa / s. Wáwrzynca / s. Sebestyána /
s. Márimiliána / s. Kándyda / s. Kornelego / s. Amiceta / ss. Kos-
smy y Damiána / Seweryná / s. Krystyny P. s. Máryey Mágdale-
ny / reliquiámi / y inszych w párttykulách mnieyszych niemálo. Tego
Zakonu byli oni ss. Meczennicy / ktorych ciála odpoczywáia w Ká-
zimierzu Miaszczku w wielkiej Polšce w Kościele Oycow Ber-
nárdynow / tych imioná są te: s. Benedykt / Jan / Máttheus / Jzák /
Chrystinus Meczennicy / y s. Bárnabáš Wyznawca / swieto ich
obchodza 12. Nouemb: z tegoż Zakonu y on s. Apostol y Meczenn-
ik Ruski byl Bonifacyus / ktory támeż Krolá Ruskiego do wiary
Kátholickiey przywiód / y z nim wielu inszych / támeż korone me-
zeniska wziął / á zapláte od Páná Bogá. Przy tym iest téż Altare
Priuilegiatum perpetuum ná wybáwienie Dusz z Czysá ná káždy
dzien. Ten Kościół y Klastor fundowány iest od Páná Wolskiego
Márfalká niegdy Koronnego / czlowieká wielkiej pobożności Ro-
ku 1610. Poswiecony Roku 1642. dnia 14. Septemb. Plci biało-
głowskiej do Kościoła me puszczaia / tylko trzy rázy w rok. Są téż
także y Stácye Rzymskie Oltarzow siedmi z Odpustámi.

Kościół S. WACŁAWA w Mogile.

Klasztor jest przy tym Kościele/nazywa sie właśnie Clara Tumba, Zakonnikow Cisterciensow: ci każdy dzień niemal w każdej godzinie P. Bogą prosząc / żyją w wielkiej czuyności y obserwancyey zakonney / są prawymi naśladowcami Dycy swojego Bernarda ś. Maia w swym Kościele Obraz Chrystusa Pána / ábo Pássya sławną wshykliemu Krakowowi / y inszym postronnym ludziom / dla cudow / ktore przy tym Obrazie P. Bog czynić raczy. Maia przezacne Relikwie śś. Páńskich / to jest / Glowe ś. Donatá y Grásná / Biskupow y Męczennikow / y Theodorá Żolnierzá y Męczenniká / ś. Wáwrzyciá niemal reká cála / kóści nápalone / znák wielkiego męczennictwa / tákże y ś. Agnieski Pánni y Męczenniczki dobrze znáczna Relikwia / y inszych śś. Relikwy bárzo wiele zacnych jest / iáż to gołeni / rámioná / páłce / ziębrá / grzbiety / zęby / y inszych wiele członkow / ktorych powážna stárożytność imion nie wyrażilá. Jest y Kościół Śátny ś. Bártłomiejá / ktory tákże ma swe Odpusty y Relikwie śś. Bożych.

Kościół Nasw : Pánni Náwiedzenia, y S. WOYCIECHA, Arcybiskupa Gnieźnińskiego w Stániatkách, przedtym Reguły ś. Benedykta Zakonniká.

Ten Kościół zbudowany y fundowany od B. Klemensá de Rusca, z dozwoleciem Innocentego Papiežá / Roku 1253. przy ktorym Klasztor fundowany od tegoż Klemensá dla Pánien Zakonnych Reguły ś. Benedykta. Kwitnie ten Zakon w zachowaniu Reguły swey / w naboženstwie pilnym y w czuyności Zakonney / zá rzádem y sprawowáním szesliwym Przewielebney Jey M. P. Anny Cecyliey Trzcínskiej / Kieney ná ten czas Stániateckiej / á zá pomocą y pracą powierzonego sobie wrzedu sáfárskiego Jey M. P. Bátháryny Agnieski Swichowskiej / tegoż Klasztoru pracowitey Ekonomki / tákże y inszych wielu Pánien tegoż Zakonu roznych Oficyałek / ále miánowicie Jey M. P. Kieney wyżey miánowanej / zá ktorey

ktorey staraniem ten Klastor prawie z gruntu wymurowany / y Kościół wshytek reformowany. Jest przy tym Kościele Bractwo Rozanicá s. Panny. W nimże odpoczywają ciała Fundatorów s. to jest / B. Klemensá / Zrabie z Rusce / Kástellaná Krát. y B. Recláwey Malzontki iego / w Roku 1269. pogrzebione : byli to Rodzicy B. Wisennei Kieniey pierwszey Staniateckiey / ktora w marlá Roku 1289. y w grobie wybudowanym z Kościoła do Zákrystey przez mur przechodzącym / wespół z rodzonym Brátem swym Doiurtkiem nazwanym / ieszcze niemowlátkiem / z wielką czcią pochowana przy ciałách Rodzicow swych / gdzie widywána iásność wielka była nád grobem ich niektórych czasow Cromer. lib: 4. Mate Relikwiee s. Bożych znaczne : s. Maurycego / s. Plácida Wyznawce / y inszych w mnieyszych pártýkulách / także y znaczna pártýkule Krzyżá s. ma y Odpuasty pewne dni pewnych.

Kátalog Książat y Krolow Polskich,
Począwszy od Roku 550.

K S I A Z E T A.

Tego Roku napierwszy był LECH Bślázeciem Polskim / ktory w 550 Gnieźnie Stolicę swą naprzód zásadził / z potomkami swemi dlugi czas rozlázował.
WYZYMIER naprzód poczał morzem wojowát / Sywárdá Dunskiego Broła zbit y iego ofrery potopit.
Woiewodow XII. zá tych Panowánia tieško bylo Polakom.
KRAKVS Brákw Míastó zatóżył / Brolem byl Czeskim / z Gniezná Stolicę do Brákwá przeniost : smol obzáry y wielom škodzący zá niego w gorze pod Zamkiem byl / też Skubá Szewc otrut.
LECH II. syn Brákusow Bratá dla krolestwá zabit / sam też mizerne zginat.
WANDA Corká Brákusowá / Kyrogierá Bślázę Niemieckie z woyskiem 730 trzy Proć poráziwszy samá w Wiste wstłoczyła / Pogánstím sposobem czystości broniac : y Mogity znależiona y pogrzebiona.

- 731 **Woiwodow XII.** powtore rządžili z cieŝkością Polaków.
- 750 **LESZKO I.** ábo **PRZEMYSŁAW** nieprzyziaciela v Lyŝey gory y **Morda** wiany porážit/ żył ŝeŝesliwie lat 30.
- 780 **LESZKO II.** biegiem predkim ále chytrym **Brolestwo** wygrał/ ktorego dla zdrády nie użył.
- 785 **LESZKO III.** domá pokooy máiac/ **Wegrom** ráttunku dodawał/ synom zostáwił 21. niepewnych/ **Cromer. Guagnin. y Papr. fol : 8.**
- 715 **POPIEL I.** syn **Leŝká Trzeciego** **Kruswice** zátożył/ y tárn przemiená ŝkíwal : żył roŝtoŝnie/ vmárt nie dobrego nie spráwíwŝy.
- 830 **POPIEL II.** Tego myŝy ziađły w **Kruswicy**/ tenże **Stryiw** 20. swych **Książat** otrul.
- 842 **PIAST** z **Kruswice**/ czteŝ narodu proŝtego/ czás dlugi rządzit **Pánŝt**wo dobrze y ŝpokojnie / ktorego potomŝtvo áż do **Báżimierzá** **Wtorego** w **Pólszcze** pánowáto.
- 895 **SEMOVIT** syn **Piastow**/ **Wegry** y **Pomorzycy** zwoiował/ mlodo vmárt.
- 904 **LESZKO IV.** syn **Semowitow**/ w pokoíu żył/ mlody ná **Pánŝtvo** obran/ ktore ŝeŝesliwie rządzit.
- 821 **ZEMOMYSŁ** syná miał ŝlepego/ ktory w rok przyŝyrzał/ dawał **Pán** **Bog** znák/ że zá nieg **Pólská** miała przyŝrzec y w **Bogá** wwierzyt.
- 965 **MIECYSLAW I.** syn **Zemomyŝtá**/ w **Bogá** prawđŝiwego wwierzył/ y **Polák** do **Wiáry** s. **Kátholickiey** przywiódł : żył z żona **Sabrowá** **ka** ŝwiátobliwie.

KROLOWIE POLSCY.

- 999 **BOLESŁAW CHABRY** pierwszy syn **Mieczystáwow**/ **Pán** **đŝitwie** **waleczny** : **Czechy**/ **Sáŝy**/ **Moráwiany**/ **Káŝuby**/ y **Rus** z woio-
wat/ od **Cesarzá Ottoná** **Korone** otrzymał/ żył lat 58. **Krolował** 10.
lat/ w **Pozn** n u **leży**.
- 1025 **MIECISŁAW** wtory syn **Boleŝtáwá Chábre**go/ **Koronowány** od **Syppolitá** **Arceybiskupá** **Gnieznieŝkiego**/ **nikczemny**/ **wiele** z tego **Pólská** zá niego wtierpiátá. **Žył** lat 44. **Krolował** lat 9.
- 1058 **KAZIMIERZ I.** z **Mnichá** **Brol**/ **pomáŝczony** ná **Brolestwo** y z **żona** **na swa** od **Stephána** **Arceybiskupá** **Gnieznieŝkiego**/ y **Baroná** **Brákwoskiego**/ w pokoíu żył lat 76. w **Poznáníu** **pogrzebion**.
- 1075 **BOLESŁAW** **Wtory** **Smiáły** **zábít** s. **Stáníŝtáwá**/ **Korone** **wtrá**z-
cił : w **Káryntyey** w **Bláŝtorze** s. **Benedykta** ná **pokucie** **vmárt**/ **Krolował** lat 22.

K S I A Z E T A.

- WŁADYSŁAW Pierwszy Brat Bolesława Śmiętego był lat 59. 1081
pánował lat 20.
- BOLESŁAW III. Brzywonsty pięćdziesiąt bitew wygrał/ wojsko 1103
Henryka Cesarza porażił. Był lat 53. pánował 36.
- WŁADYSŁAW II. syn Brzywonstego Brakowście Pánstwo sobie 1140
náznacone od Oycá strácił/ chcąc mieć wszystko Krolestwo: Był
lat 55. Pánował puksiodmá lata.
- BOLESŁAW IV. Bedzierzawy od Prusow oszukány y porážony. 1147
był lat 46.
- MIECZYSLAW III. dobry z przodku/ potym tyran: Był lat 73. 1173
pánował lat 4.
- KAZIMIERZ I. B. Iustus rzeczoný/ s. Floryána ciało otrzymał od 1179
Oycá Luciusa III. Papieża/ w Roku 1183. wieleby lat był pewno:
ści nie máś. Pánował lat 16. umárt Roku 1192.
- LESZKO V. Biały od Pomorzyczkow zbity. Pánował lat 38. 1195
- MIECZYSLAW IV. nieprawdziwym Pánem był. Pánował lat 29. 1243
- WŁADYSŁAW III. syn Mieczysławow: 1290
- LESZKO Szosty. 1291
- B. BOLESŁAW V. Wstydlivy syn Leska Białego/ w czystości z 1192
żona do śmierci mieśkat / Stánistawowi s. Kanonizacya otrzy-
mat / za niego Tatarzy Polste spalili/ był lat 37. pánował 2.
- LESZKO VII. Czarny/ Tatarzy znówu Polste spustoszyli/ Rus/ 1194
Litwe y Jazygi porážil.

K R O L O W I E.

- PRZEMYSŁAW III. pomászczon od Jakuba Swinki Arcybiskupa 1295
pá Gnieznieskieg za teg Koroná przywrocona Polakom.
- WŁADYSŁAW Pierwszy Lokietkiem názwany / Koronowany y 1306
pomászczony od Jakuba Swinki Arcybiskupa Gniez: był to
Pan waleczny/ trzy rázy Krolestwa zbywał y dostawał. Krolow
wał lat 23.
- KAZIMIERZ Wielki II. ná Krolestwo pomázan od Janusa Arcybiskupa 1333
Arcybiskupa Gnieznieskieg / Práva nápisal Polakom/ Miasta
murámi obwiodl/ trzech Krolow rázem y Cesarza ná czci miał/
Akademia w przod w Kazimierzu fundowal / do ktorey Mi-
strow z Prági przywiozł/ Roku 1361. był lat 60. Krolowal 37.

- 1370 LUDWIK Węgierski y Polski Krol wolności nádat Polakom / żył lat 56. Krolował 12. od Jarostáwia Arcybiskupa Gnieźnienskiego pomázan ná Krolestwo.
- 1385 IADWIGA Córka Ludwika Krolowátá rok ieden.
- 1386 WŁADISŁAW V. rzczeny LAGIELLO, Koronowány od Bożetá Arcybiskupa Gnieźnienskiego / Wiare sam wprzod przyjal / y Litwe swoje do Wiary s. przywiódt. Prusy y Tátary bit / Włademá z Bázimierzá do Brákowa przeniosł / Roku 1400. Krolował lat 52.
- 1434 WŁADISŁAW IV. syn Jágielow / Polski y Węgierski Krol / ten v Warny zginat / żył lat 21. Krolował 11.
- 1447 KAZIMIERZ IV. z Prusy walczył / w kóścielne spráwy swátem sie wdawat / żył 64. Krolował 45.
- 1492 IAN OLBRACHT I. syn Bázimierzow / ná Bukowinie ludu niezmató strácił / żył lat 41. Krolował 9.
- 1501 ALEXANDER I. Brát Olbráchtow pomászczony przez Brátá Fryderyká Bárdynátá / Tátary y Moskwe bit / żył lat 46. Krolował lat 5.
- 1507 ZYGMUNT I. Koronowan od Andrzejá Koźycá Arcybiskupa Gnieźnienskiego / sławny zwycięstwý / y widzeniem Nás: Pánny Máriey / s. Stanisławá / B. Grotá Biskupow Brák. vmárt Roku 1548. Moskwe woiowat / y Prusy poráził / żył lat 81. Krolował 41.
- 1548 ZYGMUNT AVGVST II. vnia z Litwa skończyl / vrodzony Roku 1520. dnia 2. Augusti, Koronowány zás dnia 21. Lut. od Arcybiskupa Gnieźnienskiego Jedzejá Koźycá / żył lat 47. Krolował 6.
- 1574 HENRYK Krol Polski y Francuski odbiegt Krolestwá / we Francyy zabitý. Krolował lat 2. był pomászczony od Jakubá Vháńského Arcybiskupa Gnieźnienskiego Roku 1574. dnia 21. Lutego.
- 1576 STEPHAN BATHORY wielkiego Rozumu był Krol / Bczesliwy / ná woynie Gdanščezánow 4427. zbit / oproc tych co w pogoni poginelo / y żywcem poimano. Był Koronowány od Stánisławá Łárnkowskiego / Arcybiskupa Gnieźnienskiego.
- 1587 ZYGMUNT III. Turká / Tátary / y Moskwičina zwycięzył / Siewierska Ziemié posiadł / Bósciol ss Piotrá y Páwla w Brákwie Oycem Jezuitom zbudowal. Vrodził sie w Krolstwie Szwedzskim / w Mieście Gryphalm / Roku 1566. dnia 20. Czerwca w godzinie 4. po południu. Żył 66. Krolował 45. vmárt Roku 1632. dnia óstátniego Kwietniá.

- W LADYSLAW IV. Syn starszy Zygmunta III. vrodzony Roku 1395. dnia 9. lulj. godziny 19. Koronowany 1633. dnia 6. Februarj. Pomaszczony od Jana Wezyka/ Arcybiskupa Gniez. Oycem Kameldulom Kosciot z Klastorem zbudował y nadal w Młynach nad Warszawą. Żył lat 53. Krolował szczęśliwie lat 16. y Ksiezyca niemal trzy/ vmárt Roku 1648. dnia 20. Maja/ pochowan w Kosciiele s. Wacława na Zamku w Brakowie/ dnia 15. Stycznia/ Roku 1649.
- I AN KAZIMIERZ IV. Syn Zygmunta III. Monarchy Polskieg/ Brat Władystawa IV. Pomaszczony na Krolestwo przez J. M. F. Arcybiskupa Gniezntienkiego Stanistawa Lubinskiego dnia 17. Stycznia/ Roku 1649.

Katálogo BISKUPOW Krakowskich.

- Pkochor Wloch Arcybiskupem Brak. był lat 31. vmárt Roku 986. 966
 pierwszy rozsiewacz Wiary s. Katholicckiej.
- Profulph Wloch Arcybiskupem Brakowskim był lat 10. vmárt 986
 Roku 996.
- Lambert Wloch Arcybiskupem Brakowskim był lat 19. o Korone 996
 do Sylwestra Papiezia Boleslawowi Krolowi iezdit / vmárt
 Roku 1014.
- Doppo Wloch Arcybiskupem Brak. był lat 9. za tego Klastor Sier
 tiechowcki y s. Krzyza na Lysy gorze stanal/ vmárt Roku 1023. 1014
- Gompo Wloch Piary Arcybiskup Brak. był lat 9. vmárt Roku 1032. 1023
- Rachelin Wloch Szosty Arcybiskup Brakoncki był lat 14. za tego
 Klastor Tyniecki stanal/ vmárt Roku 1046 1032
- Aaron Francus Opát pierwszy Tyniecki/ Arcybiskupem Brakow=
 skim był lat 13. vmárt Roku 1059. 1046
- Lambert Jutá Polak z domu Toporow/ Arcybiskupi tytuł vpuscił : 1061
 był Biskupem pierwszym lat 10. vmárt 1071.
- S. Stanistaw M. czennik z domu Prussow Biskup Brak. dla kro=
 rego zamordowania Polka cztery lata była pod interdiktrem/ y 1071
 Krol Boleslaw od Grzegorza siódmego Papiezia tytułu Krolew=
 siego odsadzón : był Biskupem lat 8. zabity Roku 1079.

- 1083 Lambert z domu Szabdan / byt Biskupem lat 18. vmárt Roku 1107.
Ten ciáto s. Stránistawa z Skalki do Zamku Brák przeniósł.
- 1105 Baldwin Francúz bezodry y milosierny / byt Biskupem lat 5.
vmárt Roku 1108.
- 1109 Maurus Francúz byt Biskupem lat 9. vmárt Roku 1118
- 1118 Gaudencyus abo Kádost z domu Koza / zá tego Biskupstwa Andrzea
io wski stánat / byt Biskupem lat 25. vmárt Roku 1142.
- 1142 Robert z domu Korab byt Biskupem lat 2. vmárt Roku 1144.
- 1144 Mattheus z domu Ostoid / zá tego Niechowski y Zwierzyniecki
Biskupstwa fundowane / byt Biskupem lat 22. vmárt Roku 1166.
- 1166 Gedeon abo Gedko z domu Gryphow / zá tego ciáto s. Floryána
do Polski przyprowadzono / y Kościot Blecki y Wachocki stánat :
byt Biskupem lat 20. vmárt 1186.
- 1186 Sulko abo Petka z domu Lis / zá tego Biskupstwa Dobrzywnicki Biskup
stánat : byt Biskupem Brák. lat 12. vmárt Roku 1207.
- 1208 B. Wincenty Kádubek rzeczoný / z domu Koza : Ten Biskupstwo
opuścił Roku 1218. w Andzeiowie Zakonnikiem zostat : teraz
cudami wielkiemi stynie : byt Biskupem Brákowskim lat 10.
vmárt Roku 1216.
- 1218 B. Jwo / abo Jan z domu Odrowaž / Dominikany do Brákowa
przyprowadził / Szpital s. Duchá / y Biskupstwo w Mogile fundo-
wat / y inšych dšiestieć zbudowat. Byt Biskupem Brákowa
škim lat 12. vmárt 1229.
- 1229 Wstaw z domu Szácho wnicá / zá tego Biskupstwa Czerzycki fundo-
wany : byt Biskupem Brák. lat 11. vmárt Roku 1242.
- 1242 B. Jan Prándotá Biataczewski / z domu Odrowaž / zá tego Biskup-
stwa nonizácyá s. Stránistawa dostá : byt Biskupem lat 24. vmárt
Roku 1266. wstawiony cudami.
- 1266 Pawel Przemeko wski / z domu Putkožá / byt Biskupem lat 28.
vmárt Roku 1293.
- 1293 Drokop z domu Korab / byt Biskupem lat 2. vmárt 1295.
- 1296 Jan Muskáta byt Biskupem lat 26. vmárt Roku 1320.
- 1308 B. Nauklerus Sležak / z domu Olša / Ktery Kościot Brákowski
po zgorzeniu nápráwiat : byt Biskupem Brákowskim lat 6. ná-
wroctáwskie Biskupstwo wstápił Roku 1326. y tam vmárt Roku
1341. žyt šwiatobliwie.
- 1318 B. Jan Groth z domu Káwicz / byt Biskupem Brák. lat 18. vmárt
Roku 1347. Piotr

- Piotr Falkowski z Domu Soliwá / byl Biskupem rok / tegoż też 1347
 vmárt Roku 1347.
- Bożantá Jankowski z Domu Koża / ktory Bożecin zalozył: byl 1348
 Biskupem Krak. lat 18. Broła Kazimierzá Wielkiego strofował
 z życia niepoczciwego / vmárt Roku 1366.
- Floryan Mokrzycki z Domu Zelitá / byl Biskupem Krakowskim lat 1367
 11. vmárt Roku 1378.
- Sawisá z Burozwał z Domu Koża / Mánzyonarze fundował: byl 1378
 Biskupem Krak. lat 2. vmárt Roku 1380.
- Jan z Kadlic z Domu Korab / Doctór Medicinæ, zá tego Klastor 1380
 Czeszochowski stánat: byl Biskupem Krakowskim lat 12. vmárt
 Roku 1392.
- Piotr Wyß z Domu Brog / zá tego Vniuersitas Krakowska stáne= 1392
 tá / y Kosciot Bożego Ciátá. Byl Biskupem Krakowskim lat 2.
 vmárt ná Biskupstwie Poznániskim Roku 1412.
- Woyciech Jastrzebiec z tegoż Domu / zá ktorego Zakon Pánien s. 1412
 Brygitty w Lublinie stánat. Zyl ná Biskupstwie lat 12. potym
 ná Arceybiskupstwie Gnieźnienskim vmárt Roku 1426.
- Dbigniew z Oleśnice z Domu Debno / Biskup Krakowski y Bár= 1427
 dynat / Kustwo Siewierstie Kosciotowi Krakowskiemu kupit:
 byl Biskupem Krak. lat 32. vmárt Roku 1455.
- Thomáš Strámpinski z Domu Prussow / Professor Akádemiey 1455
 Krakowskiey / byl Biskupem Krakowskim / y Kiozécielem Sie=
 wierstím lat 5. vmárt Roku 1460.
- Jakub Siemienski z Domu Debno / byl Biskupem / vmárt ná Ar= 1460
 cybiskupstwie Gnieźnienskim Roku 1462.
- Jan Gruszczyński z Domu Kożá / byl Biskupem Krak. lat 2. vmárt 1462
 ná Arceybiskupstwie Gnieźnienskim Roku 1472.
- Jan Lurko z Brzezia z Domu Soliwá / byl Biskupem Krak. lat 6. 1473
 vmárt Roku 1480.
- Jan Rzekowski z Domu Putkozá / starb Kosciotá Krakowskiego 1480
 zbudował.
- Fryderyk B. dynat syn Kazimierzow / Brát Janá Olbráchtá / A= 1488
 lexándrá / y Symantá Pierwszego: byl Biskupem Krak. y Ar=
 cybiskupem Gnieźnienskim lat 15. vmárt Roku 1503.
- Jan Bonarski z Domu Sabbant / Grádstwo Kosiogtowskie Ko= 1504
 sciotowi Krak. kupit Byl Bisk. Krak. lat 21. vmárt Roku 1525.

- 1526 Piotr Tomiecki Bpítan pobožny z Domu Łodź / tego pámiatka wielka jest w Kościele Káthedrálnym : byt Biskupem Brak. lat 12. vmárt Roku 1540.
- 1539 Jan Łaráłski z Domu Prawdźicz / byt Biskupem Brak. lat. 2. vs márt ná Arcybiskupstwie Gnieźnienskim Roku 1540.
- 1537 Jan Choinski z Domu Gábdank / byt Biskupem Brak owskim rok 1. vmárt Roku 1538.
- 1538 Piotr Gámrat Biskup Brak. oraz y Arcybiskupem Gnieźnienskim byt lat 7. vmárt Roku 1545.
- 1545 Sámuel Máciejowski byt Biskupem Brakowskim lat 5. vmárt Roku 1550.
- 1550 Andrzej Żebrzydowski z Domu Kádwan / byt Biskupem Brak. lat 10. vmárt Roku 1560.
- 1560 Philip Padniewski z domu nowiná / byt Biskupem Brakowskim lat 12 vmárt Roku 1571.
- 1582 Fránciszek Brásinski z Domu Slepowron / byt Biskupem Brakowskim lat 5. vmárt Roku 1587.
- 1587 Piotr Myślowski z Domu Jąstrzebiec / byt Biskupem Brakowskim lat 14. vmárt Roku 1591.
- 1591 Jerzy Kádziwit Kárdynat y Książe z Otyki / zá niego Kánonizácyá s. Jácká stánená / Krušče w Kielcach znaleźiono / Seminárium fundowat. Żyt lat 44. w Rzymie vmárt Roku 1600.
- 1601 Bernat Máciejowski Kárdynat / y Biskup Brakowski : byt Biskupem Brakowskim lat 7. vmárt ná Arcybiskupstwie Gnieźnienskim Roku 1608.
- 1609 Piotr Tylcki / pámiatka wielka Kościotowi y ochedośćwo dostánie zostáwit. Byt Biskupem Brak. lat 7. vmárt Roku 1616.
- 1616 Marcin Szyszkowski / Stácye siedmiom Kościotom Brak. z Odpusťtami co y w Rzymie przy Kościotách siedmi sa / wypráwit ; byt Biskupem Brakowskim lat 14. vmárt Roku 1630.
- 1631 Jędrzej Lipiski tegoż Roku vmárt Którego obrány. Byt Biskupem Brak Niedziel 18. Ten Kościotowi Káthedrálnemu legowat Infute Kóstrona valoris 3000 y Ornat złoty 12000. Fosťtacy / Amputki z Miedniczka szčero złote / robota wiekna táfka. Odligicya te wczyniwszy / aby ten Biskup Który Infute te wdział ie / Ave Maria odmówit.
- 632 Jan Albrycht Krolewicz / Kárdynat y Biskup Brak. vmárt Roku 1635. dná 26. Februarij. Jakub

Jakub Jaszik Konfirmacya siedmiom Kościołom Krakowskim 1635
 otrzymał. Ministry Aryańskie y ich Szkoły w Krakowie zniost.
 Summum Poenitentiarium w Káthedrálnym Kościele fundo=
 wał złotych dwa tysiąca/ dawşy y pewne dziesięciny. Fundacya
 w Rzymie przy Kościele ś. Stanisława w Szpitalu zostawił /
 dwa tysiąca czerwonych złotych na te ordinowawşy. Do Semi=
 nariu in censum, aby Semináristow wiecey było złotych 20000.
 Do Szpitala ś. Ursule in censum złotych 10000. Do ś. Rocha
 Szpitala Studentckiego in censum złotych 5000. Do Burse
 Pauperum in censum złotych 5000. Do Szpitala ś. Sebastiana
 in censum 5000. Do ś. Duchá Szpitala in censu złotych 5000.
 Na Klastor ś. Jozephá/ gdzie Siostra Nieboşczykowskiá Prze=
 łożona/ y tam máia być powinny Pánienki Zakonnicami z Domu
 Nieboşczyká/ złotych 15000. Pro Monte pietatis & Conuersis
 in censum danych różnym osobom sto sześćdziesiąt tysięcy. Bur=
 se Hierosolimorum, gdzie sam bedac niegdý Studentem funda=
 tione auxit, ná 30. Młodziencow de sanguine, á in defectu tych
 Szlacheckich Synow. Był ná Biskupstwie lát 7. umárt dnia 17.
 Márcá/ Roku 1642.

Piotr Gembicki / z łaski Bożey Biskup Krakowski / teraz sześciu 1643
 wie Kościołom Krakowskim rządzi / ktorego niech nam P. Bog
 długo przy dobrym zdrowiu chowa.

S T A C Y E

Siedmi Kościołow Krakowskich, y Ołtarze w nich
 Tablicami náznaczone, Odpustami siedmi Kościołow
 Miásta Rzymskiego vprzywileiowane.

Naprzod w Kościele Káthedrálnym w
 Zamku te są:

Pierwszy Ołtarz Nias: Sakramentu / 2. v
 wá y Floryána / 3. Ołtarz Krucifixá v

W Kościele S. Fráncišká.

1. Oltarz Wielki / 2. ś. Antoniego z Padwi / 3. Násw: Pánný przy Chorze / 4. w Káplicy Bráctwá Compassionis, 5. Krucyfirá przy ścienie / y P. Máriey / 6. w kroczynganku Oltarz Miłosierdzia / 7. w Káplicy Nás. Pánný przed Smutkiem názwaney.

W Kościele S. Anny.

1. Oltarz Wielki / 2. Náswietšego Sátrámentu / 3. Náswietšey Pánný przy Grobie B. Janá Kántego.

W Kościele S. Troyce.

1. Oltarz Wielki / 2. w Káplicy Rozáncá ś. Nás: P. Máriey / 3. y Grobu ś. Jácká / 4. Krucyfirá y wschodu ś. Jácká / 5. w Káplicy ś. Kátháryzyny Senéškiey / lecz to przeniesiono do Káplice ś. Wincentego / 6. w Káplicy PP. Lubomirškich / 7. w Káplicy PP. Myszkowskich.

W Kościele SS. Piotrá y Páwłá Apostołow.

1. Oltarz Wielki / 2. Chrystusá Páná w Krzyżu Kościelnym / 3. ná przeciw temuž Nás: Pánný / 4. ś. Troyce y Návrocenia ś. Páwłá / 5. wšytkich śś. Anyołow y Archányołow / 6. ś. Zygmuntá Krolá y Meczenniká / 7. ś. Kázimierzá Wyznawce / y inšych Pátrołow Polškich y Meczennikow wšytkich śś.

W Kościele w Rynku P. Máriey.

1. Oltarz Wielki / 2. Náswietšego Sátrámentu / 3. Náswietšey Pánný Máriey Lozet názwaney.

W Kościele Oycow Bernárdynow ná Stradomiu.

- Oltarz Pánný Máriey cudámi znáczny / 2. Wieczeryz Pánný przy Grobie ś. Fráncišká / B. Symoná z Lipnice / 4. ś. / 5. ś. Anny sámotrzejcey.

Nápomnic;

Kościółow Krakowskich.

Nápomnienie.

WTych Kościółach / Stáncye przy Oltarzách náznáczone ob-
chodzac / to trzeba záchowác: naprzód wysspowiádać sie y
kómmunikowác / lubo przed tym / lubo potym / w ktorzymkolwiek
Kościóle: Kościoly y Oltarze wzwyż miánowane obchodzić / á to
w ieden dzień ma być czyniono / lubo to poránu / lubo też po obie-
dzie / może też rozdzielić ná poránek y ná odwieczers / dla słabszych y
strudzonych. Wolno też ná woźie / ábo ná koniu: wolno też y Pa-
cierze mówić ktore kto chce / lub to Rozániec / ábo też Koróntę Offi-
cium ktorekolwiek / siedm Psalmow pokutnych: ábo y stopniow /
wolno y wiele chce / od ktorego zechce Kościolá poczác wolno / y
od ktorego chce Oltarzá. Wchodzac do Kościolá / ábo y Kośció-
ly obchodzac / rozmyśláć sobie mek Pánska / nád ktora nie máš nic
milšego y pożyteczniyszego duszy. Powinność w tych Kościółach
tá jest: prosić Pána Boga o zgodę Chrześciánska / o wytorzenie
Heretykow / y o wywyższenie Kościolá Chrześciánskiego: może też
to lubo słowem / ábo pomysleniem dobra intencya swa dyrygowác /
o co chcesz stworce swego prosić / wchodzac do Kościolá / by tylko to
bylo nie ze škoda bliźniego y sumnienia swego. Jesliby sie też blisko
nie moglo do Oltarzá przystápić / w tym skrupulu nie trzeba mieć
žadnego (co y w inszych sprawách być sie rozumie) ábowiem może
sie modlić tak z dáletá iáko y z bliská człowiek Pánu Bogu; Jáś
mužne też iesli może dáć / niech da wedlug przepomożenia:
ktorzykolwiek tedy obchodza te Kościoly / y w nich Ol-
tarze / otrzymywáia zupełny Odpust / nádany od
Stolicy Apostalskiej / y zá vprośeniem Bi-
skupow Krakowskich.

E XXGO VII NOT.
XXXVII